

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED.
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 212. SZÁM.

Debrecen, 1937 szeptember 19 vasárnap

ÁRA: 24 FILLÉR.

Genfben megtörtént az első érintkezés a magyar külügyminiszter és a jugoszláv küldöttség között

Lázadás a szovjet hadihajókon

Ezt várjuk

A mult héten a debreceni törvényszék egy rágalmazási pert tárgyalt, melyek lefolyása az ott elhangzott tanúvallomások folytán kikívánczolja a törvényszéki rovat keretéből és reflektorszerűen belevilágít a debreceni közéletbe, de egyidejűleg örvendetes és régvárt változás bekövetkezését sejteti.

A szóbanforgó rágalmazási per nem túlnyúl érdekes és nem is egyedülálló a maga nemében. Mint olvasóink tudják, hisz bőven beszámoltunk róla, a törvényszék elé került rágalmazásért annak az újságnak a szerkesztője, amely a multban különösen hétről hétre becsmerelte a Vásáryakat, Jóna Istvánt és mindazokat, akik nem voltak hajlandók odaadni magukat a Debrecen nyugalmát hosszú időn át felkavaró, békéjét megrontó akciónak, hanem ez ellen vétőt kiáltottak. A szóban forgó pernek is az volt az előzménye, hogy az illető újság súlyos rágalmakat hangoztatott és állításai bizonyítására bevezetett egész sereg tanút, elsősorban a debreceni Nemzeti Egység pártjának exponált gazdatagjait, akiket ez az újság oly buzgón állított szembe állandóan Jóna Istvánal, Vásáry Józseffel és a többiekkel.

A sajtóperek történetében páratlan dolog következett be azután. A vádlott által bevezetett gazdák — exponált Nep. tagok — sorra cáfolták a cikkíró állításait, úgyhogy a bíróság ítéletében megállapította, hogy a cikkíró egyik állítását sem tudta bizonyítani, még a saját tanúi is ellene nyilatkoztak.

Ezen a ponton nyer közéleti jelentőséget az a sajtóper. Ime, megtörtént, hogy a Nep befolyásos gazdatagjai nem azonosították magukat azzal a szellemmel és azokkal a fegyverekkel, melyekkel az ő nevükben hadakoztak itt évek folyamán, hanem minden kertelés nélkül, minden melléktekintet nélkül megmondták az igazat. Megmondták, hogy politikai harc volt itt, melynek szíói félreállíthatnak egyes vezető férfiakat, de azért azok nem voltak méltatlanok a közéletben betöltött szerepükre, önzetlenül dolgoztak a város érdekeiért

és a közért.

Ezt várjuk. Ez a nyílt, egyenes debreceni beszéd. Ez a józan ősi debreceni polgárok szava. Politikai mesterkedésből lehetett rosszabb, rövidebb ideig szembeállítani az ősi debreceni gazdákat, lehetett az ő kontójukra olyan harcokat provokálni, melyekhez, mint most látjuk vajmi kevés közül volt de ennek az állapotnak előbb-utóbb vége kell hogy szakadjon. A tisztes debreceni polgárok egész sora nem adhatja oda nevét folytonos heceeknek, rágalmazó hadjáratnak. Bizonyos, hogy valamelyes tisztulási folyamatnak kell bekövetkezni, mely kiveti soraikból azokat, kik az ő nevükben, de felelőtlenül vetették el a békétlenség, az okatlan harcok, gyűlölködés magját.

Ime, már a debreceni gazdák egész sora a bíróság előtt hangoztatta, hogy nem azonosítja magát olyan rágalmazó kijelentésekkel, melyekért a szóban forgó cikk íróját el is ítélték, most már nem hajlandók saját nevükkel fedezni azt a hadjáratot, melyet éveken át folytattak itt egyesek, nyilván kértlenül az ő nevükben.

Vártuk, hogy az igazság napja előbb, utóbb fölragyog. Még nincs itt teljes fényében, de már látnunk derengést abból a vallomásokban, melyek a bíróság termében elhangzottak. Ehhez az örvendetes tényhez csak azt fűzhetjük: így tovább! Nem kell megállni a féltőn Mikor a Nep gazdafőcsoportjának több ismert tagja az igazság csarnokában — tul a politikai szempontokon — nyíltan megtagadta a közönséget egy olyan cikk állításával, mely méltatlanul meghurcolta két gazdatársukat, két olyan férfiút, kik számtalan harcot vívtak a gazdaérdekekért, akkor tényleg reményt lehet táplálni arra, hogy **ősi debreceni gazdák nem adják oda magukat továbbra a békebontóknak**, lehet remélni, hogy inkább megtalálják egymás kezét, melyeket idegenek mesterkedése formált öklökké.

Az igazságnak, az a gerinces, nyílt kimondása, mely a törvényszéki tárgyalóteremben elhangzott számunkra nem volt meglepő. Ezt

vártuk és nem csalódtunk.

Es azt hisszük, másoknak a lelkéből is beszélünk, mikor azt mondjuk: legyen már vége a békebontásnak, a mondva csinált harcoknak. Hiszen mindkét oldalon becsületes magyar emberek, ősi debrece-

ni polgárok állanak. Oly könnyű volna a béke helyreállítása, csak ki kell vetni a békebontókat. Es akkor elkövetkezhetik az a nyugodt légkör, mely alapfeltétele az igazi építő munkának, szűkebb hazánk boldogulásának.

Tiltakozunk a gazdatársadalom érdekében a hortobágyi legelő- bérek felemelése ellen

Evek óta sürgetjük a Hortobágyon azoknak az egészséges beruházásoknak az eszközölését, amelyek lehetővé tennék, hogy ez az óriási birtoktest a városnak olyan jövedelmet hozzon, amely az összlakosság előnyére válva eszkettené azt a magas pótdadót, amit ma a debreceni polgárság fizet. Az egészséges beruházások helyett azután azt látjuk, hogy a város igyekszik a Hortobágyból eredő jövedelmét gvarapítani, anélkül azonban, hogy egyetlenegy lépéssel is előbbre vinne gazdaszempontból a Hortobágy ügyét, mert hiszen idegenforgalmi szempontból el kell ismerünk, a mostani költségvetésben már látszik, hogy tenni akarnak valamit.

Mit csinál a gazdafőcsoport? Rá kell mutatnunk, hogy a gazdafőcsoportnak annyira hangoztatott gazdaérdekeket szem előtt tartó működése alatt hogyan alakult a Hortobágy legelőbérleti ügye.

A sokat kárhozott gazdaellenes magatartású dr. Vásáry István, amikor polgármester lett, a Hortobágy legelőbérlete 320.000.— pengőt tett ki. Az ő polgármesteriségének ideje alatt 1931-ben már csak 280.000.— pengő, 1932-ben 168.000.—, 1933-ban 112.000.— pengő, 1934-ben 105.600.— pengő, 1935-ben pedig, amikor a polgármesteri állásából távozott, 105.600.— pengő volt a gazdákat terhelő legelőbérleti bevétele a városnak.

Azt látjuk tehát, hogy a gazdaellenesnek beállított Vásáry István alatt 320.000.— pengőről 105.600.— pengőre szálltak le a gazdákat terhelő legelőbérleti összegek és mikor a gazdafőcsoport az annyira hangoztatott gazdaérdekeket szem előtt tartó működését

megkezdette, már 1936-ban 116.000.—, 1937-ben 165.000.—, 1938-ban pedig már 198.000.— pengőre akarják a legelőbéreket felemelni anélkül, hogy az állattartó gazdák érdekében a Hortobágyon csak említésre méltó beruházást is eszközölnének.

Hát ez így nem mehet! Mi mindig amellet voltunk, hogy a Hortobágyot megfelelőleg hasznosítani kell, azonban az ellen tiltakozunk, hogy ez a jövedelemszaporulat kizárólag csak a gazdák megterheléséből eredjen, amikor a gazdák így is alig hogy vergődnek az elmúlt évek terheinek súlya alatt.

A mult évi közgyűlésen Vásáry István polgármester el nem mondott beszédéből, amelyet azután lapunk hasábjain közöltük, idézzük a következőket: »Kétségtelenül megállapítható, hogy a Hortobágy jövedelmezőbbé tétele érdekében meg kell tenni a megfelelő intézkedéseket. Csak hogy ezek az intézkedések nem merülhetnek ki abban, hogy a legelőbéreket 50 százalékkal vagy 100 százalékkal felemeljük, minden mást azonban hagyunk úgy, amint az a multban volt. A város a maga több jövedelmét az állattenyésztés hasznosabbá tételének több jövedelméből kapja meg.«

Ez a mi álláspontunk is a Hortobágy hasznosításának a kérdésében, ez kell, hogy legyen a gazdafőcsoportnak is az álláspontja, mert immár elértük a százszázalékos legelőbéremelést anélkül, hogy csak egy százalék beruházás is történt volna a legelőjavítás érdekében. Ninesenek kútak, 10 kilométerre hajtják a marhát az itatásnál, a primitív felszerelésű kútakból nem tudnak emberi erővel annyi vizet kimeríteni, amennyi a

Lichmann
Daxi
Trapez
Dolly

Márkás cipők kaphatók minden minőségben és kivitelben

Mandel Lipót R. T.

Tartós
kényelmes
megbízható
ízléses

jószágnak elegendő volna és merjük állítani, hogy az állatbetegségek egy nagyrésze azért sújtja a gazdákat, mert megfelelő vizellátása az állatállománynak a Hortobágyon nincsen.

Az a körülmény, hogy a búza

ára emelkedett és az állatárak is emelkedtek, a gazdáknak csak azt a lehetőséget adják meg, hogy a multban felgyülemlett nehéz terheiket enyhítsék, az adóhátralékot rendezzék, de ha legelőbéremelés és más címen újból elveszik tőlük

ezt a hasznót, akkor megint megkezdődik a gazdanyomorúság, amely végeredményben azután az államot fogja terhelni az adósságok rendezésének szükségességével.

Kánya külügyminiszter és a jugoszláv külügyminiszter találkozása

Belgrádi jelentés szerint előkészítik Magyarország és a kisantant megbeszélését.

Belgrád, szept. 13. A lapok genfi jelentése szerint pénteken megtörtént az első érintkezés a magyar külügyminiszter és a népszövetségi jugoszláv küldöttség között, amennyiben Purjes párisi jugoszláv követ és Szubovics állandó népszövetségi jugoszláv megbízott látogatást tett Kánya Kálmán külügyminiszternél. Antonescu

román külügyminiszter ugyanakkor fogadta Bárdossy László bukaresti magyar követ látogatását, aki elkísérte Genfbe a magyar külügyminisztert. Azt hiszik, hogy ezek a találkozások előkészítik a kisantant s Magyarország megbeszélését, amelyek nyomban megindulnak, mielőtt Masaryk eltemetése után a cseh külügyminisz-

ter visszaérkezik Genfbe.

Genf, szept. 13. Kánya külügyminiszter vasárnapra Bovascopa olasz követhöz hivatalos estében, hétfőn pedig Aga kán népszövetségi elnöknek villásreggelijén vesz részt. Ez alkalommal találkozni fog több, Genfben időző államférfival.

Tánczos Gábor birálata a Népszövetségről

A kisebbségvédelem terén többet kellene cselekednie

A Népszövetség közgyűlésének nyilvános gyűlésén az első szónok a magyar főmegbízott, Tánczos Gábor volt. Húszperces beszédet tartott, melyben hangsúlyozta, hogyha a Népszövetség nem tudja megoldani a súlyos politikai problémákat, melyek a világot nyugtalanítják, akkor bizonytalanná válik a Népszövetség jövője és a népek más éton keresik a megoldást. — A legutóbbi közgyűlésen hangsúlyozottan rámutattam arra — mondotta — a nagy jelentőségűre, amelyet — az alkalmazhatatlannak bizonyult szerződés módosításáról szóló — 19. cikkelynek tulajdonítanunk kell. Változtatla-

nul szem előtt tartva a kérdés fontosságát, csak sajnálattal állapíthatjuk meg, hogy a cikkelyt illetőleg a bizottság mindezekig semmiféle tanulmányt nem tett közzé.

— Az évi jelentésnek a kisebbségvédelemre vonatkozó része ékesen szóló bizonyítéka a népszövetségi tanács passzívitásának.

— A magyar küldöttség kénytelen ezt az áldatlan helyzetet újból a közgyűlés elé tárni, mert megvan győződve arról, hogy a szabályok épségben tartása mellett is kellő mód nyílva arra, hogy jelentékeny haladás történjék a kisebbségvédelem terén.

Az iskolákban nem tűrök meg semmiféle politizálást — mondotta a kultuszminiszter

Azokkal a hírekkel kapcsolatban, melyek arról szóltak, hogy az egyetemeken és főiskolákon politikai mozgolódás van és röpiratokat osztogatnak, megkérdezték a kultuszminisztert, aki kijelentette, hogy mozgolódásra az ifjúságnak most nem lehet oka. Hivatalosan nem értesült semmiről és addig nem intézkedik.

— Amennyiben ilyen izgatásoknak nyomára jövünk — mondotta a kultuszminiszter — természetesen a legridegebb szigorúsággal fogok fellépni, mert az iskolákban semmiféle politizálást nem tűrök meg. A közoktatási hatóságok ebben az irányban már meg is kapták az utasítást.

A honvédség vezetői a német hadgyakorlatokon

Budapest, szept. 13. Blomberg tábornagy német birodalmi hadügyminiszter meghívására Röder Vilmos honvédelmi miniszter, vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka és vitéz Rácz Jenő altábornagy szept. 26-án Németországba utaz-

nak és a német szárazföldi, légi és tengerészeti erőknek Észak-Pomerániában tartandó gyakorlatain résztvesznek.

Illetékes hely magyarázata egyes lapok ellen életbeléptetett megtorló intézkedésekről

Budapest, szeptember 13. Egyes lapok a m. kir. belügyminiszter által az »Összetartás«, »Magyarország« és »Sopronvármegye« c. időszaki sajtótermékek ellen az ország külső politikai érdekeit sértő és ezzel közvetve a közrendet veszélyeztető közleménye miatt alkalmazott rendszabályt téves megvilágításba helyezik. Az MTI erre vonatkozólag beavatott helyről a következő felvilágosítást kapta:

Az »Összetartás« című politikai hetilap folyó évi szeptember hó 12-i számának 3. oldalán »Miért tiltották be a nürnbergi társasutazást« felirattal megjelent közleménye a következőket tartalmazza:

»Érdeklődtünk a német követésnél az utazás megakadályozása tárgyában, ahol azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a német birodalom barátságtalan lépésnek tekinti ezt a kihívónak nevezhető magyar lépést és intézkedést, hogy az onnan Magyarország felé irányuló kirándulókat leállítsák.«

Az »Összetartás« az említett idézet által valósággal bedarálni igyekszik egy magyar hatóságot a német követésben kereszttül a német birodalomnak. A cikk a nemzetgyalázás határát is surolja akkor, amikor magyar lap létre hívónak nevez egy állítólagos, de meg nem történt magyar hatósági intézkedést s mindezt a német követéségtől saját érdeklődésére nyert felvilágosításként tünteti fel.

A »Magyarország« című politikai napilap folyó évi szeptember 16-i számának 5. oldala »Kik hát a külföldi németek« felirattal közzé-

A miniszterelnök a kormányzóknál

Szombaton délelőtt 12 óra előtt Darányi Kálmán miniszterelnök megjelent Gödöllőn Horthy Miklós kormányzó előtt. A miniszterelnök a kormányzónak jelentést tett az időszerű politikai kérdésekről.

— Cukorbetegségeknel, elhajásodásnál, köszvénynél, ozaluria és phosphaturia képződésénél, húgysavas sók lerakódásánál reggelenként éhgyomorru egy pohár természetes Ferenc József keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s az emésztést és az anyagcserét tartósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

IRÓGÉP. HURAY, iparkamara ke.lékek T. 17-93

Vígyszínház

MA UTOLJÁRA
ZARAH LEANDER

Attila Hörbiger — Theo Lingner film-

remeke: „Premier“

BOLVARY GEZA mesterműve!

A többi debreceni mozi meg-előzve mindennap a legújabb magyar világhírűdől!

A windsori hercegi pár látogatása. — Ferencváros—Lazio mérkőzés. — A Horthy Miklós-híd felavatása. — Nemzetközi sporthét a Balatonon.

HÉTFŐN ELŐSZÖR

Gustav Fröhlich

szenzációs filmje:

Elsodort város

Kellermann: »Anatol, az olajváros« c. világhírű regénye filmen.

VÁS ZON
106 EV OTA
MEGBIZHATÓAN
Kardos László cégnél

65 cm. széles padlóborító
„Rabaleum“ métere . . P 1'95-től
Stortüggöny kézi motívval . P 6'30-tól
Paplán, saját készítésű, teher
vattával P 20'50
Szönyegek, linoieum-, szövet- és mokett szolon-
takarók, különleges méteráru tüggönyanyagok óriási
választékban

Haas Lipót

Linoleum és Szőnyeg-
áruháza

Ferenc József ut 58. szám

Megyeháza mellett. Telefon 29—63.

1938 típusu
Orion, Philips, Strans, Telefunken rádiók
 Bel- és külföldi
KERÉKPÁROK SOLTÉSZ
 részlete
 jók, olcsón!
Kálvin-tér 2. sz.

hogyan tessék beszűntetni ezt a beavatkozást.

A »Magyarország«-ban Bajcsy-Zsilinszky Endre tollából megjelent közleménynek idézete azt a célt látszik szolgáltni, hogy nyilvánosságra hozzon egy bizalmas hatósági intézkedést s azt a felhívást, amelyet a magyar kormányzat a magyar sajtóhoz külpolitikai érdekből hivatalosan intézett. Ez a felhívás arra irányult, hogy a lapoknak az a része, amely állandóan gyűlöletet és ellenszenvet igyekszik kelteni az egyik Magyarországgal barátságos viszonyban álló birodalommal szemben, hagyjon fel az ország külső politikája érdekeit veszélyeztető hangulatkeltéssel. A szóbanforgó cikk célzatos beállítása alkalmas arra, hogy a magyar külpolitika intencióit kiszolgáltassa s a kormány ilyen irányú intézkedéseinek indító okai tekintetében a közvéleményt félrevezesse s megtévesztesse.

A »Sopronvármegye« című politikai napilap folyó évi szeptember

12-i számának 1. oldalán »Magyarország és a nemzeti szocializmus« címen megjelent közlemény a következőket mondja:

»Mi Németországnak aranyértéket adunk oly árukért, amik bárhol bármilyen papírpénzért megvásárolható. Nem akarunk olyan banális összehasonlítást tenni, hogy hízalt sertésekért szájharmónikák képezik az ellenszolgáltatást.«

»Arról meg kevesen tudnak, hogy az általunk szállított értékes élelmiszereket sok esetben azután a németek kiviszik a nyugati államok piacaira s érte font, hollandi forint, dollár és frank valutához jutnak, amivel pótolni tudják a hadsereg felszereléséhez szükséges áruhiányát.«

A »Sopronvármegye« idézete külső politikai vonatkozásban közgazdasági és hitelérdekeinket sérti. Ez volt indító oka és ez is egyik magyarázata a belügyminiszter intézkedéseinek.

Lázadás tört ki a szovjet hadihajókon

A balti hajóraj főparancsnokát letartóztatták.

Páris, szept. 18. A Libertée helmsinkii jelentése szerint megerősítik azokat a néhány nap óta szárnyra kelt híreket, hogy több szovjet hadihajó fedélzetén lázadás tört ki. Szifkov tengernagyot, a balti hajóraj parancsnokát álli-

tól letartóztatták. Több száz tengerest bebörtönöztek és közülük többet már ki is végeztek. A balti hajóraj tengerészei állítólag Sztalin élete ellen irányuló összeesküvést szöttek.

Nyolcvannyolc ifjumunkást toloncházba vittek

Budapest, szept. 18. Szombaton az esti órákban a budapesti főkapitányság politikai osztálya befogadta a Dob uca 91. sz. házban levő szociáldemokrata ifjumunkás központból péntek este a rendőrségre kísérték kihallgatását. A kihallgatottak közül 88-at tolon-

házba vittek. Ellenük tiltott gyűlésen való részvétel miatt indul eljárás. A Dob ucai párhelyiségben előállítottak közül hatot a bünyügyi osztálynak adnak át s ezeket mindaddig őrizetben tartják, amíg a nyomozás be nem fejeződik.

Ismeretlen repülőgép bombázott egy angol hadihajót

Azt hiszik köztársasági repülőgépről van szó.

London, szept. 18. A brit admirális közli, hogy a Fearless angol torpedóromboló naszád ellen egy ismeretlen nemzetiségű repülőgép légitámadást hajtott végre, mikor a brit hadihajó az észak-spanyol partvidék mentén, Gijon előtt őrszolgálatot teljesített. A támadó repülőgépről hat bombát vetettek az angol hadihajóra, de

nem találták el. A bombák a torpedónaszád közelében a tengerbe estek. A hadihajó nem sérült meg.

A repülőgép olyan magasan szállott, hogy jelzését, ha volt, messzelátóval sem lehetett kivenni. A bombázás után a repülőgép Gijon irányában eltűnt.

A Press Assotiation szerint Londonban a Fearless angol torpedóromboló megtámadásáról az a jelentés érkezett, hogy az angol torpedóromboló felett péntek déltájában idegen repülőgép szállott és több bombát dobott le. A hajót egyetlen bomba sem érte. A repülőgép a támadás után Gijon irányába távozott, amelyet tudvalevően a köztársasági csapatok tartanak megszállva.

A Gazda

Is csak úgy boldogulhat, ha lépésről tart a korrall. Most olyan időben élünk, amikor fontos, hogy a háznál jó rádió legyen. Mindenben segítségére van, informálja és az egész családot szórakoztatja az 56-os Orion rádió.

ORION radio

KAPHATÓ MINDENÜTT

Csütörtökön választják meg a városi tisztviselőket és tárgyalják a költségvetést

Debrecen város törvényhatósági bizottsági kisgyűlése jövő héten szerdán délután rendes ülést tart, amelyen 78 pontból álló tárgysorozatot vitatnak meg.

Másnap, tehát csütörtökön délután négy órakor kezdik meg a rendes közgyűlést, amelynek tárgysorozatán sok nagyon fontos és érdekes ügy kerül napirendre.

Mindjárt az ülés elején, — már a 4-ik pontnál — megejtik a tisztviselői választásokat öt meghirdetett és az esetleg megüresedő állásokra. Előreláthatólag a választásokkal el is telik az első estére szánt tárgyalási idő s valószínűleg másnap, pénteken folytatják a további ügyek megvitatását. Most dönt a közgyűlés arról is,

hogyan 1938. évre alkalmazzák a kiadó segítő fogyasztási adóellenőroket helypénzszedőket, az ADOB, alkalmazottakat, a városi kisegítő alkalmazottakat. Mindjárt a közgyűlés elején döntenek a városi tisztviselőket és alkalmazottakat normálstátusának kiegészítése iránt.

Egész sereg egyesületi és egyházi segély megszavazására is sor kerül csütörtökön a közgyűlésen amely azonban a legnagyobb vita az 1938. évi költségvetés körüli lesz, amelyet a 36-ik pontban tárgyalnak ki. A költségvetésben sok olyan tétel szerepel, amely magas színvonalu vitára adhat alkalmat és néhány kiváló költségvetési szakferfiu élni is kíván ezzel az alkalommal.

A felsőház egyenjogú lesz a törvényhozásban a képviselőházzal

A miniszterelnök tanácskozása a felsőház reformjáról

A miniszterelnökségen megjelent Szontagh Jenő, a felsőház tagja és hosszasan tanácskozott a miniszterelnökkel Lázár Andor

igazságügyminiszter és Mikecz államtitkár társaságában. A felsőház tervezetével kapcsolatban informálta Szontagh a felsőház tagjainak véleményéről Darányi Kálmánt.

Törvényjavaslatról még nem lehet beszélni, de a felsőház tagjainak az a kívánsága máris, hogy úgy kezdjék a tárgyalásokat, hogy a törvényalkotásban a felsőház egyenjogú legyen a képviselőházzal. Az egyenjogúsítást azonban nem óhajtják kiterjeszteni a költségvetésre.

Tárgyaltak arról is, hogy a felsőházban az ipari munkásság is képviselve lesz, de még nem tudják megoldani, hogy milyen módon kerüljön be a képviselő a felsőházba.

— Szentes ingyen telket ad a nyaralóknak. A szentesi képviselőtestület elhatározta, hogy az idegenforgalomnak az emelése szempontjából a Tisza partján ingyen telket ad azoknak a nyaralóknak, akik a szentesi Tiszaparton nyaralóházat építenek és ott nyaralnak.

Költözködöm Piac-u. 50 sz. alá

Megyhéza mellé

Rádió műszerész
eladókat
 azonnalra felvesz
SOLTÉSZ - Kálvin-tér 2

Valódi „Bohn“ cserepek
253-as hornyolt és szalageserép.
Különleges téglák
Ikersejtégla, 6 és 10 cm-es válaszfaltégla, fűdémtegla, burkoló és lép-
csőtégla, gyári lerakata

Bedecs Eleméernél
Böszörményi út 2-C. szám.

Írószerek - Füzetek
Zeneművek - Hangszerárak
Hegedű, Brácsa, Celló, Mandolin, Gitár húrok olcsó árban
és nagy választékban kaphatók

Bóhm István
Kossuth-u. 2. (Városháza)

Figyelem

Őszi szövetségkülönlegességek
raktárra érkeztek. Árúsítás
meglehető olcsó áron.

Mikó László

posztókereskedő, Piac ucca 4.

Dortermelők,
korszmárosok és vendéglősök részére szükséges
borkonzerváló és musterjesztő
szabadalom eladásra nagy kereseti lehetőséggel
üzletszerzőket felvesszünk.
„Pinczmeister” Budapest, VIII. Hunyadi ucca 4.

Naponta
friss hasé
kapható
Tóth cukrászda
Kossuth-ucca

Bontásból származó építkezési anyagok:

tégla, cserép, ajtók, ablakok,
parketta, bádigos és vízve-
zeléki anyagok, portálék,
esslingeni redőnyök, stb.
olcsó árban kaphatók
a Hitelbank épületének bon-
tásánál Ferenc József út
45/47. sz. alatt. Telefon 34-29

Autó-, motor-javító műhelyemet
Széchenyi-u. 48. sz. alatt
megnyitottam,
ahol autó-, motor-javításokat és
speciális autogén hegesztést végzek.
Szíves pártfogást kérve, tisztelettel
KASZAB GYULA
autószerelőmester.

x Ne vegyen cserépkályhát,
míg meg nem tekintette Krisch
kályhás mester cserépkályha rak-
tárát, kitűnő, tűzálló, olcsó cserép-
kályhák, kandallók nagy választé-
kban. Vállal minden szakmába
vágó munkát. Ispotály tér 1. sz.
(Nagyállomásnál), telefon 12-18.

Debrecenben hét év alatt 6777 házasságot kötöttek, de csak 1657 új lakást építettek

Az építkezés szünetelése következtében nagy a lakáshiány – Akció indult nyolcszáz új lakásért

Debrecenben, jól tudja mindenki, hogy kevés a lakás és a családok összezsúfolva vannak. Egészségtelen, nedves lakásokkal van tele a város és, hogy mennyire kevés a megfelelő egészséges lakás, azt jól tudják azok, akik lakást kerestek és keresnek ebben a városban.

A város lakóinak gyarapodásával nem tartott lépést a lakóházak építése és hosszú éveken át úgyszólván szünetelt Debrecenben a lakóházépítés. A városi új bérházak megépítése óta csak elvétve akadt olyan építkezés, melynek révén az egészséges lakások száma növekedett.

Legjobban rámutat a lakáshiányra az a tény, hogy Debrecenben 1930 január elsejétől 1936 december 31-ig 6777 házasságot kötöttek, de csak 1657 új lakást épült ezen idő alatt.

A helyes állapot az, amikor a lakásépítkezés nemcsak lépést tart az új házasságok számával, hanem túlhaladja azt. Budapesten ilyen volt a helyzet 1911-ben, 1965 lakást épült abban az évben és a házasságkötések száma volt 8840.

Debrecenben tehát az utolsó hét év lakástermelése igen szomorú számot ad, mert a statisztika szerint,

csak minden negyedik házasság részére esik egy új lakás. Debrecen dícselkedhetik azzal, hogy az építkezés terén legutolsó helyen áll az egész országban. — Elérték a mélypontot 1936-ban, amikor is csak 168 új lakást épült. Ebben az időben kisebb városokban is nagyobb volt az építkezés, mint Debrecenben és szinte tanácstalanul állunk azzal az elszorítással szemben, mely ránehezíti a legmagyarabb városra.

Ennek a megdöbbentő helyzetnek a következménye az, hogy a valamikor híres debreceni építőipar tönkrement és kitűnő munkaerőt vándorbotot vettek kezükbe,

hogy más városokban keressék a munkát, pedig itt kellene a dolgos kéz, mert itt van a legtöbb pótolni való.

A statisztika rideg számaiból kitűnik, hogy az építőiparban Debrecenben

1930-ban még 2001 férfi és 22 nő talált elhelyezkedést, megélhetést, most az a helyzet, hogy összesen 450-en ha dolgoznak a városban.

A munkások 22 és fél százaléka talál tehát munkát a városban és többi vagy nyomorog munkára várva, vagy kezébe vette a vándorbotot és elvándorolt olyan városokba, ahol jobban érvényesülnek a szociális érdekek, több a munka, folyik az építkezés. A debreceni

munkásokból sokan találtak elhelyezést Budapesten, vannak a Dunántúlon, Pécs, Székesfehérvár és a Balaton környékén is dolgoznak.

Ez a munkáskivándorlás nemcsak a munkásokra kellemetlen és káros, hogy családjukat elhagyva kénytelenek dolgozni, hanem káros a város kereskedelmére és iparára is, mert nyilvánvaló, hogy a nagyszámú munkás Debrecenből való távozása következtében a munka által előállható kereseti lehetőség egy millió pengőnél nagyobb összeggel csökkent.

Debrecenben minőségileg és mennyiségileg romlottak a lakások és nagy a lakáshiány.

A városban összesen 27.004 a lakás, de abból 400 körül lehet az üres lakások száma, az pedig csak másfél százaléka a meglévő lakásoknak.

Ha figyelembe vesszük, hogy kevés az egészséges jó lakás még a bérelt lakások soraiban is, elképzelhető, hogy milyen lehet, ott, ahol nincs bérlő a lakásokra. A kisebb lakásokban van a legnagyobb hiány, nagyobb, több szobás lakásokat még inkább lehet kapni.

Ezek a szomorú tények szinte parancsolóvá teszik, hogy meginduljon Debrecenben az építkezés. Irtunk arról a napokban, hogy Baján milyen jó példát mutat, a hadirokkantoknak, sok családú embereknek való házépítés terén. Tudvalévő, hogy pénzügyi ellenőrzés alatt lévő kisebb városokban is milyen építkezések folynak, de Debrecenben, ahol nincs hasonlóan súlyos pénzügyi helyzet, mégis inkább a költségvetési egyensúly megtartása a legnagyobb feladat.

A Debrecennél sokkal kisebb, de sokkal jobb viszonyokkal dícselkedő Pécs példája világosan rámutat arra, hogy milyen hanyatlás és sorvadás van Debrecenben.

Pécsnek 68.000 lakosa van, de 1936-ban 226 lakást építettek, ezzel szemben a 122.000 lakosságú Debrecenben csak 168 lakást építettek.

Debrecenben tejenként 10 pengő 80 fillér esik a 80 százalékos pótdadó folytán, míg Pécs csak 50 százalékos pótdadót fizet.

Igen tanulságos az inségesek ügye. Pécsnek 1936-ban volt 1527 inséges családja, Debrecennek 6001. Az 1937-es kimutatás szerint Pécs inségesének száma 1345, Debrecené 3900. Ezzel szemben az történt, hogy Pécs 149.000 pengő állami segélyben részesült, míg

Debrecen a jóval több inséges után csak 106.000 pengő állami segélyt kapott.

Pécs városában állandóan dolgozik 1400 építőmunkás és már idegen munkásokra is szükség van,

ezzel szemben Debrecenben nem indul meg a lakásépítkezés, bár itt van a legnagyobb munkanélküliség. Erthetetlen, hogy a lakásépítő politika állami és közületek tevékenysége mégis Debrecenben tartja a mélypontot.

Ott nem segítenek, ahol arra a legnagyobb szükség volna.

A hasonlíthatatlanul jobb szociális viszonyok között élő Pécsnek épít az OTI 350 kertes munkás és tisztviselőházat 60.000 négyszögöldtelken.

Egy millió 400.000 pengőbe kerül az építkezés, melyet öt év alatt bonyolítanak le.

A telkek közművesítésére az OTI már 150.000 pengőt adott a városnak.

Ez a példa indította meg Debrecenben azt a mozgalmat, melynek célja elérni, hogy az OTI Debrecenben is építsen kertes munkás és tisztviselőházakat.

Öt év alatt 800 lakóház építését kérik, mégpedig olyan formában, hogy a város tulajdonában lévő 110 holdon, mely a munkáskert egyesület bérletében van, építsék fel a kertvárost.

A város így kapna a telkekért 700 ezer pengő körüli összeget. Ez a nagy összeg lehetővé tenné, hogy a város több égetően sürgős szociális intézményt megvalósítson, (szükséglakások, korszerű napközi otthonok, tanyaközpontok stb.). A jelenleg bérletben lévő 110 hold föld alig jövedelmez a városnak néhány ezer pengőt.

A mozgalmat vezetői azt kívánják, hogy az építendő 800 lakásos kertvárosban minden ötvenedik házat adja ingyen életfogytiglani használatra az OTI olyan munkásoknak, tisztviselőknek, akiknek négyen több ellátatlan gyermekük van.

Az ilyen lakások telkét adja ingyen a város, hogy kövesse kisebb városok jó példáját, a lakbért pedig az OTI vegye az egészségvédő szolgálat terhére.

Ezt a kérdést a városi közgyűlés elé viszik és rámutatnak arra, hogy érkezett a tizenkettedik óra arra, hogy végre Debrecenben is meginduljon a munka.

(bem)

Műasztalosnál elsőrendű kaukázusi
dióhálok
olcsó árban kaphatók, asztalos munkák
olcsón, ízletesen készülnek
Kiss Testvérek
műasztalos műhelyében
APAFFY UCCA 131. SZÁM.

A város megegyezett a HéV.-vel a homokkerti Szabó Kálmán ucca kiépítésére

Megindítják az autóbusszjáratot, törlik a nagyerdei pótdíjat, tízfilléres kasszakaszt léptetnek életbe, a köztemető főbejáratáig kiépítik a villamost

Debrecen városa és a HéV között olyan tárgyalások értek most véget, amelyek több évtizedes ügyek elintézését jelentik és évek óta folyó vitáknak, pereskedéseknek vetnek véget. A tárgyalásokat a város előző vezető férfiain indították meg és a befejező megbeszéléseknél az egység megkötésénél Fáy István főispán, dr. Kölcsey Sándor polgármester és dr. Pajor Győző tb. főügyész, a HéV részéről pedig Gergely vezérigazgató, Erdélyi Vince műszaki igazgató, dr. Szász jogtanácsos és Gál Samu üzletigazgató játszottak nagy szerepet. A tárgyalások befejezése után az egységet szerződésbe foglalták és aláírták.

Az elért eredményről dr. Kölcsey Sándor polgármester a következőket mondta a Debrecen munkatársának.

— A város és a HéV között sok kérdés volt függőben, amelyek évek óta nyugtalanították a közönséget és méltán váltották ki azt a kívánságot, hogy ezeket rendezzék. A legnagyobb elismeréssel kell nyilatkoznom a HéV vezetőségéről, amely teljes készséggel és megértéssel jött ezeknek a kérdéseknek rendezéséhez. A legértelmesebb viták kérdései egyszóval elintézték nyerne.

Megszűnik a klinikai pótdíj

Egyik legfontosabb kívánsága volt a város közönségének, hogy a nagyerdei Vilmos császár körúton a HéV által szedett pótdíj, vagyis a pótdíj kiadása megszűnjön. 1938 december 31-én bármiféle ellenigény támaszthatása nélkül köteles a HéV megszüntetni a 8 filléres pótdíjat.

Burkolatot és autóbusszjáratot kap a Szabó Kálmán ucca

— Másik fontos kérdés a homokkerti villamos pálya. A homokkerti lakosság már több ízben nyilvánította azt az óhajtát, hogy nem villamos vasutat, hanem a Szabó Kálmán uccára burkolatot szeretne kapni. Ez az ügy tulajdonképpen 1911-ben nyulik vissza. A területhasználati szerződésben a HéV arra vállalt kötelezettséget, hogy a Homokkert uccán, a mai Wesselényi uccán át villamost épít. 1915-ben ezt a kötelezettségét hajlandó volt oda módosítani, hogy a villamost a Szabó Kálmán uccán építi meg.

— A homokkerti lakosság kívánságának megfelelően most a Szabó Kálmán uccát látják el burkolattal. Az egység most oda tendál, hogy 104.200 pengő költséggel megépít a HéV egy 5,5 méter szélességű kiskockaköves burkolatot 25 centiméteres vízemakadám alapján, folyamhomokba ágyazva. Az úttest két oldalán fél-fél méterre megcsinálják süllyesztett lapszegélygel a mellék burkolatot is, úgy hogy lényegében 6 és fél méteres

úttestet építenek a Szabó Kálmán uccán.

— Hogyan állapították meg épen 104.200 pengőben a költséget?

— A 104.200 pengős ár úgy van megállapítva, hogy legutóbb a város versenytárgyalásokat tartott a Török Bálint, Kút ucca, Szoboszlói úti burkolat építésekkel kapcsolatban, ezeknek az egységárait vettük figyelembe, tehát már a nyilvános tárgyalásokon ismert adatok szerint történt az ármeghatározás.

— A 104.200 pengőt 10 évre kamatmentesen kapja kölcsön a város a HéV-től. Ez lényegileg azt jelenti, hogy körülbelül a tőkének megfelelő összeget kapjuk, mert a kamatos kamatokat nem kell fizetnünk. A villamosvasút építési költsége is ilyen összeg lett volna, azonban így a város előnyösebb helyezetbe kerül, a Homokkert is megkapja az útburkolatot, amire a lakosság vágyott.

— Hogyan nyer megoldást a közlekedés a Homokkertbe?

— A HéV köteles autóbusszjáratot vezetni és fenntartani. Mindaddig, amíg átlagban járatonként nyolc fizető utasok lesz az autóbusszjárnak, amelyek 15—20 percenként közlekednek, addig a HéV ezeket a járatokat köteles fenntartani. Ha kevesebb lenne az utasok száma, három éven át háromhónaponként a város kívánságára köteles a kísérletet megismételni és az autóbusszjáratokat megindítani.

— Mennyi lesz az ára a homokkerti autóbusszjegyre?

— Körülbelül kétfelkölteméteres távolság lesz az állomástól és egy szakaszjeggyel tehetik meg az utasok ezt a menetet.

— Az autóbusszjárat is megfelel a legújabb kívánalmaknak. 1931-ben, amikor a közgazgatási bejárás volt a vasútvonal engedélyezésére, éppen a kereskedelmi miniszterium részéről vetették fel a gondolatot, hogy a villamosvasút helyett sokkal inkább kívánatos az autóbusszjárat bevezetése.

— Mikor építik meg a Szabó Kálmán uccai burkolatot?

— Az útépítést a szerződés jóváhagyásától számított 30 napon belül meg kell kezdeni, kivéve, ha olyan hűdég lenne az idő, hogy a munka lehetetlenné válik.

A köztemető főbejáratáig kiépítik a villamost

— A harmadik fontos ügy volt a köztemetői villamos tovább építése. Sok bosszúsága volt a közönségnek amiatt, mert ha a temetésekre igyekeztek, le kellett szállniok a Csapó uccai végállomáson és gyalog mehettek csak be a ravatalozóhoz. Most meghosszabbítják a villamosvonalat a főbejáratig anélkül, hogy a jegyek áránál bármiféle változás történne. Ez a vonalmeghosszabbítás és továbbépítés a szerződés jóváhagyása után egy éven belül kell, hogy megtörténjen.

Debrecenben is kasszakaszokat vezetnek be

— Arra kértem a HéV vezetőségét — mondotta mint újságot a polgármester —, próbáljon kísérletezni abban az irányban, nem le-

hetne-e négyfelé tagolni a villamosvonalat és tízfilléres rövid szakaszokat életbe léptetni a mostani 16 filléres nagyobb szakaszok mellett. A HéV vezetősége megígérte, hogy kísérletképpen beosztják a vonalat négy kasszakaszra és kipróbálják ezt a rendszert.

A Ny. HéV. területfoglalása

— Még egy ügyet elintéztünk, amely 1911 óta függőben volt. A nyírbátori vasútnak bejárása van a HéV telepére. Ezért a város annakidején használati díjat kötött ki, de ezt az igényt nem érvényesítette. Most egyszóval 14.000 pengőben állapítottuk meg ezt a kérdéses összeget, amelyet tíz év alatt 1937 január 1-től számítva négyszázalékos kamattal évi 700 pengős részletekben fizet meg a HéV.

Vége a pereskedésnek

— Természetesen — fejezte be az intervjút a polgármester — ezzel az egységgel megszűnik a HéV és a város között folyamatban levő per, amelynek költségeit a HéV viseli. A szerződés akkor válik kötelezővé, ha a közgyűlés elfogadja és a miniszteriumok jóváhagyják. Ha ez négy hónap alatt nem történik meg, akkor mindkét fél visszaléphet, mintha a szerződés meg sem kötöttet volna, de erről a visszalépési szándékról 30 nappal előbb a visszalépni akaró fél a másikat értesíteni tartozik. Ha a közgyűlés nem fogadja el a szerződést, vagy a miniszterium nem hagyja jóvá, akkor minden marad a régiben. Ezt az új szerződést már a jövő héten tartandó közgyűlésre bevisszük.

— Még csak annyit szeretnék megjegyezni, hogy az egységnek létrejövetelét jórésben Gál Samu HéV üzletigazgatónak köszönhetjük.

gazdaságos az áramfogyasztása?

VILLANYSZERELŐJE
díjtalanul
ELLENŐRZI

Tunggram
Luxméterrel!

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap: »CSÁSZAR FUTARJA« Kísérő műsor: STAN-SPAN vigjátéka! SZEMET-SZEMERT. Előadások: 3-5-7-9 órakor!

x Zeneszó mellett evezhet a nagyerdei csónakázó tavon! — Olcsó sport és szórakozás.

Ismét néhány példa mit nyújt vevőinek a Klein Divatház

Jó minőségű női ruhaszövet minden színben 1.88
Gyapju női ruhaszövet minden színben 2.60
Tiszta gyapju női kabátszövet nagy választékban 8.80
Gyapju női kabátszövet s. kék és feke e színben 6.50
Divatselymek délutáni és estélyi ruhára műselyem fonalból 3.50

Paplanselyem 140 cm. széles műselyem fonalból 3.90
Marocain, őszi divatszínben 1.88
Puha, bársonyos flanel, pongyolára vagy ruhára 1.38
Düftin, szép mintákban, pongyolára vagy ruhára 1.78
Fehérnemű műselyem szép mintákban 1.38
Jó minőségű kelengyevászon 1.10

Férfiszövegek

kiváló hazai és eredeti angol minőségben nagy választékban olcsó árak mellett.

Őszi divatkülönlegességek

Eredeti angol és francia kátát, kosztüm és ruhaszövegek pazar választékban már rak arra érkeztek. Kégyeskedjék nb. láogatásával megfizeteln: és az idény divatjáról — vetelkényszer nélkül — készséggel tájékoztatom.

Rádió műszerész
eladókat

azonnalra felvesz

Soltész-Kálmán-ter 2

Debrecen kereskedői és iparosai egymásután térnek át a villanyról petroleum világításra és szívógázmotor használatára

A város és a világítási vállalat érdekében sürgősen foglalkozni kell a villanyáram árak leszállításának kérdésével.

A városi üzemekkel szemben évek óta kétféle felfogás uralkodik: a közüzem melletti és a közüzemellenes politika. Vannak olyan üzemek — mint például a városi világítási vállalat — amelyekre sonki sem gondolunk mint felesleges és megszüntetendő közüzemre. A villany és gáz ma már a napfényt, az életet jelenti magánosoknak éppen úgy, mint az iparosoknak és kereskedőknek. De éppen azért, mert mindegyikük részéről erre az üzemre, ez a tény kell, hogy megadja közszükséglettel jellegét, amely abban állhat egyedül, hogy ne csak nyereséget szolgáló üzletet lássanak benne. A Világítási Vállalat a város közönségéé, polgáraié, tehát mindenkié, ezért mindenkinek a javát kell, hogy szolgálja. Nem állítható be egyszerűen „költségvetési bevételi tételnek”. Nem az a legfontosabb, hogy a város házipénztára megkapja évenként 100.000 pengőt a Világítási Vállalattól, hanem sokkal fontosabb, hogy ennek a 100.000 lakosnak a boldogulását mozgítsa elő, könnyítse meg és pedig úgy, hogy adjon olcsó villanyt és gázt, hajtóerőt.

A várost folyton ostromolják a fogyasztók, hogy szállítsa le a gáz és áram egységárakat. A kereskedők józan észszel azt mondják, hogy ha olcsóbb valami — mindenkinek kell, — akkor többet fogyasztanak belőle. A villanyból pedig ha sokat termelnek, majd csak annyiba kerül, mintha keveset fejlesztenek belőle, sőt a többet lehet igazán olcsón eladni.

Beszélnék a kereskedők és iparosok

Első utunk az egyik Piac utcai nagy réghez vezetett. Benyáts Emilt kerestük fel, megkérdeztük, igaz-e, hogy petroleummal kezd világítani s ha igaz, miért teszi ezt? A következőket mondta:

— Két olyan sötétebb helyiségem van, ahol állandóan ég a lámpa. Ezért nem használhatok itt villanyt, vagy városi gázt. A villany és gázszámla jelentékeny tételt tesz ki úgy itt az üzletben, mint a gyárban. Már azon gondolkodom, hogy áttérek a gyárban a szívógáz motor használatára. Sokkal jobban jönnek ki vele. Mint kereskedő és gyáros azt hiszem, mindig a gépek termelését kell fokozni, nem pedig az irodát nagyobbítani. Ugy látom, hogy a városnál ezt fordítva csinálják. Az irodát fejlesztik és a gépeket, a termelést nem fokozzák. Lehetetlen, hogy minden 9 emberre nálunk egy adminisztratív ember jusson. Az a győződéseim, ha az áram árát leszállítanák, feltétlenül több lenne a fogyasztás (a mainál is nagyobb lenne a bevétel végeredményben, mert akkor senki sem spekulálna azon, hogy más-sal pótolja a villanyt. Olyan olcsón kell adni az áramot és a gázt, hogy a fogyasztóknak eszébe se jusson más világítási eszköz beszerzése.

Óriási megtakarítás

Átmentünk a Cillag testvérekhez. Ott is állítólag terjed a petroleum világítás. Mintha összebeszéltek volna

A kereskedők és iparosok között most járványszerűen terjed a villanytól és gáztól való eltérés.

Egész csomó kereskedő és iparos van, aki egyszerűen már nem használja a villanyt és gázt világítási vagy motorikus célra.

Az ember el se hinné, ha nem a saját szemével látná, hogy a mai rohanó fejlődésű technikai világban visszatérjenek például a remek villany helyett a petroleumvilágításra. De sietünk kijelenteni, hogy nem a kereskedők és iparosok a hibások a változásban. A város kereskedőitlen politikája a villany és gáz szállításában.

Nem akarja megérteni, hogy egyszerűen nem bírják fizetni a magas villany egységárakat. És még egyet nem bírnak: az egyenlőtlenséget. Azt állítják, hogy vannak nagy fogyasztók, például a malmok némelyike, amelyek a 28 filléres ipari áramárnál jóval kevesebbet fizetnek. Szinte el sem hisszük, hogy ez lehetséges legyen. Hogy alkudozzanak, mennyit fizessenek a villanyért.

Elhatároztuk, végére járunk, miért hagyják abba a kereskedők és iparosok a villanyvilágítás használatát, illetve, hogy ez a hír egyáltalában igaz-e? Sajnos igaz. Borzasztó erős propagandát fejtenek ki a villanyellen, azt, hogy megmondják egymásnak: nekem felébe kerül a szebb világítás, mint eddig a villany.

Benyátsal, ugyanazzal kezdte felvilágosító feleletét kérdésünkre:

— Nálunk állandóan kell, hogy égen a villany, nem bírjuk a drága áramot fizetni. 1936 februárjában vet-tük ezeket a lámpákat, mutat két darab Maxim petroleum lámpára.

— Most e pillanatban két darab 150-es villanylámpa ég, de ha a petroleum gázlámpát égetem, akkor csak egyet kell üzembem tartanom. Előbb próbára vettem egy ilyen lámpát s mikor láttam, hogy milyen szép világosságot ad, felszereltem az üzletben négy darabot.

— Mennyivel olcsóbbak ezek a lámpák? — kérdeztük.

— Egy Maxim lámpába 10 órára 10 deci petroleum kell. Ez belekerül 32 fillérbe. Ha villanyt égetjük, akkor ugyanennyi fényerőnek megfelelő áramért 95 fillért kell fizetni. A megtakarítás tehát 63 fillér. Egész télen kizárólag csak a petroleum lámpákat használjuk, mert erősen melegek. Nyáron jó a villany is, mert csak este kell egy kevés időre igénybe vennünk. Még egy másik fontos oka is volt, — amiért a petroleumra áttértünk. Vezetékünk a Külsővásártérig megy és gyakran világítási zavarok támadnak. A vásárok is itt állunk áramszolgáltatás nélkül.

Csillag azzal búcsúzik tőlünk, hogy hirtelenében egész sereg nevet mond, akik mind áttértek a petroleum világításra.

HETVEN PENGŐ HELYETT TIZENKÉT PENGŐ.

A szomszédságban van Schreiber Adolf üzlete, Schreiber a következőket adja elő:

— Tavaly december óta használom a petroleum lámpákat. Nálunk reggel-

közül. Hogy jönnek a kereskedők ahhoz, hogy 63 fillért fizessenek a villanyért kilovattonként. Azt fogják elérni, hogy a villanyfogyasztás állandóan csökken, míg ha olcsóbban adnák, többet fogyasztanak.

Most már az iparosokra voltunk kíváncsiak, hiszen ők sokkal többet fogyasztanak, mert gépeket bajlatnak a villanyal. Mindenekelőtt Kocsis István műszaki főtanácsost, az ipar-felügyelőség vezetőjét kerestük fel.

A beszélgetés során elmondta, hogy a nagyobb iparosok panaszkodtak neki, hogy nem bírják fizetni a magas villanyáram árát.

Az iparosok szeretnék modernizálni — mondotta többek között Kocsis István főtanácsos — az üzemköltéséget csökkentenék. A legkézenfek-

„Duna” és „Turul”
zománcozott tüzhelyek
Két aknás kályhák
nagy választékban és olcsón
Tóth Gyula
vasüzetében

től estig égett a villany, nem bírtam fizetni. A helyiség sötét, nappal is világítani kell. Most reggeltől-estig ég a 600 gyertyafényt adó petroleum gázlámpa és havi 12 pengő költséggem van rá, ezzel szemben a villanyt csak este égettük, mert takarékoskodtunk és télen mégis hetven pengőt kellett fizetnem a villany számláért. Eppen most hoztattam még egy petroleum lámpát. Jobban szeretem, mert a fénye is szebb, mint a villanyé.

Schreiber szavaira egy szót sem szólunk. Szinte szükségét látja annak, hogy magyarázkodjon, miért hagyta cserben a villanyt.

— Annakidején beadunk egy kérvényt a városhoz és megírtuk előre, ha nem engednek az áram árából, áttérünk más világításra. A műhelyemben még most egy 40-es villanykörte ég reggeltől estig és mégis 15 pengőt fizetek havonta villanyért. A város elutasította a kérelmünket. Mit tehetnénk egyebet? Ha nem segítenek rajtunk, úgy segítünk mi magunkon, ahogy tudunk.

Kényszerű takarékoságok

Kontsek Géza üzletét kerestük fel. Akármilyen furcsán hangzik, ez az óriási forgalmú nagy cég is kénytelen a villanyt petroleumra kicserélni.

— Az én villanylámpám már mérsékelt fogyasztást jelentenek — mondotta Kontsek Géza, mert olyan a fény visszaverő szerkezetünk, azonban a petroleum-gázlámpa sokkal kiadósabb és olcsóbb. A Maxim 600 gyertyafényt ad reggel hőtől este nyolc óráig és fogyaszt 36 fillér árú petroleumot. Elsőrangú szép fényt ad. Egyelőre próbára szereltettük fel tavaly ősszel a két lámpát, az idén még néhányat bevásároltunk. Ha hozzáértéssel kezelik, tisztán tartják, akkor ideális világítóeszköz, teljesen szagtalan, nem kormoz, nem füstöl. Azért tértünk át erre a rendszerre, mert láttuk a hihetetlen villanyzámlát és mivel ma az üzleteknek amugy is mindig nagyobb rezsivel kell számolni, kénytelenek vagyunk arra törekedni, hogy ahol lehet takarékoskodjunk.

Ugy látszik a háborús rendelkezések közül visszamaradt ez a csökevény, amelyet elfelejtettek megszüntetni, az nevezetesen, hogy akkor megbiúsították a fogyasztót, ha több áramot használt, mint szabad volt. A kereskedőtársadalom még ma is tartozik segíteni a mezőgazdaságot egyik adómentessel, így tehát gondolhatnának illetékes körök arra is, hogy a kereskedőknek is segítségére kell lenniük olcsó világítási esz-

vőbb dolog volna, hogy a legmodernebb elektromos energiát használják fel. A 28 filléres áramot azonban nem bírják még a kisiparosok sem, legfeljebb csak azok akik egy-két órát használnak a villanyt. Aki sokat fogyaszt, nem bírja el a terhet. Ezért aztán kénytelenek beállítani szívógáz motort. Ez azonban visszafeljődés a mai világban. Az iparosnak is kelle-metlen, a szomszédoknak is, mert igen zajos. Az a véleményem, hogy a villanytelep nagyon gyengén van kihaszná-lva, mert a csúcsteljesítmény csak kevés ideig tart naponként, tehát nagy érdek fűződik hozzá, hogy állandóan jól kihasználják a villanyfejlesztő gépeket. A gyárnak az az érdeke, hogy az átlagos terhelés legyen nagyobb, nem pedig néhány órán át tartson csak a csúcsteljesítmény. Népszerűsíteni kellene a villanyt, főleg az iparosok körében és olcsóbb áramot kellene adni. A villany elviselhetetlen terhet jelent. Nem szabadna, hogy előforduljon az az eset, mint most Verébnél, aki át akar térni szívógáz motorra, mert még a gőzgép is drága. Azt sem tudja teljesen kihasználni. A villany pedig elviselhetetlen terhet jelent a számára. Villanymotorja is van, tehát ez volna a legolcsóbb, még befektetést sem kellene eszközölni ennek beszerzésére. — Ezzel szemben a szívógázmotort most kell megvennie, nagy költséggel és mégis megcsinálja, mert olcsóbb, mint a villanyáram. Nem ismerem az okokat, hogy miért nem csinálnak nagyobb propagandát abban az irányban hogy lehetőleg minden iparos villany-erőre rendezkedjék be, persze csak azok, akiknek motorikus erőre van szükségük. De viszont ebben az esetben elsősorban olcsó árat kellene megszabni. Negyedévi jelentésemben a miniszter előtt mindig feltárom a helyzetet és megvilágítom az okokat, — amelyek az iparosok boldogulását akadályozzák. Majdnem minden ilyen jelentésemben szerepel az ipari villanyáram ára is.

Két év alatt tönre tehet

Végül beszélni akartunk egy olyan iparossal, aki tényleg villanyerőre berendezett műhelyét szívógáz-motor hajtásra alakította át. Felkerestük Pikkó tímármestert, Vigkedvő Mihály uccai gyárban. Pikkó sokat küzdött az illetékesekkel, amíg áttért a villanyról a faszéngázra, amint ezt el is beszélte: — 1932-ben tértem át a villanymotortól a szívógázra. Nem bírja azt ki-senki, hogy 28 fillért fizessen egy kilovat villanyért. Én 7—800 pengő

„Gépirótaxi” vállalatomat okt. 1-én áthelyezem József kir. hg.-u. 2 alá (Arany Bikával szemben) Telefon 34-56.

Képszalonomban levő

festményeket beszerzési áron árusítom (Gambrius átjáró) Kerekes György

villanyzámlát fizetnek ki minden hónapban. Még megkeresni sem tudom ezt a pénzt, nemhogy a világítási Vállalatnak ennyit fizessék. Mindent megpróbáltam. Kértem a várostól kedvezményt, de nem adták meg. Még Rimánóczy igazgató úr idejében tettek ugyan ajánlatot, megbíztuk kint is járt nálam és megegyeztünk, hogy a nappal használt villanyért 20 fillért, este 6 órától éjszaka 28 fillért fizessék. Mikor azonban a megbeszélésnek megfelelően írásban is megküldték a megajánlást, abban már nappal 28, este 36 filléres egységárat írtak. Persze ezt nem fogadtam el. Most aztán áttértem a szivógáz motorra, melynek használata még felébe sem kerül, mint a villanymotoré, pedig a faszén most egy kicsit megdrágult, de még így is csak hat fillérbe kerül a gáz. A gyár ajánlott gázt is, de az is 14 fillért. Érdekes különben, hogy a Ganz-gyár most egy újabb gépet ajánl, a kőszénrel üzemlő szivógázmotort, mely sokkal ol-

esőbb. A villany nem nekünk való. Ilyen áron csak ott használhatják, ahol havonként legfeljebb 40-50 kilovattot fogyasztanak. De ha állandóan jár a gép és a villanyt kell fizetni, az két év alatt tönkre teheti az embert. A példámot többen követték Kovács Ferenc, Kovács István, Bartha József tímármesterek szintén áttértek utánam a szivógáz motorra.

Ime az élet bionyságtétele. A villany drága, a fogyasztók nem bírják, lemondanak róla. Vajjon meddig bírja a Világítási Vállalat a sorozatos lemondásokat? És meddig áll a városi költségvetés indokolása, amely azt mondja: „A vizsgálat rendjén két főszempont volt előtérben éspedig egyrészt az áramfogyasztók megterhelése, másrészt a vállalatnak a háztartás költségeihez való hozzájárulása”.

Vajjon meddig tud a Világítási Vállalat a városi háztartás költségeihez a mai százezerpengős összeggel hozzájárulni?

Előkelő holland vendég Debrecenben

Előkelő és nemes vendége volt Debrecennek két napig. Itt járt dr. Severijn holland tudós, aki hazájában előkelő szerepet játszik és a politikai életben is nagy szerepet játszott. Severijn az utrechti egyetemen — amelynek most dékánja — a dogmatikai tanszékét tölti be. Országgyűlési képviselő is volt, majd a háború alatt mint tábori lelkész, orna gyi rangban teljesített szolgálatot. Ma az egyetem egyik legkiválóbb tanára, aki világszerte ismert és becsült névvel bír. Sokat foglalkozik Barth és Brunner teológiájával. Severijn feleségével együtt utazott Debrecenbe, ahova saját autóján jött. Ideutazásának az a célja, hogy visszaadja dr. Kállay Kálmán egyetemi tanár és feleségének a múlt évben Utrechtben történt látogatását. Severijn és felesége Kállay kalauzolása mellett megtekintették Debrecen nevezetességeit. Különösen az egyetem-

től volt elragadtatva, amelyről kijelentette, hogy ilyen szép egyetemet még nem látott. Megigérte, hogy a Kollégium 400 éves jubileumi ünnepségeire okvetlenül eljönnek, sőt azon lesz, hogy az egyeteméről minél több kiválóság jöjjön vele.

Természetesen Severijn és felesége kimentek a Hortobágyra is, a magyar pusztá szépsége elragadtatta őket. Ugyanese nagy elismeréssel nyilatkozott Severijn a magyar utak jóságáról az udvarias magyar rendőrökről. Nagyon megnyerte tetszésüket Debrecen kultúrája, gyönyörű parkjai s általában fejlett színvonala.

Anélkül, hogy valaki Severijn társaságában politikai kérdéseket érintett volna, önmagától elmondta, hogy a Felvidéken utazott keresztül és nagyon elkeserítette a trianoni igazságtalanság, amely Magyarországot érte...

Mit kérnek és mit kapnak a hadirokkantak a várostól

A HONsz debreceni csoportja terjedelmes beadvánnyal fordult a városhoz és különféle kérést terjeszt elő abban, kérve azok teljesítését. A kérvényen többek között ezeket kéri:

A hadirokkantörvény teljes és pontos betartását. A város állítson be költségvetésébe minden debreceni lélek után egy fillért havonként, tehát egy évre 12 fillért a HONsz javára, vagyis évi kerek 14.400 pengőt. Minden szórakozási jegy után a rokkantak részére két százalékos adót szedjen a város, 50 fillérig 1 fillérrel, azontúl minden megkezdett 50 fillér után 1-1 fillért. A város engedjen át a vigalmiadóbevételeiből két százalékot a rokkantak javára. — A nyulási barakkokat ingyen engedje át a város a terhek viselése mellett a munka- és keresetképtelen rokkantak lakásaiul. — Minden hadigondozottnak adjon a város ingyen sírhelyet, de ne kelljen a hátramaradottnak külön igazolni, hogy a halál oka a rokkantságból eredt. — Minden hadigondozott részére a villany és gáz árából 50 százalékos kedvezményt kérnek. — A város fürdőiben féláru jegyek kiadását kéri a hadigondozottak részére. — A rászorult hadigondozottak részére 300 köbméter ingyenes, vagy önköltségi áron számított tüzfát kérnek. — A 20 éves évforduló alkalmával a debreceni HONsz

zászlóavatásakor 1000 hadigondozott megvendégelését kéri a várostól. — Végül azt kéri, hogy a város tegye lehetővé Debrecenben hadirokkantak háza létesítését, esetleg egy meglévő városi ház átengedésével.

A kérelmet a polgármester részben máris teljesíti, részben a közgyűlés elé terjeszti, hogy a törvényhatósági bizottság döntsön felte.

A polgármester jelenti a közgyűlésnek, hogy a szegény hadirokkantak halála esetén a hátramaradottnak a szociális ügyosztály — ha ilyen kéréssel odfordulnak — temetési segélyt folyósít. A kérsnek azt a részét, hogy a rokkantak ne feketekönyves szegénysegélyt kapjanak, a polgármester szintén máris teljesíti és a jövőben a folyósítandó segélyösszeget a névsort magában foglaló kimutatással együtt a HONsz csoport irodája kapja meg és az osztja ki a rászorult rokkantoknak, akik részére a város a segélyt adja. Mindenkit névszerint megneveznek és az összeget is odairják a kimutatásba.

Arra nézve, hogy féláru fürdőjegyet kapjanak a rokkantak, a polgármester úgy döntött, hogy előbb mondja meg a HONsz, hogy rokkant részére kér kedvezményes jegyet. Azután kiutalták a fürdőjegyeket is.

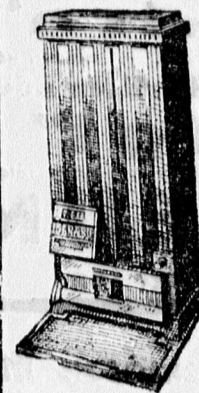
Hasonló a helyzet a tüzfasegélynél is. A múltban is adtak már segélyt télen, most bekéri a HONsz-tól a kimutatást, hogy hány rászorult hadigondozott van, akiknek télen tüzfasegélyre lehet igényük.

Javasolja a polgármester a közgyűlésnek, intézzen feliratot a kormányhoz, hogy az 50 éven felüli korú hadigondozottak részére egy szoba, konyha lakást, tüzfát és havi 12 pengő segélyt folyósítson az állam és természetesen az egész ország területén ezt a rendszert kövesse.

A kérelmek többi részében a közgyűlés dönt, hogy milyen mértékig teljesítik a hadigondozottak segítség iránti kéréseit.

Remélhetőleg a közgyűlés tagjai átérzik, hogy mivel tartoznak a háború áldozatainak.

Ne fájjon a feje

a tüzfadrágulás miatt.
„GYÖNGY”
kályhában
a legolcsóbb szénajttával, a gyöngyszénnel gazdaságosan jűhet.
Nagy megtakarítás.
Izléses kivitelű a kétaknás
„GYÖNGY”
kályha.

Gyártja:
Magyar Rádiatorgyár R. T. Budapest,
városi üzlet: VI., Andrássy ut 13. Tel. 119-738.
Kapható minden jobb vaskereskedésben.

Új élet kezdődik a Békessy Béla Vivó Clubban

Október 1-ével megnyitja kapuit Debrecen reprezentatív sportegyesülete, a Békessy Béla Vivó Club Simonffy uca 1c. alatti vívótermeiben.

A nyári szünetben az új vezetőség Versényi Tibor kincstári főtanácsos, elnök és Bogáthy Albert ezredes, ügyvezető elnök vezetésével a vívóklub összes helyiségeit átalakította, új festéssel és berendezéssel, valamint a vívósport minden igényeit kielégítő modern öltözővel és zuhanyozókkal szereltette fel.

Ily hatalmas átalakítással és modernizálással lehetőségessé válik, hogy az eddig is oly jelentős és országos hírt szerzett debreceni vívósport vidéki hegemoniáját megtarthassa és a most megszervezendő utánpótlással hírnevét még fokozza.

Az utánpótlás nevelésének biztosítéka a klub már 16 éve működő kitűnő mesterének, Ferenczy Pál-

nak működése, kinek keze alól már eddig is sok országoshírű vívó került ki.

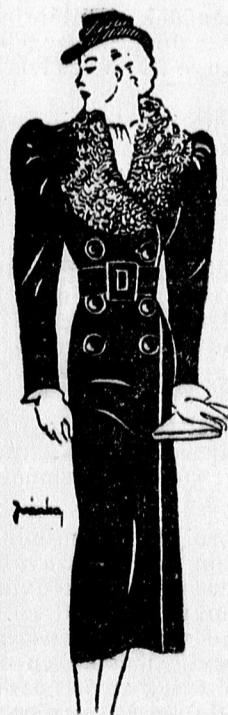
Ezen exkluzív sportegyesület azonban a sporton kívül a társadalmi életéről sem felejtkezik meg s újonnan berendezett társalgó termében a tagok és hozzátartozóik részére havonként zártkörű teas-télyeket rendez. (6)

A nyoni pótegyezmény

Genf, szeptember 18. A nyoni pótegyezmény szövegét ma közzétették. A pótegyezményre azért volt szükség, mert a balkánállamok fenntartásokkal éltek. A pótegyezmény erre vonatkozó része így hangzik:

Az egyezményt aláírt hatalmak mindenike maga szabályozza területi vízein saját hadihajóinak magatartását jelen egyezmény szellemében.

TÉLIKABÁTJAINK BUNDÁINK RUHÁINK

elsőrendű kiállítás és
tökéletes szabás folytán a
LEGGÉNYESEBB IZLÉST
IS KIELÉGITIK.

Rózsa

nődivatárház kft.

DEBRECEN, BIKÁ SZÁLLÓVAL SZEMBEN

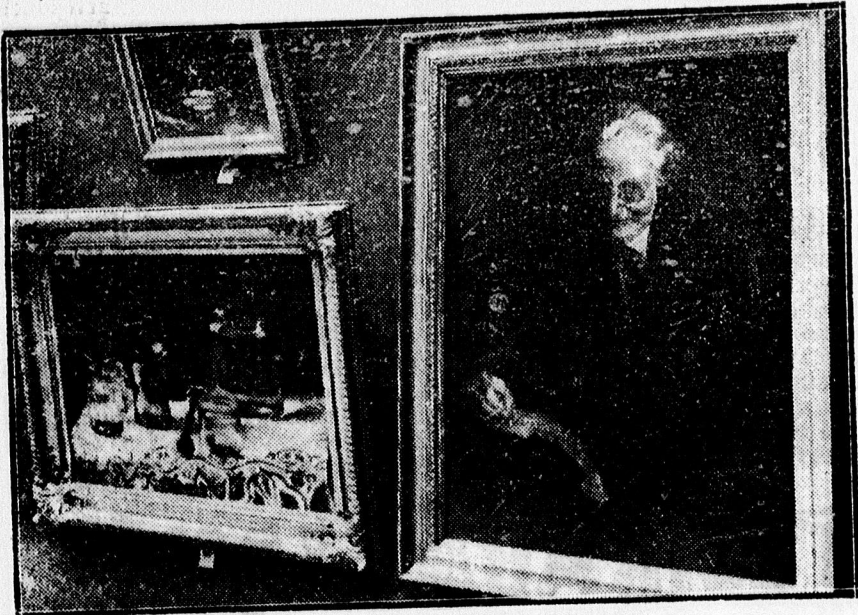
Szolid, szigoruan szabott árak. Alapítási év: 1893

Vizhatlan talpu
„Astra“ cipők
 minden nagyságban.
 Férfi és női varrottalpu
„Rigi“ cipők
 nagy választékban.
NEUMANN
 Takarékosági tag. Svetits palota.

Nemes Tamássy Miklós gyűjteményes kiállítása

Az ember szülővárosa fiával szemben bizonyos elkötelezést kell, hogy ismerjen, ami azt jelenti, hogy mindig szebbnek látjuk azt, amit mi adunk, mint amit idegen hoz el hozzánk. Valahogy így gondolkozunk, mikor nemes Tamássy Miklós gyűjteményes tárlatára indulunk a Déri muzeumba, mikor azonban átlépjük a küszöböt, elfelejtünk mindent, mert az, ami ott fogad bennünket, egyszerre uralkodik fölöttünk. Se testvér, se rokon, se a város iránti kegyelet nem jut eszünkbe, mert csak a képeket nézzük, azt a gyűjteményes álomeso-

gyogó, pazar pompájú virágese-életeivel. Lehet, hogy azt mondják ezekre a fehéresen szép valóságokra, hogy akadémikus tulhajzolás, a valóságnak, de azt is mondhatják nyomban, hogy pompásan szép ez a túlméretezett szépség-hajszolás. Nagyon szép, feledhetetlenül megkapó különösen 59-es Mezei virágok című képe. Benne van ebben az egy képben az egész magyar világ minden mezei virága színével, illatával, harmatával és ragyogó egyszerű szépségével...
 Porcellán figurák képén a színnek nemes tisztasága és az égetett

Részlet Tamássy Miklós kiállításáról.

dát, amit egy életen keresztül Tamássy Miklós teremtett meg színes valósággá. Beszélnek ezek a képek küzdelmekről, vívódásokról, irányzatokról, színekről és formákról, de mindenképp felett és előtt beszélnek ennek a nagy tehetséges művésznak, kitűnő alkotónak különlegesen egyéni elhivatásáról...

A dolgok így vannak önmagukban, ahogy mi is kell, hogy lássuk, de így, amint Tamássy Miklós álmotda vissza, így csak az ő lelken keresztül szűrődhetnek új valóságokká. Hogy csak egyetlen példát említsünk: 50-es számú képét egyszerűen fényhatásnak nevezte el, ezt a bravúrosan megoldott csillag, villogó álmot. Egy pohár vízben, két üvegben olyan játéka van a nyugodt víznek, amit aligha tudott ilyen tudatosan, ennyire művészi egyszerűséggel még művész visszaadni. Ezüst edények című képén külön élete van a tompán csillagó ezüstnek, az ötvözetnek és a formának. Három pohár víz című képén ott él minden víze a földnek abban az álomszerű finomságban, abban az alig kifejezhető egyszerűségben és nyugalomban. Nem hétköznapi élmény, így meglatni, így visszaadni és ilyen visszaadásban megfigyelni a művészetet.

Egy másik világba vezet el ra-

gyag hidegségének ellentéte hat igen jól, míg gyümölcs esendéletein érzik a dinnye illata és hús párárs valósága.

Külön kellene írni tanulmányfejeiről, melyeken egy, egy élet tükörződik vissza, de mindegyik előtt félelmesen szép és melegítően igaz a kis gyermek képe a csöpp csirkével. Aki ezt a képet festette, több a festőnél, mert a gyermeki lélek költője is. De minden portréján azt keresi, az élet rejtett titkát és szépségét. Öreg szemekben, vagy ifjú ragyogó homlokon egyaránt.

Műterem részlete végtelen finom visszaadása a valóságnak, esupa levegő és harsogóan harmónikus zsinuskála.

Es miért soroljuk fel mind, mikor amúgy sem tudjuk szavakkal jellemezni azt, amit a jó kedvű, teremtő lelkű művész millió színnel és formával ad vissza. Nézzék meg, ámuljanak egyik, másik kép előtt nagy elmélyüléssel, aztán ezek a képek külön, külön és együttesen fognak majd beszélni önmagukról és arról, aki alkotó kedvvel életre teremtette őket.

Az id i kiállító szezon szerencsésen kezdődik.

Egyetemes értékű nyereség ez a tárlat.

Dankó temetkezési vállalat

Üzlethelyiségemet Piac-utca 28. sz. (Gambrinus passage) alá helyeztem át

Ekli József

Jó dolguk van Angliában a debreceni szakácsnőknek

Beszélgés a szabadságra hazajött magyar leánnyal. Kedvelik a magyar konyhát odakint.

Fiatal, elegáns, csinos magyar lány Gramantik Irén. Valamikor Debrecenben is dolgozott, mint háztartási alkalmazott és most Angliából látogatott el ide kététheti szabadságra.

— Hogy jutott ki külföldre?

— Tizenkét éves korom óta dolgoztam, mint háztartási alkalmazott Magyarországon — beszéli, — de mindig vágytam külföldre. Két évvel ezelőtt kezdtem levelezni a Londonban lévő angol-német külföldi elhelyező irodával. Egyszer aztán jött a hír, hogy el tudnak odakint helyezni.

— Állandóan mentek a levelek Debrecen—London között, mert féltünk, hogy leánykereskedők kezébe ne kerüljek és ezért nem mertem elindulni. Csak amikor már minden biztos volt, a múlt év október első napjaiban ültem vonatra. Adott címre érkeztem meg a Bristolól 30 kilométernyire lévő Cheltenham városba, mely körülbelül olyan népességű, mint Debrecen, de ipari város.

— Szakácsnő lettem Rabsn nyugalmazott professornál, aki leányával, Lucasnival, ny. ezredes feleségével lakik családi házában.

— Angolul hogy tanult meg?

— Csak alsófokú iskolát jártam és így kezdetben nehéz volt az idegen nyelv. Mikor az angol irodától megkaptam a címet, ahol alkalmazni fognak, megírták, hogy kezdjek tanulni angolul. Egy hónapig jártam egy debreceni úriasszonyhoz órákat venni és megtanultam valahogy a háztartáshoz szükséges dolgokat. Elutazásomkor angol és magyar szótárt vittem magammal és kezdetben így értettem meg az angol nyelvet. Most már birom az angol nyelvet.

— Meg vannak elégedve magával?

— Igen, a magyar és osztrák szakácsnőket nagyon keresik külföldön, így Angliában is és én nagy sikert arattam a magyar konyhával.

— Milyen ételeket honosított meg az angol családnál?

— Mindent a magyar konyha sze-

rint készítek el, például pörköltet hazai módra, túrós rétesel, a töltött káposztát nagyon kedvelik, a halpaprikás különösen ízlik, tészták közül a fonatos.

Elmondotta ezután Gramantik Irén, hogy évi fizetése 47 font és teljes ellátás. Ugy az odautazás, mint a mostani hazajövetel költségeit megértették neki munkaadói. Reggel 8 órától fél háromig és délután 6—8-ig kell dolgoznia, minden pénteken félnapos szabádjedeje van éppúgy, mint vasárnap is, ezenkívül évi kététheti szabadság. Evente tíz fonttal javítják fizetését.

— Kikhez jött most látogatóba?

— Egyeken lakik özvegy édesanyám. Apám néhány hónapja halt meg. Most nehéz sorban él anyám testvéreimmel. Még három testvérem van otthon. Nagyrészt én tartottam eddig is a családot, mert havonta 3 fontot és 16 shillinget küldtem haza.

— Miért éppen ennyit?

— Hogy negyven pengőt kapjanak kézzel, ha beváltják. Apám halálakor többet is küldtem. A napokban ment ki egyik hugom Angliába ugyanabba a városba, ahol én vagyok. Egy kórházban lett szakácsnő, én szerettem neki ezt az állást. Ugyanolyan körülmények között fog élni, mint én. Ezután kevesen segítjük itthon a családot.

— Meg van elégedve, honvágya nincs?

— Nagyon elégedett vagyok. Angliában többre becsülik ezt a foglalkozást, mint Magyarországon, ott nincs rangkülönbség. Munkaadóim kérelmére újból két évre hosszabbították meg munkavállalási engedélyemet. — Négy-öt éven belül nem hiszem, hogy hazajövök még egyszer és szeretnék állandóan kinn maradni, mint angol állampolgár.

Ezeket mondta Gramantik Irén, aki ott él az előkelő angol család tiszobás lakásában. Angol barátnői vannak, akikkel a Katolikus Körben ismerkedett meg és most már a magyar nyelvet angolos nyujtással beszéli.

Debrecen ingatlantorgalma

Kisk, Mártonffy József, Lajos és Sándor örökségbe kapják a 211 öf Buza u. 1. sz. (Majorsági földek közl) házasutak felerészét 600 P becsértékben néh. atyjuktól, Mártonffy Józseftől (nős volt Fülöp Eszterrel).

Dr Varga Béla klinikai orvos. (Vargakert, Délior 5.), Széplaki Miklósné Weisz Olga magántisztv. neje (Kishegyesi út 3.) örökségbe kapják 295 öf Hatvan u. 33. sz. házas udvar felerészét 10.000 pengő becsértékben.

Weisz Soma kereskedő (Délior 5.) örökségbe kapja a 485 öf Délior 3. sz. házasudvar és kert felerészét 2.800 P becsértékben, továbbá a 422 öf Délior 5. sz. házasudvar és kert felerészét 3.800 P becsértékben néh. édesanyjuktól. Weisz N. Gyuláné sz. Feldmann Bertától (Délior 5.).

Andorfi Mihály és neje Szabó Ilona (Csillag u. 22) veszik a 204 öf Baross utca 16. sz. házasudvar 11.357 P-ért

Bartha Gábor és neje Molnár Erzsébet-öl (Baros u. 16.).

Kaufmann Mayer izr. szentegyleti intéző és neje Goldstein Eszter (Szepességi u. 24) veszik a 141 öf Simonffy utca 33. sz. házasudvar 10.000 P-ért Debreceni Első Takarékpénztártól.

Ifj. Urbán Györgyné szül. Horváth Julianna örökségbe kapja a 735 öf Egyletkert u. 51. sz. (Boldogfalvi kertbe) házasudvar és kert felerészét 1.500 P becsértékben néhai férjétől.

Nagy György nyiradonyi (Aradványpuszta) kerégyártó, mint 4 kisk. gyermeke tör. képv. örökségbe kapja a 140 öf Emerich u. 10. sz. (Ujföld, Belsőlegelő II. dűlő) házasudvar felerészét 800 P becsértékben néh. nejétől, szül. Jaczkó Margittól.

Legelőcsobban kifogástalanul fest és tisztít Egy 81őny tisztítása vasalásra WEISZ, Arany János utca 20 3 pengő

Világosítva az 1937. évi 38. sz. törvényben

már 1.60 P-élt a Zenekevelők Körében

Bertó lehet

Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata ezen a héten: „Aranygyal” Piac 50. — „Reménység” Csapó u. 22. — „Boes-kay” Cegléd u. 22. — „Hungária” Vargakert, Szoboszlai u. 4.

Egy kis helyreigazítás

A debreceni törvényszéken egy sajtóper tárgyalásán hangzott el az a vallomás, hogy a Gazdasági Egyesület régi vezetőségének nem azért kellett távoznia, mert méltatlanok lettek volna a tisztségre, hanem mert báró Vay Lászlóval került szembe és a politika volt az erősebb. A tanuk egész sora bizonyította, hogy a régi elnök mindig a közérdek szellemében dolgozott, de hát mégis távoznia kellett, hiába volt mögötte egy egész élet, mely a gazdákért folytatott munkásságban telt el.

Valahogy saját magunk igazolását is kiolvashatjuk ezekből a tanvallomásokból. Igazolást annak a véleményünknek, melyet annakidején nem is rejtettünk véka alá, nevezetesen, hogy báró Vay László nem alkalmas arra, hogy Darányi miniszterelnök elgondolását Debreczenben képviselje és megvalósítsa.

Éppen ezért helyre kell igazítanunk Megay-Meissner Károly képviselő úr ama kijelentését, melyet a Hajdúhét alkalmával tartott sajtógyűlésen Hajdúböszörményben tett. Azt mondta a képviselő úr, hogy a Tiszántúli népe azért tekint bizalommal Darányi Kálmán miniszterelnök működésére, mert a Tiszántúli gazdavezérét, báró Vay Lászlót vette maga mellé munkatársul. Hát ebben a kijelentésben látunk egy kis helyreigazítást. A Tiszántúli gazdasági társadalmának bizalma magának Darányi Kálmánnak szól, egyedül és kizárólag eddigi működéséért és ezért eredményeiért.

Ha rosszmájúak lennének, a helyreigazításban odátg mehetnének, hogy a Tiszántúli gazdasági társadalmának bizalma magának Darányi Kálmán felé, mert — báró Vay Lászlót elvitte innen.

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58. I. em. Elsősztályú munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállítás.

— Vasárnapi istentiszteletti rend a ref. templomokban. Nagyt templomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Szentes László. Kossuth ucai templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Csánki Gábor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispályai templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulesár Dezső. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Losonczy Géza. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Beesy Sándor, délután 3 órakor Bartha József th. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Lénárt Gyula. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Zimányi József th. Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután 3 órakor Bálint György th. Nyulason délelőtt 10 órakor Pataky László th. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Téglaskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. Szikgáton délután 3 órakor v. Szabó Endre. Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor Rápolyi Árpád. Kádárdülön délelőtt 11 órakor Rápolyi Árpád, Horthy közpórházban délelőtt 9 órakor dr Lencz G. Sándor. Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. Hortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Nagyt templomban délelőtt fél 12 órakor levente istentisztelet, Görömbezy Zoltán.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 órakor középisk. ifjúság egyházi énekora. — Utána exhortációt tart Labossa Lajos hitoktató. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Bőjtös Sándor s. lelkész.

MECSEK SZÁLLÓ
(HOTEL KIKELT)
PECS.
Csoportos magassági üdülőhely.
Francia konyha. Gyermekeknek hízó kúra

— Miserend a Szent Anna ucai plébániatemplomban és kápolnában. Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél tíz órakor nagy mise, szentbeszédet mond Mellau Márton. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertészekben: Csapókertben Kummergruber Emil piarista tanár. Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár. Nyilastelepen Kiss László s. lelkész, Hajdusámsonban Novák Gyula s. lelkész, Józsan dr Szabó János, Klinikán Bérés Endre, Augusztai szanatóriumban, Zita árvaházban, fogházban és Pallagon piarista tanárok tartanak misét.

— Istentiszteletek rendje a gör. kat. templomban. Vasárnap reggel 7 órakor utrenye, 8 órakor diák-mise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, prédikál Fekete Lajos s. lelkész. Délután fél 4 órakor rózsafüzérjátosság, 4 órakor veesernye, utána szentségimádás.

x Vattay Margit tánciskolájában október 10-én főiskolai kolon kezdődik. Kossuth 11.

: A Zita katolikus hadiárvaház vezetősége ezúton is hálás köszönetet mond mindazon kedves jótévedőjének és azon jótékonyági egyesületeknek, akik úgy anyagiakkal, mint értékes munkájukkal hozzájárultak kerti ünnepélyének sikeréhez. Árváink halálmaja és a jó Isten áldása legyen legnagyobb jutalom jószágukért.

(:) A szt. Erzsébet Egyesület szeptember hó 21-én, kedden délután fél 6 órakor évadnyitó gyűlést tart. Erre kedves tagtársainkat szeretettel meghívjuk. Tekintettel a fontos megbeszélésre, okvetlen megjelenést kérünk. — A gyűlés helye: Piarista gimnázium tanácssterme. A Szt. Erzsébet Egyesület nevében dr. Lindenberger János, Kovácsy Kálmánú.

— A Déri Múzeum ma vasárnap délelőtt 9—1-ig nyitva. Belépődíj nincs. A Fűvészkert-u 2. számú iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgató engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A Közművelődési Könyvtár vasárnap zárva.

x Vértés Ica (Deutscher Kinderkreis, Szent Anna 29.) 4—6 éveseknek ének, mozgás, játékok, rajz német nyelven. Házigkísérés.

— A város gazdasági bizottsága hétfőn délelőtt fél 12 órakor a gazdasági tanácsnok hivatalos helyiségében ülést tart.

— Izraelita istentiszteletek a Deák Ferenc ucai templomban a Sátorok ünnepén. Vasárnap ünnepköszöntő ima délután háromnegyed hat órakor. Hétfőn, kedden reggel hét órakor. Délelőtt fél tízenegy órakor. Délután négy órakor. Ünnepe második estéjén, hétfőn este hat óra husz perckor. Ünnepe kimeneteli ima kedden este fél hétkor. A Kápolnási ucai templomban hétfőn, kedden reggel egy-negyed nyolckor, egyébként mint a Deák Ferenc ucai templomban. Szerdán, esütőrtökön reggel fél hétkor, este hat órakor mindkét templomban. Az elnökség.

M:GNYILT Miklos u. 18. alatt Hantos Elemér Tokajhegyajjal Borpincészte

— A Kossuth ucai egyházzsér leányköre f. hó 21-én, kedden délután 5 órakor tartja összejövetelét, melyre a tagokat szeretettel várjuk a régi Dóczy intézet rajztermébe. A leánykört Biky Gábor vallás tanár vezeti.

— Házat vásárolt a windsori herceg Londoban. A windsori hercegi pár Londonban házat vásárolt, amelyet állandó lakóhelyül szemeltek ki.

x Orvosi hír. Dr Liebermann László orvos rendelőjét Ferenc József út 10. szám, II. emelet, megnyitotta. Rendel: délután 3—5 óráig.

— Dr Boldizsár Kálmán felolvasása ma a rádióban Boes-kay hajduságáról. Ma délután 7 óra 15 perckor Budapest I-en a rádió dr Boldizsár Kálmán felolvasását közvetíti „Boes-kay hajdusága” címen. A felolvasás különösen a nem rég lezajlott Hajdúhéttel kapcsolatban különösen nagy érdeklődésre tarthat számot. Felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

x Schaff tánciskolájában a Koronában az új tanfolyam megkezdődött. Beiratások hétfőn még elfogadhatók. Különórák bármely időben.

— Kalapáccsal agyonvert egy kizsárdát a vadházastársa. Tápióbicskén Horgos Sándor 46 éves kis birtokost vérbefagyva találták házában bezárva. Vadházastársa, Egeresi Gáborné kalapáccsal verte agyon fiatalkoru fia segítségével. Beborozás után veszték össze és a fiatalkoru anyja védelmében támadt rá a kisbirtokosra. Az aszszony először az ártatlant játszotta, csak amikor tetemre hívták, omlott össze és beismerte tettét. Fiaival együtt őrizetbe vették.

x Gyors- és gépirók kiképzése. Naményi Gyorsíróiskolában, szeptemberben új tanfolyamok kezdődnek. Tanfolyamok gyorsírás, gépirás, helyesírás, székírás. Tanfolyam után államvizsga, államérvényes bizonyítvány. Végzett hallgatók állásközvetítése, Batthyány ucca 11. szám.

Nem fél kelmed az esőtől? De jól bírja a strapát!

PALMA-OKMA TALP VAN RAJTAM: TARTÓS ÉS NEM AZÍK AT!

— Vallásos előadás. B. Godfrey Buxton angol nyugalmazott rokkant százados 1937. év szeptember hó 22-én (szerdán) délután 5 órakor a református Nagyt templomban vallásos előadást tart. Nevezett százados a magyarságnak és a magyar ügynek őszinte és lelkes barátja, amit bizonyít az is, hogy saját költségén már több ízben megfordult Magyarországon és minden alkalommal igyekezett a vallásos életet és az angol-magyar barátságot mélyíteni. Ezen előadásra ezúton is felhívjuk Debrecen társadalmának a figyelmét.

— Pécsre is kiterjesztették a rendkívüli házaodómentességet. A pénzügyminiszter rendelete most érkezett meg, mely szerint Pécsen azok az épületek, melyek 1938 január elsője után, de legkésőbb 1940 december 31-én teljesen lakható állapotba helyeztetnek, 30—35 és 20 évi házaodómentességben részesülnek.

x Zongorázni tanítók kezdőket, haladókat akadémiai módszerrel. Hatvan ucca 24., első ajtó.

x Értesítés. Üveges-üvegesiszoló- és tükközememet Csapó 13. alá helyeztem át. Stefanszky Gyula.

— Meghívó. Zenekevelők Köre szeptember 26-án déli 12-kor a Zeneiskola dísztermében tartja évi közgyűlést. Elnökség ezúton hívja meg a Kör választmányi és rendes tagjait. A gyűlést megelőzően választmányi ülést tart.

F. hó 18-ától, szombattól esténként

az **Arany Bika**

újja alakított Fehér Szalonjában

Bognár Magda

Gerő Gyula és Magyar Gyula

hangulatos jazz triója.

Az étterem — kávéházban

Lakatos Vince

és kombinált zenekara.

Telefon 10-92.

Virág, gyümölcs, borkiállítás és vásár október 2-10-ig

A kiállítás

A tulajdonképpeni kiállítás gondolatát a mai formájában Napoleon tette meg fontos nemzetgazdasági kincsnek. Ő volt az, aki ezt az egyszerű intézményt a maga teljességében feljogta és fejlesztette azzá, ami máma. Mint sok egyéb dologban, ezen a téren is korszakalkotó volt az elgondolása és azóta versenyekre kelnek egymással, edző, fejlesztő versenyre városok és államok, világrészek, hogy hol, mikor, hogyan rendezzenek olyan kiállítást, ahol lehetőleg az emberiség minden réteget megtalálja a maga számára a legértékesebb közhasznú, vagy művészi becsű értékeket...

Ilyen gondolatok jegyében születnek meg a világiállítások, de ezeket egy olyan kiállítás megrendezésénél se lehet figyelmen kívül hagyni, mint amilyent most a tél bedltta előtt Debrecen teremti meg. Hiszen abban a versenyben, melyet a gazdasági élet minden téren elindított, már egy keveset amúgy is lemaradtunk, hiszen az életmesebb, fűgőbb városok sorozatos tavaszi és nyári megmozdulásokat találtak ki, hogy maguk felé, gazdasági életükre tereljék a közfigyelmet. Mi ezzel az egyetlen kiállítással akarunk menteni mindent, amitől a mostoha helyzet és szűkmarkú vicinális gondolkodás megfosztott bennünket. Mivel fontos, egy város életében ma már nélkülözhetetlen az ilyen kiállítás rendezése, éppen ezért most minden tehetségünkkel, minden tudásunkkal, minden javunkkal kell sorompóba állani, hogy a siker el ne maradjon.

Mivel kiszámíthatatlan lehetőségek nyílnak meg a kiállításban, nagyon fontos, hogy ezeket a lehetőségeket elsősorban azok vevők igénybe, akik ezt az oldalát a gazdasági életnek eléggé ki nem használták, vagyis a termelők. Ha pedig a kiállítás vásárral is egybekötött, mint ez a mostani lesz, a jelentősége és értéke csak fokozódik.

— **Elítélés után felmentettek egy földbirtokost az adómentes petroleum ügyében.** Holló Sándor nagylétei földbirtokos és Obergeisen László gépész-kovácsmester ásványolaj jövedéki kihágásai vádolóval állottak szombaton a debreceni tábla előtt. A vád szerint egy alkalommal a gépész bérszántási munkához 190 kiló adómentes ásványolajat vett át a földbirtokostól, de Holló ezt nem jelentette be. Obergeisennek pedig nem volt engedélye a felhasználáshoz. A debreceni törvényszék fejenként 102 pengőre ítélte őket. A debreceni tábla most mindkettőjüket felmentette, elfogadva védekezésüket, hogy a gépész csak a traktorát adta kölcsön a földbirtokosnak a munkához. Az ítélet jogerős.

— **Tizenhéttagú banda fegyvertűz alatt tartotta egy özvegyszerecsé házára.** Csobánkán, a Margit-ligeti villanegyedben levő Rónai ezredes özvegyszerecsé lakásából tegnap éjszaka telefonon kértek segítséget. Egy tizenhéttagú rablóbanda rajvonalba fejlődött minden oldalról tűz alá fogta a villát, ahonnan viszonzották a tüzet. — A zsendőrök megjelenésére a banda sebesüljeivel együtt bevette magát az erdőbe és még nem sikerült őket elfogni. Az ostromlottaknak egy szolgát könnyebb sebesülésének kivételével az ijedségen kívül nem történt bajuk.

— **Báró Waldboth kifüntetése.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Waldboth Klemen báró kir. kamarás, felsőházi tagnak, a hazai mezőgazdaság fejlesztése érdekében kifejtett kiváló és eredményes munkássága elismeréséül a magyar érdemrend közepkeresztjét a csillaggal adományozta.

A szájára lépett és úgy verte hámfával az ellenfelét

Maszlai János nyíracsádi földműves súlyos testisértés miatt került szombaton a debreceni törvényszék elé. A vád szerint ez év május hó 27. napján a cserei állomás közelében megtámadta Gnej Mihály gazdálkodót és azt úgy elverte, hogy három hétig beteg volt utána.

Vitéz dr. Tóth János bíró előtt elmondotta Maszlai, hogy Debrecen az, az országúton találkoztott Gnej Mihállyal, aki szekérrel ment hazafelé. Felvette a szekérre, majd útközben a kocsmába is betértek és italoztak. Ő nem akart már több bort inni és ezért kiöntötte a földre. Gnej kölekedett vele, amiért a bort kiöntötte és olyan

sértő szavakat használt, hogy pofon verte érte. Lekerültek a szekérről vessekedtek, dulakodtak és a vége az lett, hogy Gnejt a földre teperte csizmájával a szájára lépett és úgy verte a hámfával. — de csak félelmében — ne hogy őt verje a másik.

Gnej azt mondotta vallomásaiban, hogy Maszlai 170 pengőjét kivette a zsebéből, de elhajította, amikor látta, hogy többen szaladnak elő az országúton.

A bíróság a tanúhallgatások után úgy döntött, hogy az ügyet büntetőtanácshoz teszi át, mert a rablás vádja miatt az ügy súlyosabb elbírálás alá esik.

— **Még mindig lég a Rotunde.** Bécsből jelentik: A Práter közepén a 85 méter magas kupolájú Rotunde helyén már csak összeomlott, sívár, füstölög romok láthatók. A zu ótbi évek egyik legnagyobb tüze volt a Rotunde égése, melynél az egész tűzoltóságot mozgósították. Szombaton reggel a romok még mindig égtek és az állandóan jó erősen fuvó szél következtében mintegy kilenc kisebb tűz keletkezett miatta. Szakértők szerint legalább 24 óra kell, míg a hatalmas épület teljesen kiég. König tűzoltóparancsnok kijelentette, hogy a tűz gyors tovaferjedésének magyarázata a teljesen száraz faszervezet, a nemrég bezárult vásár alkalmával könnyen gyuló olajjal pormentesített padlózat és a tomboló déli szél. Az anyagi kár több millió szilling.

— **Kispest van a legtöbb kocsmá az országban.** Kispest anyavárosban a lakosság számarányához viszonyítva a legtöbb vendéglő és kocsmá van az ország valamennyi városa közt, mert minden 460 lélekre esik egy kocsmá. Összesen mintegy száz vendéglő van ott.

— **Sztalin hatvannegy szovjetügysz és bíró börtönbe vetett.** Sztalin személyes rendelkezése az éjszaka a szovjet hatvannegy vezető államügyszét, bíráját és igazságügyi tisztviselőjét le tartóztatták és Sztalin-ellenes üzemek címén vád alá helyezték. Pöbünök hír szerint az, hogy a politikai perekben nem hoztak elég súlyos ítéletet, vagy más módon nem voltak elég buzgók a Trockij-párti ellenforradalmárok üldözésében.

— **Ezen pengő büntetés a tűzkö miatt.** Frank László karcagi lakos, akit a pénzügyörök mint csempészt ismernek egy alkalommal a püspökladányi vásáron akart csempészárúfa szert tenni. Be is ment Zaszovics József fiatal talmadistával egy műhelybe, de abban a pillanatban ott voltak a pénzügyörök, akik ezer darab tűzkövet találtak a helyiségben. Emiatt Zaszovicsot vámmozgatói jövedéki kihágás címén 500 pengő fölé és 496 pengő mellékbüntetésre ítélte a debreceni törvényszék. Ezt az ítéletet most a tábla helybenhagyta. Az ítélet jogerős.

— **Kisiklott egy tehervonat, meghalt a fékező.** Tegnap este 8 óra 05 perckor súlyos vasúti szerencsétlenség történt a Komárom—szekesfehérvári vonalon. A 2871 számú tehervonat Kisber és Bakonysárkány között nekiment egy pályakocsinak. A baleset folytán a mozdony szerkecsija, a kalauzköcsi és tűz üres teherkocsik kisiklott. A szerencsétlenségnek halálos áldozata is van, Lászi János vonatfékező. Súlyosan megsérült Futó István vonatfékező, míg Boros Gyula mozdonyvezető és Fozekas Imre fűtő könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **Nincs büncselekmény.** Hirt adtunk arról, hogy a hajdúhadházi szőlőben halva találták Övedei Gábor 80 éves gazdálkodót, az asztalra borulva, előtte az ebéd, a kezében kés volt. Elrendelték a holttest felboncolását. Megállapították, hogy büncselekmény nincs szívizélhűdés ölte meg ebéd közben a 80 éves öreg gazdát.

ANONYMUS HIREK

Születések: Vincze István fm., leány Róza, Bartha József fm., fiú László, Nagy István MAV altiszt, fiú Sándor, Orbán József fm., leány Teréz.

Házasságok: Zsugovits Miklós állatorvos—Megyeri Hajnalka, Pósalaki Antal fűrdömester—Tasi Katalin, Bodó Kálmán sütősegéd—Tóth Margit, Pindzsulya Mihály cipészsegéd—Volanszki Erzsébet, Reichel József szakács—Török Mária, Zugonyi György ny. MAV altiszt—Keeskeméti Szabó Róza, Király Ferenc gazdálkodó—Laki Mária, Abrucsar József cipész—Lőrinczi Julia, Polgari Sándor festősegéd—Szodrai Julia, Mátra Béla karposzegéd—Szabó Ilona, Szalmári Béla szabósegéd—Uzsoki Erzsébet, Medgyaszai Sándor pénzbeszédő—Nemes Erzsébet, Tóth Pál kereskedő—Gacsó Erzsébet, Kálmán Ferenc szabósegéd—Bihari Szabó Anna, Hodosi Sándor magántisztviselő—Nagy Etel, Besenyei György fm.—Szabó Róza.

Halálozások: Szentési Sándor ref. 4 éves, Karcag, Holesák József gör. kath. 24 éves, helyőrségi kórház.

— **Tömeges érdeklődés a Zenekedvelők Köre ezévi jubileumi hangversenysorozatára iránt.** Megirtuk, hogy a fennállásának 30. évfordulójába lépett Zenekedvelők Köre ezidén világvárosi hangversenysorozattal lepi meg tagjait s egyetlen bérleti ciklus keretében csupa világszert szerepeltet. **Szigeti, Dohnányi, Ungár Imre, Pankey** néger baritonista, **Guglielmotti** hangversenyei iránt máris óriási az érdeklődés. Az első héten mintegy 20 százalékkal emelkedett a Kör taglétszáma. A titkárság ezúton kéri a régi tagokat, hogy tagsági jegyeiket e hét folyamán annál is inkább sziveskedjenek a Zeneiskolában átvenni, mivel elenesetben azokat a jövő héttől kezdve a tömegesen jelentkező új tagok között fogják szétosztani.

— **Debreceni közszállító iparosok és kereskedők katalógusa.** Régen érzett hiány igyekszik pótolni a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem. Debrecen és a Tiszántúli egyetlen közigazgatási netilapja, amikor a debreceni közszállító iparosok és kereskedők katalógusának összeállításával foglalkozik. Díjtalanul rendelkezésére akarja ezt bocsájtani mindazon debreceni és fővárosi köz és magánintézményeknek, amelyek itt Debrecenben a helyi iparnak és kereskedelemnek munkaalkalmakat s megrendeléseket nyújthatnak. A katalógusra vonatkozólag az érdekelt iparosoknak és kereskedőknek minden felvilágosítást készséggel megad a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem szerkesztője, Maróthy György ucca 21. délután 2—3 óra között.

— **Az agy, a szem, tüdő, vagy szív felé irányuló vértódlások elhárítására** igyek reggelenként éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet. Kérdezze meg orvosát.

— **Polster Márta** okl. énektanár tanítását október elsején kezdi.

— **Aranyóra a telen gyomrában.** A kiskunhalasi vágóhidon tehenet vágta, melynek bendőjében egy arany zsebórát találtak. Valószínűleg a mezőn legelte fel az elveszett órát. Most vita támadt három ember között, hogy kié az óra.

Szavay Gyula

(Emlékre.)

Tollat kezemben, finom arany tollat,
Amelynek a hegye fénylő sugárt vetne
Szavay Gyula gyönyörű versel
Lelkünknek mélyén hogyan van
elrejtve!

Add most ide nekem arany tolladat,
Még elzengem vele örök szép dalodat
Te légy velem!
Szép dalaid újra szárnyra kelnek
Elzengik: nincs hátára az első
szerelemnek

Te irtad ezt nekem!

Még zöld levél lesz a virágos fákön
Anig szerelem lesz az egész viláaon
Mind dalaid zengi!
Örök szép zenéje itt marad
Csalódott szívekbe új életet fakaszt
Hogy tudjon remélni!

Szakítsd meg siri szép álmodat
Jöjj felstimolni rozoga lantomat
Igy szebben fog zengeni.
Taníts meg szeretve remélni,
Hú szerelmről szépeket mesélni
... Mindent — elfeledni!!

ANONYMUS.

GYASZ ROVAT

T. Nagy János földbirtokos, volt presbiter, életének 86-ik évében elhunyt. Temetése hétfőn délután négy órakor lesz a Köztemető 2. A ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. — Lakás: Erzsébet ucca 34. — Temetését Fehértó vállalata végzi.

Közönetnyilvánítás. Halás köszönetet mondunk mindazon kedves rokonoknak, ismerősöknek és jóbarátoknak, akik Isteben boldogult férjem és édesapánk temetésén részvételükkel, vigasztaló szavaikkal mély fájdalomunkat enyhíteni szivesek voltak.

Özv. **Bancsi Jánosné** és gyermekei.

Szekeres Leczika, élt 6 évet. Temetése hétfőn délután 5 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. Lakás: Cserei út 11. Temetését Fehértó temetkezési vállalata végzi.

Közönetnyilvánítás. Boldogult férjem elhunytával nyilvánított részvételt rokonaimnak, a kartársaknak, s jó ismerőseimnek és a Gebauer-cégnek a figyelmes megrendezésért halás köszönetet mondok. Özv. **Tökés Zoltánné.**

Gerendai Debrecen
SIRKÓGYÁR
Raktár: Hunyadi-utca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salótrom-utca 3.

Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készít sirköveket mindenféle granitból és márványból, sírboltokat a temetői munkákat legelőször árban. Kérjen díjmentes költségvetést és rajzot.

Egy érdekes Lajos napi ünnep emléke

Még sohasem jártam a Veregyházi Tamás utcában, mikor az idej Lajos napján a már bealkonyodott nyári este szürkés színe alatt kivitt oda kis sereg és névünnepet tartó házigazdám: Horváth Gyula. Ahogy elbeszélte, mint vezetett el Lajos bátyja a nagy világosságban, mint ismeretlen hősi halott a Doberdón, mindjobban megértettem, miért tart Horváth Gyula vendéglátó házigazdám »Lajos napján névnapot. S amint a kiesi villasorok mögött a vendégeket váró villa kertjében a fény magasra emelkedett, éreztem, e fény nemcsak külső villanyfény, de szimbóluma egyben annak a fénynek és melegségnek, mely a ház gazdájának és övének lelkében él és ég a meghalt és élő testvérek iránt, valamint az a zászló, melyet ő virágokban gazdag kertjében emelt, nemcsak a meghalt testvéreinek állított emléke, de egy kiesi országzászló »családi körben«. Talán groteszk első hallásra és tekintetre Horváth Gyula gondolata! De érdekes vele foglalkozni! A család egy kicsi magva, sejtje a nagy közösségnek. De e kicsi fészkek otthona a kívülről beszivárgó gondolatoknak, fókusz a kölvilág beengedett eszméinek. S amint egy kis közösség ép úgy emelhet országzászlót, mint egy nagy város, miért ne lehetne díszes, ékessége az egy, a hazaszeretet melegségétől átfűtött egyszerű vasúti tisztviselő kertjének? Ebben a kertben gyermekek nőnek fel, innen új generáció lép ki az életbe, s mindenestre nagy, soha el nem felejthető nemes érzést ágyaz szívünkbe és lelkünkbe apjuk gondolata és cselekedete. Ahogy az élet beszívárog ide, éppúgy visszaárad innen a nagy közösségbe! Tisztelettel állunk meg az ilyen otthonok küszöbén, az életnek ilyen állomásán, hol a nagyvilágból a szépet és nemeset látjuk megrögzítve s ahonnan új — talán egyéni, de merész és szép gondolatok indulásával találkozunk.

A legszebb gondolatok és eszmék is csak színes szappanbuborékok, ha nincs aki megvalósítsa, testbe építse őket! Szeretem és tisztetem azokat, rangra — méltóságra való tekintet nélkül, akik egy nemes gondolat megvalósításától, a vele járó fáradságtól, az értük elszennvedő mosolytól sem riadnak vissza! Főként, ha azt minden anyagi érdek nélkül, sőt áldozatok árán cselekszik, mint azt Horváth Gyula cselekedte a jelen esetben.

Bot Andor.

Hármas ikrei születtek egy hajdusámsoni asszonynak

A miniszterelnök feleségét kérték fel, hogy vállalja el a keresztanyaságot

A hajdusámsoni Sámsoni-kertben Balogh Jánosnének, aki a 72. számú házban lakik, ikrei születtek, mégpedig hármas ikrei. Az anya és gyermekei jól érzik magukat és a szülés is rendben folyt le. Hajdusámsonból most érkezett a hír Debrecenbe a hármas ikrek születéséről és a hír arról is beszámol, hogy a szülők Darányi Kálmán miniszterelnök feleségét kérték fel a keresztanyaság vállalására.

A kérdés elment, de még választ nem kaptak a szülők. Balogh Jánosné házában három ikreszemő sirdogál és a nagy csodának hírére tömegével érkeznek a látogatók a kiesike házhoz, hogy megnézzék a hármas iker áldást.

Balogh Jánosnének öt gyermeke volt és most egyszerre nyolc gyermeke lett.

Aki dolgozni akar, munkát kaphat

Nehéz világot élünk, nehéz a mindennapi kenyeret megkeresni. Sok családban nemcsak az apa és anya, de a gyermekek is segítenek a kenyérkeresésben. Mennyi fiatalember van, aki azt mondja: dolgoznék, csak nincs mit. Hol lehet ma munkát kapni?

Aki életmes, ügyes, egészen jól megélhet. Sőt még azok is, akiknek van valamennyi munkájuk, de amellet a korareggeli és a délelőtti órákban ráérnek, külön is szép keresetre tehetnek szert. Hogy hol van ez a lehetőség? Az újságoknál!

Az újságoknak a házakhoz kihordása és közben, meg utána az utcákon való árusítása már már megbecsült és állandó munkakalmat és szép keresetet jelent. Budapesten egész családok élnek meg ebből igen szépen. — Amerikában akárhány úrfiú úgy tanulja meg a munka megbecsülését, hogy vesz egy dollárért újságot, azt eladja és boldogan csörgeti zsebében a centeket, melyeket ő keresett magának.

Debrecenben is mindenki megélhetéshez juthat az újságárusulástól, még azok is, akiknek esetleg valami testi hibájuk van, kezük beteg stb. foglalkozhatnak újságárusítással.

Semmiféle munka nem szegény, az újságárusítás pedig tiszta és elég szép keresetet nyújtó munka.

Nyolc napi fogházra ítélték Kosztin-Koltay Lajost, mert megvert egy kislányt

A debreceni büntető járásbírószágon dr. Szathmáry János járásbíró tegnap vonta felelősségre Kosztin-Koltay Lajos ismert nyilasvezetőt könnyű testi sértés címén, mert a feljelentés szerint Buljovszky Dániel Péterfia uccai lakos fiatalkorú leányát megverte az udvaron, úgyhogy a kislány nyolc napon belül gyógyuló sérülést szenvedett.

A tegnapi tárgyaláson a tanúk Kosztin-Koltay Lajos ellen vallottak. Igazolták a vádat, amely szerint Kosztin a fiatalkorú leányt ökölrel arcon vágta, úgyhogy az a földre esett.

A bíróság Kosztin-Koltayt nyolc napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott fellebbezett.

Jó termést ad a tengeri, burgonya es cukorrépa

A földművelésügyi minisztérium szombaton adta ki legújabb termésbecslését. Eszerint a kedvező időjárás elősegítette a szántási és az őszi vetési munkálatok megkezdését. Az őszi repce vetése jól kel és egyenletesen fejlődik. Ezidő szerint a tengeri, burgonyi és cukorrépa jó termést adnak, éppúgy, mint a kertti veteményeknek volt, bár a káposztánál helyenkint lényeges hernyókár van. A szőlőnél a naposabb időjárást kapott vidékeken a rothadás megállott. A szüret átlagos, gyenge eredményű.

x Ács Eta varrodáját Csapó u. 1. alá helyezte. Izléses munka. Szolid ár!

x Várom Önt, hogy bemutassam Philips E. K. A., Standard rádiómat, Nánassy, Kálvin tér 3.

x Szeplő, májfolt ellen Rózsa arekenőcs kapható Jóna és Jóna utóda Somogyi drogéria Kossuth uca 6.

x Brück Emil zeneszerzőtanár nyári szabadságáról hazatért, zongora, zeneelméleti és ének korrepetíció tanfolyam megkezdődött. Jelentkezés, lakásán, Csapó u. 19 telefon: 24—74.

RUHASZÖVETÉT

közvetlen helyi cégtől vegye!

Milyen előnyei származnak abból, ha szövet szükségletét a helyi kereskedőtől szerzi be?

1. Nem vesz zsákbamacskát,

mert végbe, kiterítve látja az árút. Ne felejtse el, hogy másképp mutat a szövet, ha csak kis mintán látja és más, ha nagy darabban nézheti meg.

2. A szövetet kivánságra

végbe küldik lakására, hogy kiválaszthassa a legmegfelelőbbet.

3. 12 üzlelben válogathat

vételkényszer nélkül, mindegyik szívesen bemutatja raktárát, ahol sokszázféle szövet közül választhat.

4. Garanciát vállal

minden egyes kereskedő az általa eladott árúk színállóságáért, tartosságáért.

5. Olcsóbban vásárol

mert nem terheli az árút sem portó, sem szállítási költség, nem kell fáradságot levelezéssel. Telefonon vagy személyesen intézhet mindent.

6. Részletre is vásárolhat

készpénz áron, nem kell csekély pénzét egyszerre kiadnia.

7. Egy helyen veheti meg

a szövettel együtt a szükséges bélest, gombot és egyéb hozzávalókat, sőt ahol szabászat van, ruháját elsőrendű kivitelben el is készítik, tehát csak egyszer fárad.

Debreceni ember debreceni kereskedőtől vásárol; a debreceni kereskedők is debreceni embereknek adnak kenyeret

HIRDETMENY ad 1100—1937. a.ü. szám. Felhívja a városi adóhivatal a város lakosságát, hogy az idegen beszedési körből, vagyis vidékről akár tengelyen, akár vasúton, vagy posta útján a város területére behozott fogyasztási adó köteles cikkeket — bor, sör, szeszitalneműek (pálinka, likőr, lisztaszesz, egyéb égetett szeszitalneműek és folyadékok), hús, szalonna, hajt, stb. — az alább megjelölt módon jelentse be. Mindenki, aki hirt két litert meghaladó, de 25 literen aluli, sört két litert meghaladó, de 25 literen aluli, szeszitalneműeket egy litert meghaladó, de 25 literen aluli mennyiségben vasúton, vagy tengelyen, kézi-, vagy személypoggyászként a város területére behoz, tartozik a behozott adótárgy nemét, mennyiségét az illető helybeli vasúti állomáson, illetve a vámsorompóknál bejelentések átvételére jogosított közegeknek a behozattal egyidejűleg azonnal bejelenteni és a behozott mennyiségek után a törvényesen megállapított fogyasztási adót ugyancsak a fentemlített közegeknél, a közegek által kiállított hivatalos nyugta (fogyasztási adóbárcsa) ellenében azonnal megfizetni. Mindenki, aki a fent felsorolt fogyasztási adó cikkeket vasúton, vagy tengelyen, kézi-, vagy személypoggyászként 25 literen, illetve 25 kg-on felüli mennyiségben a város területére behoz, a behozattal azonnal köteles azt a vasúti állomáson kirendelt fogyasztási adó ellenőrző közeg, illetve a behozattal útvonalakon felállított vámsorompók kezelői elé állítani, s ezen felül a behozott adótárgy nemét, mennyiségét, úgyszintén az elraktározás helyét és idejét a behozattalól számított 24 óra belül a városi adóhivatal fogyasztási adókat kezelő osztályánál (városi adóhivatali udvar, földszint) bejelenteni. A postacsomagban bármilyen mennyiségben érkezett fogyasztási adó alá eső cikkek a postai kézbesítéstől számított 24 óra belül ugyanitt szintén bejelentendők. Közli a városi adóhivatal a város lakosságával azt is, hogy a fo-

gyasztási adó alá eső cikkeket tengelyen vagy gyalogosan csak a sorompóházzal ellátott nyilvános utakon szabad a város területére behozni, s hogy az összes utak fokozott és szigorú ellenőrzés alatt tartatnak. A fogyasztási adó alá eső cikkeknél a sorompóházzal el nem látott utakon történt szállítása, valamint a bejelentés elmulasztása jövedéki kihágás képez, melynek során a mulasztó 1—1000 pengőig, illetve a megrövidített, vagy megrövidítés veszélyének kitétt fogyasztási adó, illetve adópótlék négyszeres összegétől annak nyolcszoros összegéig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik. Debrecen, 1937. évi szeptember hó 17-én. Városi adóhivatal.

1620—22—23/1937. gh. szám.

Versenyárgyalási hirdetés

A debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetem gazdasági hivatala 1937. évi november hó 1-től 1938. évi október hó 31-ig szükségessé

tej, fűszer- és gyarmataruk, konzervek, só, cukor és ásványvízek

szállítására folyó évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor az egyetemi gazdasági hivatalban (Klinikai telep, felvételi épület) nyilvános versenyárgyalást tart.

Bánatpénz 2%.

A versenyárgyalásra vonatkozó nyomtatványok a gazdasági hivatalban szerezhetők be.

Debrecen, 1937. évi szeptember 4. Egyetemi gazdasági hivatal.

Iskolatáskák, hāti és kézi-táskák, diákfelszerelések legjutányosabban
Kántor Ernő és Társánál
szerezhető be.

Mitkapároknak és ujházároknak
 Sok szerencsét kívánnak legolcsóbb beszerzési helyeink:

NŐIRUHÁK, KABÁTOK
 a legolcsóbban kaphatók
GROSZ JENŐ
 DIVATÁRUHÁZBAN. PIAC-UTCA 51.

Fényt és hangulatot
 víz otthonába,
 ha **GULYÁS** CSILLÁR-RÁDIÓ
 SZAKKÜLTETŐBŐL VÁSÁROL
 TELEFON: 52-19
 PIAC-U.59.

Pénz nélkül boldogpár nincs,
 keresse fel a
KÖLCSÖNÖS SEGÉLYZŐ-EGYLETET.
 KOSSUTH-U. 8.

Süveg-, gyarmatárú és háztartási cikkek
KONTSEK GEZANÁL

TORTÁKAT
SANTHA KÁROLYTÓL
 HATVAN-U. 1

Kézmunka, zenei, csovárdi a legolcsóbb
PIKÓ
 KOSSUTH-U. 4.

KÖZZSÉGSÉGETI CIKKEK JÁTEKOK
Kántor Ernő és Tsánál
 VÁROSHÁZÉPÜLET

Szántó Zsigmond
 kárpitosmester
 bútorgyártó
 Piac-u. 81.

KONYHAEDÉNYEK ET
TÓTH GYULATÓL
 Városházépület.

NE FŐZZÖN OTTHON
 olcsóbb, irletesebb a
SZABÓ FELE
 MAGYAR KONYHA-SAS-UTCA 3.

SZÖNVEG, AGYTERITŐ,
Üggyöny A LEGOLCSÓBB
HORN REZSÓNÁL
 KOSSUTH-U. 19.

COMBOL
 Művészet megvalósítók
KONTSEK KORNÉL
 divatházában
 KOSSUTH-U. 1.

Piac-u. 37.
Legkülönlegességek
 Magolcsai Nagy Sándornál

Jó olcsók
ASZMANN
 uridivatcikkek.

KEZTYŰT FÜZÖT
SCHÖN SÁNDORTÓL
 PIAC-U. 14 CSAPÓ-U. SAROK

BÉRAUTÓT elegáns kocsit
 eljegyze, esküvőre, koronázásra
SZIKSZAYTÓL
 minden vendyén
 FERENC JÓZSEF UT 42. TELEFON: 12-45

LEGNAGYOBB
 Uridivat és kalapraktár
WERNER
 PIAC-U. 70.

ILLATSZERT
 kölnit, pudert.
PAPP LAJOS
 illatszeriárúháza
 Kossuth-u. 1.

Művészi fényképek
 szállított árban, szakirányú
 kompozíciókért is
TÖKES ILONA
 MÜTERMEBEN - CSAPÓ-U. 1.

Legolcsóbb manószemcsék
 és alkalmi
ROZSA VIRÁGCSARNOKBAN
 Kossuth-u. 3.

Gyomron át szivhez az
ANGOL KIRÁLYNŐ
 veret.

SZILUKA ISTVÁN
 szikszaykocsi
 "CSOKONAI" ÁSVÁNYVIZ BIZOMÁNYOS
 TELEMI-U. 100. TELEFON: 21-11.52.

Szűrőövet kintőlegességek
 rendkívül olcsó árban kaphatók
MIKÓ POSZTÓ
 KERESKEDŐNÉL
 PIAC-U. 4.

JEGYGYŰRŰK, JEGYKÉSZEREM
 legolcsóbb választékban
HALÁSZ ékszerésznél

IZLESBEN ÉS OLCSÓSÁGBAN
IBOLYA VIRÁGCSARNOK
 VEZET
 KOSSUTH-U. 2. TELEFON: 17-61

Legszébb esküvői
 és alkalmi frizurák
RAMMINGERNÉL
 SZENT ANNA-U. 10.

**KÖZ-
GAZDASÁG**

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 20-25 fillérrel javult.
 A készárúpiacon a felsőtiszai 25, a többi állomásokról származó búza 20 filléres árnyeréssel cserélt gazdát. A rozs kötés nélkül 10 fillérrel drágult. Árpában csendes az üzlet, zab 10 fillérrel, tengeri 20-25 fillérrel kelt magasabban, mint tegnap.
 Búza tiszavidéki 77 kg 20.40-20.90 78 kg 20.70-21.20, 79 kg 20.95-21.40 80 kilós 21.10-21.50. — Felsőtiszai 77 kg 20.40-20.85, 78 kg 20.70-21.15 79 kg 20.95-21.35, 80 kg 21.10-21.45 rozs 19.20-19.30, takarmányárpa első rendű 16.50-17.00, középminőségű 15.75-16.25. Sörárpa kiváló 21.00-22 prima 19.50-20.50, sörárpa 18.50-19.25, zab elsőrendű 17.10-17.30, középminőségű 17.00-17.10, korpa 11.75-11.90, nyoclas liszt 14.20-14.70.

HIRDETMÉNY. (34.214/3-1937. C. szám.) Mémentulajdonosok figyelmébe!
 Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága értesíti a város érdekelteit, hogy a m. kir. Földművelésügyi miniszter úr 135.337-1937. III. számú leiratában elrendelte a város egész területére az összes egyéves és ennél idősebb ménesikók és a köztenyészésre nem szánt összes méneknek az alatt részletezett időben megtartandó, a köztenyészésre használni kívánt mének bemutatásával egy időben való kötelező elővezetését és bizottsági megvizsgálását. Ménévizsgálatok a következő helyeken és időben tartatnak meg: 1. 1937. évi október hó 1-én pénteken d. e. 9 órakor a nagycseri vadászlaknál; 2. ugyanezen a napon d. e. 11 órakor a halapi csárdánál; 3. 1937. évi október hó 2-án szombat d. e. 9 órakor a Látókép csárdánál; 4. ugyanezen a napon d. e. 11 órakor a kádareci csárdánál, 5. 1937. évi október hó 4-én hétfőn d. e. 9 órakor a város belterületén, az állami méntelep mellett; 6. 1937. évi október hó 5-én kedden d. e. 9 órakor a Hortobágyon a máti biztosi hivatalnál. Felhívja tehát a hatóság a mentulajdonosokat, hogy a tulajdonukban, vagy birtokukban levő úgy a köztenyészésre nem szánt méneiket, valamint az 1 éves és ennél idősebb ménesikókat az állatok tartási helyéhez legközelebb eső fent megjelölt vizsgálati helyre és kitűzött időben a ménévizsgáló bizottság által megjejtendő vizsgálat céljából vezessék elő és az állatok marhalevelét, valamint a csikók származását igazoló fedezetelési jegyet is hozzák magukkal bemutatás végett. A Hortobágy pusztán elővezetésre kerülő mének és ménesikók tulajdonosainak, vagy birtokosainak a vizsgálaton való személyes jelenléte saját érdekükben áll. A hatóság által ismert mentulajdonosok névre szóló meghívást kapnak, ha azonban valamely mén tulajdonosa vagy birtokosa ilyen felhívást nem kapott, köteles enélkül is menjet elővezetni, vagy elővezettetni, ha pedig valamelyik állattulajdonosnak ménje vagy csikója már nincsen tulajdonában, vagy birtokában, vagy időközben az állatot ivartalanította, úgy ezt a körülményt a városi elsőfokú közigazgatási hatóságnál (Kossuth u. 20. sz.) földszint 46. sz. hivatalos helyiségében még a ménévizsgálatok előtt igazolják, mert akik ennek a felhívásnak, illetőleg a vonatkozó törvényes rendelkezésnek eleget nem tesznek, a 64.100-1928. F. M. számú rendelet 3. paragrafusának 1. pontjában előírt rendkívüli vizsgálaton felmerülő összes költséget viselni tartoznak, ezenkívül az 1937:XXV. tc. 6. paragrafusa szerint — amennyiben esekeményük súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik — kihágást követnek el és a hivalkozott l. c. pontja értelmében 600

pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntethetők. Debrecen, 1937 szeptember hó 17. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

HIRDETMÉNY ad 38.900-1936. a. szám. Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó idei termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatalban (fogyasztási adóügyszóltály, földszint) jelentésk be. A bejelentésnek a tulajdonos nevén és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti tartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt bor pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után. Ugyanevak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy az általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint eseléségüknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezmény igényelhetnek. Mindazon termelőket felhívja tehát a városi adóhivatal, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, hogy a fogyasztási adókat kezelő ügyosztálynál ezen kedvezményre vonatkozó igényüket ezei kedvezményük bejelentése alkalmával, szóbelileg, egyidejűleg jelentésk be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik, miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 19. paragrafusa szerint az általuk termelt és Debrecen város területére behozott bormennyiségeket a behozattal számított 24 óra alatt tartoznak bejelenteni, a fenti kedvezményt a behozattal bejelentéssel együtt igényelhetik. — A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt idei, vagy előző évi termésű boraikra igénylik-e? — A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túli kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli trmeléktől nem fogad el. Városi adóhivatal.

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Dr báró Dániel Gábor budapesti ügyvéd által képviselt Országos Központi Hiteluszóvetkezet javára 24.500 P követelés és jár. erejéig a budapesti kir. Törvényszék 16. P. 35660/1933. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával 1936. évi január hó 17. napján lefoglalt 2460 P becsértékű ingóságokra az árverésnek 24.500 P tőke, ennek a végzés szerinti napjától járó 6 % kamata, 662.47 P már megállapított és a felmerülő költségek erejéig Monostorpályiban végrehajtást szenvedő lakásán leendő foganatosítására határidőül az 1937. évi szeptember hó 23. napján délelőtt 10 óráját tűzte ki, amikor a bíróilag lefoglalt ingóságokat, u. m. borok, hintók, kocsik, a legtöbbet igények készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is el fogom adni.
 Derecske, 1937. évi augusztus hó 23. napján.

Margitai s. k.
 kir. bir. végrehajtó.

THEODOROV

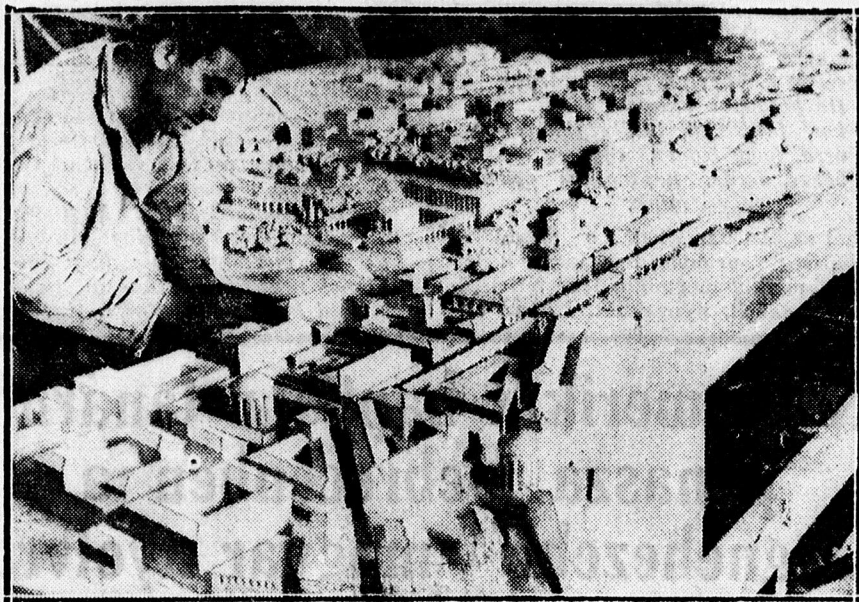
a debreceni közönség közkedvelt országoshírű professzionista grafológusa ismét itt tartózkodik. Erdéklődöket József kir. hg. u. 43. sz. a. lakásán fogad.

Mint egy nagyáruházban, nálunk mindent megtalál.

DEBRECZEN

KÉPES VÁSÁRNAPJA

Rómában kiállítást rendeztek, melyen bemutatták az Augustus császár korabeli római kultúrát. Gipszmodellből összeállították az antik Róma egy részét.

Kép a borsalmak városából, Sanghajból. Egy repülőbomba a Pallas-hotelbe esett, az utcán sok embert megölt, egy autót lángborított. Az utcán holttestek hevernek, jobbszélen egy riksa, melynek utasa megsébesült.

JEGYZŐKÖNYV

arról, hogy

A NÉMET PROPAGANDA

Mind merészebb és merészebb méreteket kezd ölteni. Pest megye közigyelésén olyan hangok is hallaszottak hogy a községek fejet, jegyzők, vezető állásban levők is asszisztáltak efféle gyűléseken, minden esetben megnyugtatólag olvastuk, hogy illetékesek orvoslást kértek, de mennyivel jobb, egyszerűbb megnyugtatóbb és győkevesebb ellen-szer volna az, ha az ilyen agitátorkodóknak egyszerűen utálatot költénék a talpára. Akinek itt nem jó a világ még akkor se, ha közhivatalt tölt be, ha nagyméretű álmok megteremtésén fáradozik a mi keserves adófizelőinknek fenntartott állásban, az pusztuljon ebből az országból, akár milyen alacsony, vagy magas közállást tölt be!...

Ezen és ezen vannak ebben az országban állás és kereset, kenyér nélkül olyan magyarok, akiknek minden csepp vére sikoltva tiltakozik minden német álm ellen, akik magyarok a nyomorban, szenvedésben, gyötör nélkülözésben. Akik nem jutnak kenyérhez, akik kívül maradnak az állások kerítésén akkor, amikor magukat nyíltan más nemzethez tartozóknak vallják, olyan merészek már, hogy oda mernek állni a nagy német álmok megvalósítói közé!...

A magyar becsület, ez az ezer esztendősről tartott és védett ország becsületbeli kötelességének ismerje, hogy verje el az ilyen nemzeti büszkeségünket, voltunkat meggyalázó hazáárulókat a forumról. Példádató eljárással tanítsák meg ezeket a kifelé kaszagalókat arra, hogy eddig volt a türelmünk és nincs tovább. Földből, állásból, javadalmakból így is sokan részesülnek olyanok, akiknek minden idegszála idegen nemzethez húz. Egyszer elkövetkezhetne már az az idő is, mikor a magyar fajtság, a magyar vérség is otthont, kenyeret, állást szerzhel legalább olyan mértékben az arányosság alapján, mint azoknak nagy része, akik most a német faji elemet kötyögossákként itt akarnak fiók Germániát terepíteni a mi bőrünkre!

arról, hogy

ZAVARÓS A FÖLDKÖZI-TENGER

olyan zavaros, hogy a legsötétebb kalózkodás korában se volt ilyen. A ké-

gyű viharokat ritkán látó Földközi-tengeren tengeri rémek keltenek nap, napután több és több rémületet. Hajók süllyednek el, tengeralattjárók torpedózzák oldalba a békés utasok hajóit minden további nélkül!...

Bűnbakkot keresnek, kenik a tettek után egymásra a rémséget. Nincs gazdája ezeknek a zavarosban halászo tetteknek. Bonyodalmak születnek és vadaskodások, de míg a vadak futnak és bonyodalmak keverednek, újabb gaztettek keltenek újabb rémületet!

Aki szénegéttel komázik, annak kormos lesz a keze.

A nyugati nagy hatalmak nagyon mélyen barátokoztak már a szovjettel és közben igen sokszor veregettek egymás vállát. Kéz-kezet mos és mind a kettő piszkos lesz örök elve alapján aztán most a szénegéttő barátság termi a fekete bűnöket! Azt bílték nyugaton, hogy keverik majd a kártyát és ki-sül, hogy a felvett hamis játékos mindig megelőzte őket!...

Már a Földközi-tengert is zavarossá tette, olyan zavarossá, hogy aligha lehet vér nélkül megfésztítani!...

arról, hogy

A NYERSBŐRBEHOZATALUNK

egyre nagyobb mértéket öltü Ezt actán aligha hinnénk el, ha komoly külkereskedelmi adatok nem rémitenék ezzel a hírrrel latálra bennünket. Tehát odajutottunk, hogy már a nyersbőrt is be kell hozni. Megnyugtadjuk a tulságosan bizakodó természetűeket, hogy nem azért szorultunk behozatalra, mert talán olyan nagyon fellendült a bőr-iparunk, hogy már nem tudjuk ellátni nyugunkat. Dehogy, egyszerűen azért, mert kibisszük a marhát, itthon mérhetetlenül megcsappant a hús fogyasztás, így nincs más út, mint a kívülről magyar vágómarhák nyers bőrét vásároljuk vissza, természetesen a megfelelő felárral. Esetleg holland, vagy angol marha bőrt vesszük meg!...

Itt valami nem megy jól. Epszádok óta első nyersbőrszállítói voltunk a világnak.

Most ebből is behozatalunk van. Mert olyan tetemesen esőkent a fogyasztás a húsból, hogy az ország lakossága körülbelül felét fogyasztja el annak a mennyiségnek, amit évente a főváros fogyaszt.

Nem esznek húst az emberek, viszont a tél szigorú követeli, hogy talpot vásároljanak.

Egyszerű ez a számítás

Minden esetre szerencsésebb volna az olyan számítás, mely a magyar élet színvonalát fejlesztené, a magyar fogyasztók száma hozzáférhetővé, elérhetővé tenné a hús fogyasztást, így bizonyára rohamosan esőkenne a magyar ipari élet új esodabogara, a nyersbőr behozatalunk is!...

Ez volna az egyszerűbb és jobb megoldás.

arról, hogy

A FARKAS ÉS A BÁRÁNY

meséjét naponta látjuk a legváltozatosabb formában ismétlődni. Hol a románok panaszkodnak, hogy a magyar ki-sebbség nem hagyja őket élni, majd a japánok sirják tele a világot, hogy a kínaiakat hiába támadták hátba, azok védekezni mernek, tehát zavarják lent a lejélt folyó vizet. A népeknél megjű szott farkas és bárány meséje hasonlóképen divatos az egyes emberek életében is, amit alig lehet sokszor mosolygás nélkül nézni!...

*Mester uccán templom épül

— Tóth Lajos kályhás-mesternek ajánlom. —

Istenben bizó, zsoltáros ember, Hatvan év terhe gondterhes vállán... Egyszerű munkás, fazekas mester All most előttünk szoborra vállván!

Nem, nem magáról öntetett szobrot, Templomúá kívül gyönyörű álma: Amil az Isten öneki adott, Most visszaadja: Istenét áldva!

Elete napja leáldozóban, Multjára gondol esüendes éjjelen... A sütétség fénylik körülötte És felsóhajlt: „Az Ur volt énvelem!”

„Velem volt Ó és megáldott engem. Erdemem felül áldott, fizetett, A műhelyemben, hareok mezején Gyermekkoromban védett, őrizett!”

S ezen a titkos, esodás éjjelen Réveteg szemmel szép álmokat lát. A tépő gond leszakadt szivéről: Épülni látja hite templomát.

Mester utcán, hogy új templom épül, Fazekas mester fénylő érdeme, Szive szándéka ragyogó tettéért Diesértessék az Urnak szent neve!

Szegény hatalmasok, milyen nagy szenvedés az számukra, hogy nem tudják zokszó nélkül, legalább látszatos ok nélkül elnyelni azokat, akik útjokban vannak, mindig kell keresni valamit kitalált okot, valami hajmeresztő ostoba, de nekik mindig helytálló bünt anéért aztán elkövetkezik a gaztett!...

Hányan és hányan ivólták a mesebeli farkassal a szegény bárányok felé:

— Most elpusztultsz, mert megzavartad a vizet, amelyből iszom!...

Es mikor a bárányok kétségbeesítő száralmas helyzetükben védekezni próbálnak, letorkolják őket:

— Ugy, hát nem te tetted akkor bizonyára az atyád, bátyád, vagy valami rokonod eselekedte, hát halj meg te helyettük!...

Es a föld nem omlik össze, az ég nem szakad le, meg minden tovább a maga útján, csak a gyengébbek hullanak ki a sorból és az erősebbek fenik tovább véres fogukat újabb ellenfelet keresve!...

Jegyző: sz. r. i.

Öreg mester! Ez nem eszerépedény Mit eddig formált gyarló két kezed. Ez a templom örökké hirdeti Istenben bizó, hívó lelkedet!

E tetter esoda! El sem is hinnénk. Ha nem hirdetné százszor szép való. Dall érdemel, mert önzetlen az eszme S mint az imádság égbeszárnyaló!

S míg lantomon a templomépítő Öreg mesterről esendes dal fakad... Isten nevért hirdessék örökké, E vihart álló, szent templomfalak. (Sárrétudvari.)

NAGY FERENC.

*Tóth Lajos kályhás-mester 80 ezer pengőt ajánlott fel templomépítésre a debreceni református egyháznak.

EGY NYELV KIHAL

A világ legegyszerűbb nyelve a tűzföldi embereké. Egész szókincsük körülbelül 100 kifejezésből adódik és ezeket is a legegyszerűbb módon képezik. Ez az érdekes nyelv azonban, sajnos, rövidesen teljesen kihál, mert a tűzföldiek már túlyomórészt a modern spanyol nyelvet használják. A chilei újságok most felhívással fordulnak a hatóságokhoz és tudósokhoz, hogy meentsék meg a tűzföldiek nyelvét, mert tudományos kötelesség, hogy egy ilyen érdekes és ritka kultúrkinészet megőrizzenek.

Az életuntság okai s gyógyszerei

*Miért vagyunk boldogtalanok —
hogyan lehetünk boldogok?*

A TARSADALMI ÉRINTKEZÉS MŰVÉSZETE

Irtta: Nánássy László.

Talán nincs is olyan ember, akiben legalább egyszer fel nem ébredt volna az emberektől való távollét utáni benső vágyakozás. Valahogy mindnyájan átéljük már az emberundor lelki állapotát, amikor szerettük volna Robinsonok lenni, hogy minél távolabb lehessünk mindattól, ami csak emlékeztet is az emberi társaságot terhére. Sajnos nehéz feladat embernek lenni, még nehezebb emberek között, a társadalom kötelekében leélni egyéni életünket. Ahány ember, — annyi külön-külön világ:

Minden ember másképpen látja a világot, minden embert önös érdeke vezérel — ezért oly nehéz úgy beilleszkedni az emberi közösségbe, hogy össze ne törjük legnagyobb kincsünket — lelki békénket!

Ahhoz, hogy az életben boldogok lehessünk, hogy megtudjuk minden körülmények között őrizni lelki békénket, — a legelső kellék, hogy megtanuljunk az alkalmazkodás, a társadalmi érintkezés nem könnyű művészetét!

A legtöbb ember nem tudja azt az aranyigazságot, hogy nincs olyan ember, aki a más ügyes-bajos dolgát életcéljait, körülményeit, igényeit teljesen a magáévé tudná tenni; tehát senki sem várhatja el embertársaitól, hogy úgy foglalkozzék vele, mintha csak a saját ügyéről volna szó. Minden embernek megvan a saját baja és bizony nem ér rá törődni a rajta kívül állók érdekeivel, egyéni sorsával. Ezt úgy is megfogalmazhatjuk, hogy az életben teljes igazában csak a magunk erejére számíthatunk: más embertől nem várhatjuk a teljesen önzetlen odaadást, minden apró részletre kiterjedő megértő segítséget.

Ezt annál könnyebben beláthatjuk, mert mi magunk sem vagyunk képesek arra, hogy más embertársunk nehézségeit teljesen a magunkévé tegyük. Aki ezt mindenkiel szemben megtudja tenni, — az már nem is ember, hanem angyal!

Az is fontos igazság, hogy minden ember egészen másképp látja a világot. Az emberek vérmérséklete, testi-lelki adottságai teljesen különbözőek; egyik nagyműveltségű, a másik még a legcsekélyebb ismereti- és nevelési adottságokkal is alig rendelkezik. Senki sem kívánhatja embertársaitól, hogy őt maradék nélkül megértse: az életben, a társadalmi érintkezésekben igen sok baj, kellemetlenség származik abból, hogy az emberek nem tudják vagy nem akarják egymást megérteni. Hiszen a különféle peres ügyek egész tömkelege bizonyítja, hogy mily nehéz sarkpontja emberi életünknek ez a megérteni nem tudás s nem akarás.

Az igazán művelt, a lelki kulturájú ember nem azt várja, hogy őt megértsék, hanem ő igyekszik másokat lelki kultúrája magasabb rendűségével megérteni.

Ha alacsonyabb lelkeségű embertársunk részéről bántalom ér minket, — leghelyesebb arra az álláspontra helyezkedni, hogy az illető egyén nem érti másképpen, még csak az alacsonyrendűség színvonalán tart s így tőle többet várni nem lehet. Ez a megértő, megbocsátó lelkület sokkal jobban biztosítja lelkünk mindennél fontosabb békéjét s nyugalomát, mint a minden kis csekélységért elégtételért lihegő megbántott, végig sértett önértel. Oly rövid s küzdelmes az élet, nem érdemes saját magunknak feleslegesen kellemetlen napokat szerezni. Hiszen az ellenségeskedés csak nyug-

talanságot, békétlenséget vált ki minden ember lelkéből.

Kis dolgokból nem érdemes nagy ügyet csinálni: amit csak lehet igyekezzünk békével elintézni, mert különben önmagunknak okozunk fájdalmas perceket.

Ami már egyszer megtörtént — azt engedjük a feledés tengerében végleg elmerülni. A legtöbb ember azért boldogtalan, mert szenvedélyesen szereti a régi dolgokat feleslegesen felmelegíteni. A felednitűdás — a társadalmi érintkezés művészetének egyik legfontosabb követelménye.

Ha bármily csekélységet, vagy talán nagy dolgot teszünk a lehető legönzettelebb módon embertársaink érdekében —

soha ne várjunk hálát!

Ugy látszik a hála nem emberi erény. Ha boldogok akarunk lenni, akkor minden jóselekedtünket benső szükségességből, magáért a jóért tegyük, mert különben kegyetlenül összetörjük lelki békénket. A jóselekedeteinkért — bármily hálátlanok is az emberek — mégsem marad el a megérdemelt jutalom: olyan emberek lesznek hozzánk önzetlenül jók, akiknek mi semmit nem tettünk az érdekében. Az élet így jutalmazza meg jóselekedeteinket. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy a halálunk után csakis a jóselekedeteink követnek minket az örökéletbe.

Bármily fontos dolgot akarunk másokkal megbeszélni, vagy más emberekkel szemben fellépni — fogadjuk meg azt az arany szabályt: aludjunk rá egyet.

Sajnos a legtöbb ember hirtelenkedő, minden ügyét, de kivált jogos vagy vélt sérelmét azonnal, nyomban szereti elintézni. Ennek pedig sokszor helyrehozhatatlanul súlyos és sok ártatlan éjt okozó következménye szokott lenni. A törvényeséki tárgyalások jegyzőkönyvei sok tragédiát tudnának elbeszélni az elhirtelenkedés szomorú következményeiről.

Bármily kellemetlenség is érjen minket társadalmi érintkezéseink folyamán, próbáljuk meg az eseményeket az idő távlatából szemlélteni.

Minden eset, körülmény, történet az idő multával veszít jelentőségéből. Egy nap, egy hét, egy hónap, de kivált évek multával a legjelentősebbnek tartott valami is lényegesen kisebb jelentőségűvé zsugorodik. Nagy művésze az életnek az olyan lelkületű ember, aki már előre az idő távlatából tudja értékelni a jelen eseményeit, történéseit. A magunk boldogságáért nagyon érdemes megtanulni e nem könnyű értékelési művészetet.

Azt szokták mondani: *»A halottakról vagy jót, — avgy semmit ne mondjunk.«* Már pedig, aki boldog akar lenni, annak e bölcs tanácsot úgy kell módosítania: *»Az élőkről vagy jót, — vagy semmit!«* Soha ne minősítsük embertársainkat rájuk nézve kellemetlenül, mert ez mindig visszakerül az illetőkhöz s nem ritkán erősen fel-nagyítva, elferdítve, kiszínezve — és ebből valóságos kellemetlenség — körfolyamat indul meg, ami mindig rossz-szul szokott végződni. *Inkább legyen szűz barátunk, mint egy ellenségünk!* Szinte hihetetlen, hogy mily szélsőséges bosszúra képes egy-egy megbántott emberi önértel. Az emberi hiúságot és érzékenységet a kultúra nem tudta és soha nem is fogja tudni lefokozni, éppen ezért mindig szem előtt kell tartanunk embertársaink ez álta-

lános gyöngéit.

Minden véleménynyilvánításunknál nagyon fontoljuk meg minden szavunkat, mert egy meg-gondolatlan kijelentéssel hosszú időre agyonüthetjük lelki békénk lehetőségét.

Önmagával szemben a végtelékig tárgyilagos ember nem létezik, mert mindenki elfogult saját magával szemben. Eppen ezért nagyon is meg kell fontolnunk ha a társadalmi érintkezés művészetét el akarjuk sajátítani.

Ha boldogok akarunk lenni, akkor feltétlenül szükségünk van arra, hogy legyen egy nyugodt, békés, derűs, napsugárás otthonunk,

ahol az élet harcaiban, a társadalmi közösség surlódásaiban kifáradt lelkünk mindig megtalálhatja felfrissülését, békéjét, nyugalomát. Ezt az ot-

thoni sem adja ingyen az élet: ezért is küzdenünk, dolgoznunk kell, ezért is meg kell fizetnünk mindennap a teljes alkalmazkodás adóját. Akinek nincs meg a békés otthona, — merem állítani — az nem tudja a társadalmi élet közösségében megőrizni lelke nyugalomát, békéjét, boldogságát.

Az otthonnak olyannak kell lenni, mint a béke felszentelt templomának, ahol a harmónia égi muzsikája, a szeretet művészi valósága szinte lenyűgözi a lelkeket. Csakis ez az erőforrás üdítetheti fel az emberi lelket az élet nehéz küzdelmeiben, csalódásaiban, csakis az otthonból töltekező szeretet balzsamozhatja meg az életben kapott lelki sebeinket.

Aki lelke műveltségével ki tudta alakítani magának a boldog otthonot az az élet győztese; ilyen embernek nem tanulni, hanem tanítani kell az élet művészetét!

Két amerikai baptista tanár nő panasza Debrecenben a „legnehezebb” magyar nyelvre

Ha már meg kell tanulniok ezt a beszédet, mindig Magyarországon szeretnének maradni.

A külföldiek magyarországi és debreceni látogatásáról sokat írtak a lapok, interjúkat hoztak és hoznak az érdekes idegenekről, akiknek legnagyobb részét a magyar föld varázsa irányítja hozzánk. Ezekről a külföldi vendégektől egészen eltűnt céllal jött Magyarországra

két amerikai hölgy,

akikkel alkalmunk volt beszélgetni. Miss Cobb Maude és Miss Mahan Ruth két fiatal angol hölgy, mai amerikai lánytipusok. Mindketten tanárnők, baptista hitoktatók, akik lelkész szemináriumot is végeztek hazájukban, Miss Mahan Ruth ezenfelül a vallásitanítás magistere is.

Miss Cobb Maude már közel másfél éve tartózkodik Budapesten, míg társa csupán három hónapja. Az előbbivel már egészen jól lehet beszélni magyarul, ha olykor angolra kénytelen is fordítani a szót. Társa még csak most tanulja nyelvünket.

— Ugy történt, hogy a legutóbbi nemzetközi baptista kongresszusról Magyarországon átutazó vezetők láták, Magyarországon szükség van a baptista külföldi missziós szervezettel munkájára különös tekintettel a gyakorlati életre. Elhatározták tehát, hogy Budapesten iskolát nyitnak. Ebben a baptista vallású leányiskolában 16 éves lányoktól kezdve körülbelül 30 éves korig tanulnak majd a magyar lányok és nők.

Az iskola most október elsején már meg is nyílik, melynek két külföldi tanárnője lesz Miss Cobb Jane Maude és Miss Mahan Ruth személyében. Az iskola fenntartásáról nagyrészt a baptista világszövetség amerikai külmiszsiós szerve gondoskodik, mégpedig ennek déli csoportja, melyhez Magyarország is tartozik. Ez a szerv küldte ki a két amerikai tanárnőt Magyarországra, a budapesti iskolában való tanítás céljából.

Érdeklődünk az amerikai baptista mozgalomról.

— Minek tulajdonítják a baptizmus nagy elterjedését Amerikában?

— A liberális, demokratikus gondolkodású amerikai léleknek kiválóan megfelel a baptista tan lényege: a szabadság. Jelentékeny részük van az amerikai baptistáknak a rabszolgák felszabadításában. Az állam és egyház egymástól való függetlensége is kedvezett mindig a baptizmusnak. Az amerikai szabadságesszme következtében van az, hogy ellentétben más államokkal a legmagasabb társadal-

mi osztályokban is kifejlődött a baptizmus. Harding volt köztársasági elnök, Rockefeller is baptisták voltak éppen úgy, mint Lloyd George volt angol miniszterelnök.

A baptizmusnak ez az ereje hozta magával azt is, hogy Amerikában baptista egyetemek, mintegy 72, kórházak és más intézmények létesültek. A magyarországi baptistákról kérdezzük a hölgyeket ezután.

— Véleményünk szerint Európában a baptizmus Magyarországon a legjobb talajú. Nagyrészt itt a vallásszabadságot, mint a legnagyobb kincset.

A magyar nyelvre terelődik ezután a beszélgetés, melyet a két amerikai hölgynek meg kell tanulni, hogy tanítani is tudjanak.

Miss Cobb Jane Maude, aki másfél éve él Budapesten, túl van már régen a kezdeti nehézségeken és mosolyogva hallgatja kollégájának Miss Mahan Ruthnak panaszait:

— Olyan nehéz az Önök nyelve — mondja —, én több nyelvet beszélek, de egyikkel sem kellett ennyit bajlódni. Ez a legnehezebb nyelv. Borzasztó gondot okoznak a ragok, végződések.

Magyarul és angolul felváltva magyarázza, hogy nem tudja soha sem eltalálni a megfelelő végződések. Mikor Budapestről elindultak autóval a debreceni látogatásra, nem tudta megmondani, Debrecenhez, Debrecennek, vagy Debrecenbe megy-e...

Miss Mahan Ruth elmondja még, hogy öt Romániából küldték közvetlenül Budapestre és mindketten öt évig maradtak nálunk.

— És azután?

— Ha már megtanuljuk ezt a nehéz nyelvet — mondják —, akkor reméljük, hogy mindig itt maradunk.

Miss Cobb Jane Maude:

— Nagyon boldogok vagyunk, hogy a magyarok között lehetünk.

— Honvágy?... de függetlenül attól, hogy missziót töltenek be a hölgyek...

— Vannak idők, mikor gondolunk haza.

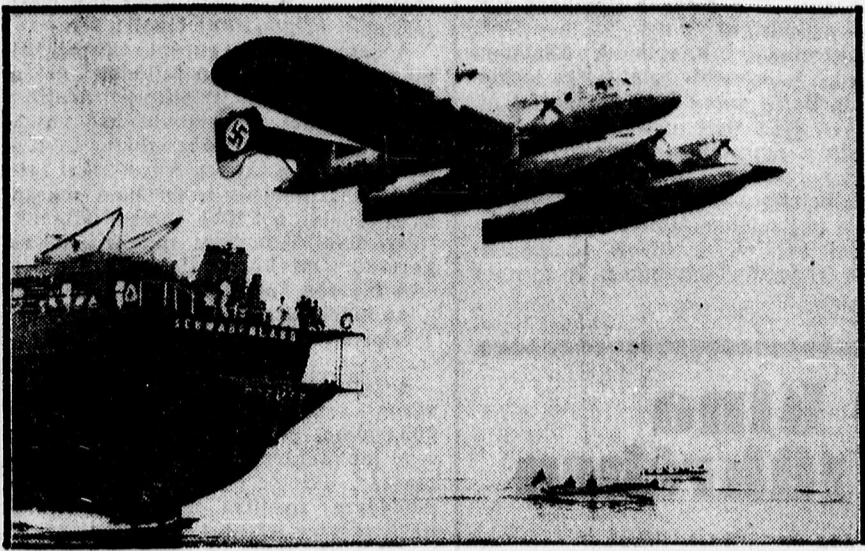
A magyar nyelvel küzdő Miss Mahan Ruth üti el ezt a hangulatot:

— Debrecenbe kéne menni... — kezdetű verset kezdő törni, de nem nagyon sikerül még és ehelyett angolos kiejtéssel szavalja:

Azt dobja szívemnek minden dobbanása, Magyarországot legszebb ország az egész — Európába...

— A világon, vetjük közbe...

— Nem, Amerika is van a világon — mondta mosolyogva.

A német Mordmeer hidro plán startol az anyahajóról.

Kép az ostromlott Sanghajról. Japán csapatok polgári munkásokkal barrikádokat emelnek a nemzetközi negyedben.

Búvárok, - a tengerfenék rajongói és kincskeresői

A világháború alatt 1915 május hó 7-én az ír partok közelében egy német tengeralattjáró megtorpedózta a „Lusitania” amerikai óceánjáró óriásgőzöst, amely 1198 utasával és hatalmas aranyszállítmányával együtt a tenger fenekére süllyedt. Azóta már pontosan megállapították a hajóroncs fekvését, de a nagy mélység miatt, — 312 lábnyi mélyen fekszik, — mindeztől lehetetlen volt megközelíteni. Az eddig ismeretes búvárkészülékek segítségével ugyanis az ily nagy mélységben huzamosabb ideig való tartózkodásra még gondolni sem lehetett. Most aztán az amerikai tengerészet egyik legkiválóbb búvára, John Craig kapitány, egy általa feltalált légzőkészülékkel, amely az oxigén és a héliumgáz keverékével működik, megakarja kísérni a ropant mélységbe való leszállást, hogy ott az előre megállapított pontos terv alapján behatoljon a hajó páncélszármájába és felhozza onnan a kincseket. A vakmerő vállalkozás nem közönséges bátorságot kíván. A több mint százméteres mélység hatalmas víztömegének borzalmas nyomásával, titokzatos szörnyeivel és a hajóroncsot borító többméteres iszapréteggel való megküzdés, a hajóroncsba való óvatos behatolás, a páncélszármáj felnyitása és az aranyrudak felszállítása mind, még egyenként is lehetetlennek látszó és emberfeletti feladat. A puha iszap, pal, moszáttal, vizinövények és lények tömegével borított hajóroncs, — melynek folyosóin és kabinjaiban már óriás pókok, csigák, halak, polipok és más egyéb lények laknak, — minden egyes lépés halálos kockázattal jár. Egy megmozduló gerenda vagy vaslemez, egy becsapódó ajtó elszakíthatja a légtömítőt és örökre a hullámsírba zárja a vakmerő háborgatót. És mégis, — vagy éppen ezért, — nagy a kísértés és csábítás az ilyen vállalkozásra, de a mélységek szerelmesei még ettől sem riadnak vissza. Craig kapitány teljesen tisztában van azzal, hogy ennek a vakmerő vállalkozásnak sikerére alig-alig számíthat és mégis megkísérli a lehetetlent is, mert mint mondja „mindent feledtető gyönyörök azok, amelyekben a mélységbe leszálló búvárnak része van.”

Mesevilág a tenger mélyén

— A TENGER „HOLDKÖROSAI”

„Átomélet az — mondja Craig, — amibe odalenn kerülünk. Valami kábulat keríti hatalmába ott a magam-fajta embert. A legcékélyebb fogásra

is előre fel kell készülni, mert odalenn gondolkozni nem lehet. Tulajdonképpen az oxigénrészegség az, amely odalenn az agyat ködbeborítja és érzékeiéseink vannak, ezeket betölti nem érzett odalenn honvágyat a földi élet és vágyat a földi világosság után. Amennyire egyáltalán elképzeléseink és érzékelésünk vannak, ezeket betölti az egyetlen vágy: mindig itt alant maradni.

Mesevilág ez odalent. Valahogy ugyanígy képelem el a holdtájat is: halmokkal és völgyekkel, ormokkal és barlangokkal. Fanagyságban törnek a magasba fantasztikus tengeri növények, sűrű erdőkben. Halak-e még, avagy csodálatos madarak, amelyek utunkat keresztezik? Növények, állatok, az egész tengeralatti világ elmerül egy enyhe ezüstösöld fényben. Mert 20 méternyire a tengerszín alatt a piros sugarak hatása megszűnik és 100 méter mélységben a narancsszínű sem érvényesülnek. Titokzatos és jóleső csend uralkodik ezeken a tájakon. Csak a saját szívünk verését hall-

juk, csak a saját lélegzetünk sóhajtását. Még valami csendes glukk-glukk-hang csendül, valahonnan távoli világokból, — légszivattyú üteme ez, amely az oxigént a kísérőhajóról hozzánk juttatja. És a mindenség fenséges békéjét hirtelen emberi hang tör meg: „Hogy vagy, Jonny?” A hajóról szólnak a tengeralatti telefonon. Idegesek, amikor a búvár tíz másodpercen át nem jelentkezik. Egyébként bőles előírás, amely arra kötelez bennünket, hogy tíz másodpercenként ezt az egyetlen szót kimondjuk: „Okay” — „Minden rendben van.” Különbözn könnyen megfeledeznénk arról, hogy túl a tengeren még létezik a világnak egy másik darabja is. Akadt szakmánkban nem egy, aki valamely ellenállhatatlan ösztönből elvágta a lélegeztetőket, vagy eloldotta övét. Öngyilkosság? Nem, ellenállhatatlan vágy lennmaradni abban a csodavilágban. Valami édes részegség állapota ez, így hal meg a búvárok legtöbbször, előbb-utóbb. Ezek nem balesetek. Ez a legboldogabb halál...”

Borzalmas kaland 100 méteres mélységben a „nyolclábú” szörnyeteggel

„Am ezt a mélységes békét, ezt a ködös boldogságerzetet később, a napfényben és lábunk alatt a szilárd földi talajjal másként itéljük meg. Érezzük, hogy csak hatalmas öncsalás volt. A tengerfenéken nem kisebb az elkéredett küzdelem a létért, mint idefenn. A cápák, amelyek tengeralatti barlangjaikban vannak leszen, még nem is a legfélelmesebbek. A búvár megvédheti magát tőlük, ha megjárja a halottat. Csak teljesen nyugodtan kell állnia, magát a közeget is visszafojtania s akkor a cápa nem támadja meg. A cápák lovagias rablók. Nem harcolnak a halottakkal. Csak eleven zsákmányra vetik magukat. Holtteteimen, avagy amit rövidlátásukkal ilyennek néznek, megvetéssel úsznak el. Nem, a legfélelmesebb a „nyolclábú” szörny, az oktopusz. Ez a polipszerű nagy állat, — amely arról nevezetes, hogy párzás idején az egyik „lába” leszakad, az keresi fel úszva a nőstény állatot és termékenyíti meg, — valóságos tengeri szörnyeteg. Egy ízben engem is megtámadott. Életemnek a legfélelmesebb órája volt ez.

Mexikó nyugati partjainál, a Csendes óceán Cédrus-szigetén történt velem, ahol meglehetősen regényes kalandba bocsátkoztam. Ezen a vidéken süllyedt el az a négybócos hajú, ame-

lyen a mexikói monarchisták Miksa császár bukása után biztonságba akarták helyezni a veracruzai székesegyház aranykincseit. Ők az Ázsiába irányuló utat nyilván kevésbé veszélyezteteltnek látták és — emberestül-egerestül elsüllyedtek. Szóval, nekifogtam a tengeralatti vadászatnak az elveszett templomi kincsek után. Három leszállásom eredménytelen maradt. Negyedszerre aztán nem vadász lettem, hanem üldözött vad.

Ezen a napon a tenger színe alatt mintegy 100 méternyire fölfedeztem egy barlangot, amelynek a száját hajóroncs zárta el. Közeledtem egy falánkhoz hasonló alakzathoz. Ez hirtelen meglevenedett, a palánk egyes részei mozgásnak eredtek. Nem voltak többé egy palánk részei, hanem egy oktopusz roppant fogókarjai, amelyek felémkúsztak. Ugy éreztem, hogy utolsó pillanataim érkeztek el. Egyetlen útja legalább a pillanatnyi menekvésemnek az volt, ha a barlangba bejuthatok. A szörnyeteg ugyanis sokkal nagyobb volt, mintsem a kis nyíláson át a barlangba hatolhatt volna. Mindenesetre arra el kellett készülnöm, hogy a kivezető nyílást eltorlaszolja előttem. Mái sem tudom, hogyan siklottam ki az állat öleléséből. Csak arra emlékszem, hogy

a bestia hirtelen korbácsolni kezdte a vizet, mozgásnak indult, hogy engem kövessen. Emlékszem arra is, hogy az oktopusz méregzöld szemei rámmeredtek.

Telefonáltam Andrew barátomnak a kísérőhajóra. Andrew egy emberöltő óta kísért búvárokat, helyzetemet nyomban fölismerte, de belőle ő sem tudott kibúvót.

Nincs egyéb, mint várni, várni, ameddig a veszedelem magától eltávozik. És aggódni azon, hogy közben a levegő odavezetése el ne akadjon. Nos, az oktopusz volt az, amely előbb meguntta ezt az ostromállapotot és eltávozott. Három perccel később már Andrew-nél voltam a hajón. Meddig voltam e veszedelmes helyzetben? Ugy éreztem, hogy legalább egy emberöltőn át... Andrew persze lestopolta az időt. Tizenegy percig tartott...”

Ilyen kalandok teszik izgalmassá és veszélyessé a búvárok munkáját, melyből gyengébb idegzetű halandónak egy is elég volna ahhoz, hogy egész életén keresztül idegsokko legyen. És mégis, a búvárokat a tenger, — kis csónakok, bárkák, vitorlások, roppant hajóóriások és emberek százszázainak temetője, — úgy vonzza, mint a holdkórosokat a telihold, míg nem utólrí végzetük őket is és görcsbe merevült holttestüket a groteszk búvárruhában mint valami odatartozó „szörnyet” ringatja el a tenger titokzatos mélysége. — rasi —

Tehéntejből pogácsasajt készítése

A tehéntejet házilag kétféleképpen dolgozhatjuk fel, egyik a pogácsasajt, vagyis kvargli, a másik a közönséges sajt, vagyis a gomolya. A pogácsasajt készítéséhez olyan tejet használhatunk, amely előzőleg sem vassal, sem vízzel nem érintkezett. Ugyancsak alkalmatlan a főcsejt és a konzerváló anyagokkal kevert tej is. A pogácsasajt (kvargli) készítéséhez a frissen fejt tejet oltó nélkül alvasztjuk meg. A 20—22 fok melegen tartott tej önmagától 20—48 óra alatt megalvad. Az alvadékat ritkás vászonzba tesszük és kicsurgatjuk, majd leszóva a túrót, hordóba döngöljük. A túró előérleléséhez keményfából készült hordót kibélelünk hólyagpapírral. A hordó aljára ujnyi vastagságban sőt hintünk, majd a túrót ledöngölve 8—10 napig levegőtől teljesen elzárva érleljük. Az így érlelt túrót pogácsasajt szaggatóval aprózzuk és csomagoljuk továbbérés céljából. Megjegyzendő, hogy a pogácsasajt anyagát levegő nem érheti. A hordó teljesen hézagmentes legyen és a hólyagpapír is légmentesen záródjon, különben a túróanyag megromlik. A kemény sajt vagy gomolya készítéséről külön írunk.

A magyar szellem vándorútja

— Irodalomtörténet dióhéjban —

Az első hangok.

A középkori keresztény irodalmak egyházak nyelvén szólaltak meg. A miénk latinul. Papok írták papoknak. Legfontosabbak köztük a magyar szentek legendái. Már első királyunk udvarában három szent élt. Később sem volt bennük fogyatkozás: egy családból legtöbb szentet az Árpádok adták. Az egyház hamar megíratta legendáikat. De több ezekben a történelmi hűség, mint a legendás vonás. Csak Szent László és Szent Erzsébet köré képződik jelentékenyebb csodasorozat. A magyar kódexírók képzeletét állandóan fekezi a faji józanság. A keresztény életzemléletet és az ősi pogány felfogást egy sem tudja művészen egybehangolni.

Még leginkább történetíróinknak sikerül ez. Nem elvonult szerzetesek öm haneim művelt udvari papok. Alkotásaik sem kezdetleges barát-krónikák, amilyenek német földön divatoztak, hanem szerves, kerek, olasz és francia izlésű geszták. Már az első keresztény század megalkotta az alapművet, s azontúl minden század létrehozta a maga korszerű változatát. Anonymus a honfoglalást, Kézai Simon a lún hagyományt, a Képes Krónika a királymondákat örökölte meg. Már Anonymus ideigeti népi énekeinket. Kézai, Kún László papja meg szinte visszapogányodóban mutatja a magyar szellemet, nagy megértéssel Attila iránt. Legtöbbszörösen a Képes Krónika egyensúlyozza a világi érdeklődést és vallásos hitet. A magyar gótikának ez az irodalmi főműve képeiben is jelzi már a reneszánsz hajnalát.

Mérföldlélő csizmában.

Szigorúan véve latin termékeink sem művészi, még kezdetlegesebbek anyanyelvű alkotásaink. Magyarul századokig nincs kinek írni. A középeurópai irodalmak rendre a Halotti Beszéd táján szólnak meg anyanyelvükön. — Az első magyar prózát 1200 körül mintha kíváncsiságból írta be egy lelkes másoló egy latin szertartáskönyvbe: László milyen egy szöveg magyarul! A Halotti Beszédet nem papíron fogalmazták, szájról szájra alakult ki, ép magyar észjárással, erőteljesen. — Még kevésbé érzik a papír a legregibb magyar versen, az ó-magyar Mária-siralmon, amelyet az Árpádok kihálása táján jegyeztek föl. Egy-egy századba kerül, míg újabb lépésre szánja magát a fejlődő magyar próza ösztön. De ezek a lépések hétmérföldesek. Első versünk, a Mária-siralom Irtai fényű: jó magyar versézzel próbálja megközelíteni latin eredetije bonyolult formáját. Utamai zengenek, rímek magasan állanak Tinódi fölött.

Ujabb nyolcvan év, s megszületik az első magyar könyv: Asszisi Szent Ferenc legendája. Szent Ferenc forradalmisította a középkori gondolkodást. Beárasztotta a kolostor-csellákba a természet fényét, illatát. Összebeiktette a hitet a földi világgal, amelyben addig a sátán művét rettegtek. Érthető, hogy a reális magyarság ezt a szentet szólaltatta meg a maga nyelvén legelőbb. Az Asszisi derűs szelleme a legkevésbé volt idegen a számára.

Ez az első könyvfordítás, a magyar irodalmi nyelv nagy erőpróbája ropant feladat lehetett. Megoldása még csikorgó, darabos. Viszonylagos sikere is elég volt, hogy népünket a teljes biblia lefordítására bátorítsa. Mátyás könyvgyűjtő példája szintén hozzájárult, hogy ezekből az elszigetelt kísérletekből összefüggő kéziratok irodalom álljon elő. Ekkorra már nyugaton föllendült a könyvnyomtatás; Temesvári Pelbárt latin predikációi egész sor kindásban járták Európát, s Angliáig elvittek egy-egy magyar mesecsrát.

Száz évvel a Ferenc-legendát után a

legigénytelenebb közönségnek, latinul nem tudó apácáknak készült kódex-irodalmunk nagyrésze. Legfontosabb köztük a Margit-legendák, az ifjú királylány megrázó harca az üdvösségért. Maradt egy négyezer soros verses legendánk is, az egyetlen középkori magyar eposz, ennek szintén nő a hőse, még hozzá tudós nő: Alexandriai Szent Katalin. Legsikerültebb prózalegendánk a Barlám és Jozafát meg Szent Elek a korszak végén, Mohács évében keletkeztek; ekkortájt fejezte be az Erdy-kódexet egy ismeretlen

karthausi is: a magyar középkor legjobb prózaírója.

Kéziratok líráink, epikánk általában még kezdetlegesebb, mint próza termékeink. Bajos volna belőlük megérteni, hogyan győzhetett nálunk velük egy időben a reneszánsz. Előzményei nem is itt keresendők, hanem jobb latin termékeinkben s főleg a magyarság reális hajlamában, amely népköltészetünket táplálta, s itt-ott legügyetlenebb kódex-fordításainkon is nyomot hagyott.

Juhász Géza.

Japán és Kína a statisztika tükrében

A mennyei birodalom és a felkelő nap országának titkai.

Az egész világ érdeklődésének középpontjában áll most Japán és Kína. A véres háború, melynek kimenetelét megjósolni még nemigen lehet, — fordította az érdeklődést a sárgák birodalma felé, melyet nemrég még csak az operettírók szerepeltettek, felhasználva furcsaságait.

A statisztika, melyet a népszövetségi adatokból állítottak össze, azt mondja, hogy Kína 25 körmányzóságból álló köztársaság.

Területe 11 millió 103 ezer négyzetkilométer. Tehát annyi, mint egész Európáé. A lakóinak száma 450 millió, tehát átlagban 40 ember él egy négyzetkilométeren.

Európában ezzel szemben sokkal nagyobb a népsűrűség. Magyarországon is 90 ember él egy négyzetkilométeren.

Kína lakóinak kilenczöd része földművelésből él és földjeiket kerteszerűen művelik. Évezredes a földművelés Kínában és ennek tudható be, hogy nagyszerűen értik és a búzatermesük 12—14 mázsa holdanként. — Gyáripark csak a tengerparti városokban van kifejlődve. Híres selyem, gyapot és gyapjuszövő gyáraik vannak. Közeli ötmillió orsóval dolgoznak. Géperejük szövésük 42.596. A kínai nép túlnyomó többsége falvakban él és csak a nagy központokban fejlődött ki városi élet. Legnagyobb városa Shanghai. A távolkeletnek is egyik legnagyobb városa, lakóinak száma 3 millió. Pekingben egy millió ember él, a jelenlegi fővárosban, Nankingban félmillió.

Kínában a politikai hatalmak az 1918-as forradalom óta KOMINTAG párt gyakorolja, de az óriási birodalom nem egységes, a déli részén kommunista tartományok vannak, közel 50 millió lakóval. Az északi tartományban tábornokok diktatúrája volt, most ezeknek hatalmát söpri el a japán támadás: A nemzeti alapon szervezkedő Kína most kezd kialakulni, most lesz egységes a nagy japán támadások hatása alatt. Észak, Dél és Közép Kína összefogott, elismerte vezérnek Csang Kai Sek tábornagot a központi kormány fejt, akinek Nankingban van székhelye.

A kínai kultúra több ezer éves, legregibb birodalma a világnak. Nyelve kifejező erejű, nem rokona a japán nyelvnek. A kínai nem tudja kimondani az „R” betűt, a japán pedig az „L” betűt nem tudja elolvasni. Kína földje mindent megterem, ásványi anyagokban igen gazdag, óriási sík területei, hatalmas folyamai vannak, de vannak hegységei, erdői is. Nagy az állattenyésztése. Terményekben bevitelre nem szorul. Kínának 8 állami egyeteme és több magánegyeteme van. Az alsófokú iskolák száma kevés és most van állami szervezés alatt. Az iskoláztatás nagyon elmaradt.

A népéletmezés nem túlságosan változatos, főleg a rizs, melyet igen sokféle módon tudnak elkészíteni. — Szeretik a disznó, kutya, szamár, baromfi és a macskahúst.

Meghízalják és jóízűnek tartják a patkányok húsát.

Észak-Kínában búzakenyeret esz-

nek, Délén már rizst. A kínai sok édes krumplit eszik és az itala a tea.

Kínában két nagy rádióleadó állomás van, idegen társaságok tartják üzemben.

Rádiódíjat nem kell fizetni és ezért nem is tudják a rádióhallgatók számát.

A rádió bevételi forrása a hirdetés és a postaszolgálat. A mozi csak nagy városokban lakó kínai ismeri.

A kínai hadseregben jelenleg két millió ember áll fegyverben 81.000 tiszt vezetésével.

Ebből azonban le kell számítani 600.000 harciérték nélküli határőrt és megbízhatatlan csapatokat.

Kína hadihajói összesen 30.000 tonnát adnak ki, 97 ágyúval és 38 torpedócsővel.

Japán négy nagyobb és 520 kisebb szigetén elterülő alkotmányos császárság.

Területe 382.309 négyzetkilométer. Lakóinak száma 69 millió. Tehát az anyaországban a népsűrűség négyzetkilométerenként 181 ember, szemben Kína 40 emberével.

Az anyaország lakóinak felét nem tudja ellátni élelmiszerekkel és nyersanyagokkal, nagy behozatalra szorul és ezért van nagy szüksége hódító háborúra, hogy emberföldölését elhe-

lyezze és megfelelő nyersanyaghoz jusson a meghódított területeken.

A japán ipar európai mértékkel mérve is szédületesen fejlődött és a gyáripár által kiszállított árúérték élelmiszereket, nyersanyagokat vittek be az országba, de még mindig több a bevétel, mint a kivétel. A technikai fejlődés és iskolázás terén nem marad el Európától, sőt több európai államot túlszárnyal. Amerikai méretű ipari és kereskedelmi központjai vannak.

A főváros Tokió öt millió lakosú. Az ipari központ Osaka 2,773.000 lakóval. Koto egymillió lakosú város.

A fejlődést jellemzi, hogy 50 olyan város van Japánban, melyekben 100.000-nél nagyobb a lakók száma.

A japán birodalom feje Hirohito császár, akinek neve „Fénylő Béke” magyarra fordítva. Ez a szimpatikus nevű császár jelenleg a világ egyik legfélelmetesebb hadseregét irányítja Kína ellen.

A kínai 30.000 tonnát kitevő hadi hajókkal szemben Japánnak 920.243 tonnát kitevő hadihajója van.

Egyetlen japán csatahajón több ágyú van, mint amennyi az egész kínai hadiflottán. A japán hajógyűk száma 1595, torpedócsövek száma 800.

A japán tengeri haderő félelmetes ellenfél, mert a kikötőkben 472 tengeri repülőgép áll készen bombákka, gépfegyverekkel megrakva. A négy repülőgép anyahajóján 392 hidroplán van. A tengeralattjárók száma 67.

A szárazföldi hadsereg béke létszáma 223.511 ember és 15.000 tiszt. Ez a hadsereg indul háborúba és helyét a behívottak veszik át. Nagyszerűen kiképzett, fegyverkezett és haditechnika minden vívmányával felszerelt hadsereg. Támogatja 1015 harcirepülőgép és sok harcicoesi. Motorizált hadosztályok vannak. Az erkölcsi ereje is nagy a japán hadseregnek. Verhetetlen hadseregnek tartják, amióta a orosz óriást megverte és területeket foglalt el a cári uralom idején.

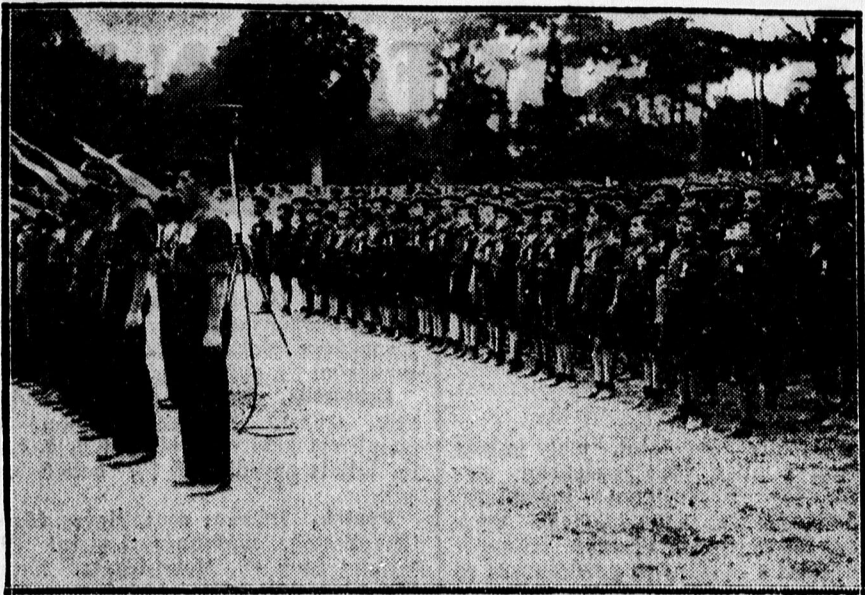
A „Felkelő Nap” országának fiai a császárnak, a „Fénylő Béké”-nek parancsára a modern haditechnika vívmányaival írják a „Mennyei Birodalom” fiait, a több ezer éves Kína békés népét és a világ figyeli a szörnyű harcot.

Ki különb?

Önértetes senkik, üresek, os tobak
mellüket verve hirdetik a Krisztust,
de az első szóra ostorokul állnak
minden ajtó előtt istent kiabálnak!
Törvényből idéznek, szabályokat hoznak
bűnösöként itélik az Embert.
Atkot is mondanak az Isten nevében
Ők a Tiszta és Jók!
Mennyrországba jutnak!
Pap fülébe gyónnak,
Pénteken áldoznak!
Ők nem esnek el
örködik felettük a jó Atya!
Szegény koldusokra van annak a gondja
a könnyezőkre, a szomorúakra
az árvákra, az elhagyottakra,
az éhezőkre, elbukottakra,
akiket az út szélére vetnek
a Jézusos, büntetlen,
jó emberek...

Az írás is mondja, ő s új szövetség
jól esett Krisztusnak a Magdolna csókja
és a szegény Lázár fekélyes sebével,
a megtért jü bűnbánó lelkével?
Mind emberek voltak... Nemszülettek jóknak
s mégis Istennek bárányai lettek!
Aki azt hiszi, hogy erősen megál!
ha jön feléje sodró életorkán,
hogy jobbnak született, mint a többi ember
menjen sziklacsúcsra dörgő fergegében!
Az ilyen embernek a szíve kegyetlen,
szemforgató szemmel állhat az Oltárnál
messze van az Eg és távol van az Isten!
Ugy terjed szét szava üresen a légtér,
mint párás időben a házkemény füstje.
Ádám és Éva a két első ember
boldogságban éltek mind a ketten
vétkeztek, elesetek, bűnhődtek is érte
s azóta az ember sodródó levélke.

ZSÉRCZI M. IBOLYA

Spanyol menekültek tábora Róma mel lett. — Menekült gyermekek spanyol nemzeti dalokat énekelnek Mussolini látogatása alkalmával.

Meghalt a londoni Rothschild-ház feje. Képünkön a londoni Rothschild-ház mostani feje és örököse.

SAKK

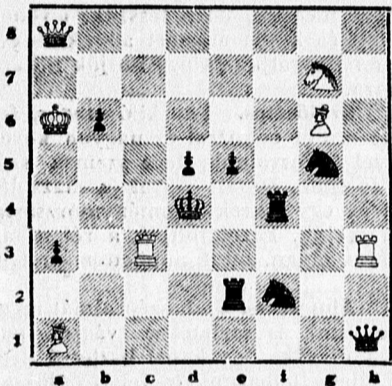
6. SZÁMÚ SAKKFELADVÁNY

Megfejtése: 4 pont.

M. Marble.

I. díj. La Stratégie (1908—9).

Sötét: Kd4, Vh1, Be2, Bf4, Hf2, Hg5, f5: a3, b6, d5, e5 (10).

Világos: Ka6, Va8, Bc3, Bh3, Fa1, Fg6, Hg7 (7).

Világos indul és 2 lépésben matott ad.

Ennek a csodálatosan szép feladványnak hétféle változata van!

6. SZÁMÚ JÁTSZMA

Királycsel.

(Tanácskozási játszma.)

Filadelfia: 1933 november.

Világos: Sharp és Winkelmann.

Sötét: Horowitz.

1. e4, e5. 2. f4, exf4. 3. Fc4 Hf6 (I.). 4. Hc3, c6! (II.). 5. Vf3, d5. 6. exd5, Fd6. 7. d4 (III.), 0—0. 8. Fxf4, Fg4. 9. Vg3, Bfe8! 10. Kf1 (IV), Fxf4. 11. Vxf4, exd5. 12. Fd3 (V.), Hc6. 13. Hf3? (h3!), Fxf3. 14. gxf3, Hh5! 15. Vg4, g6. 16. Bhg1, Kh8. 17. Hce2, Vf6. 18. Kf2, Hcb4. 19. Fb5, B8e4! 20. Vg5, Bxe2! 21. Kxe2 (VI.), Vxd4! 22. c3, Hf4! 23. Kf1, Ve3. 24. cxb4, Vxf3! 25. Ke1, Bae8! 26. Kd2, B8e2! és világos feladta, mert: 27. Fxe2-re, Vxe2! 28. Kc1, Hd3! 29. Kb1, Vxb2! következne.

Remek játszma! — A tanácskozők tanácstalanok maradtak!

(I.) Számításba jövő folytatások e helyen: A) 3... d5! 4. Fxd5, Hf6. 5. Hc3, Fb4. 6. Hf3, Fxc3. 7. dxc3, c6. 8. Fc4, Vxd1! 9. Kxd1, 0—0. = B) 3... f5! 4. Ve2, Vh4! 5. Kd1, fxe4. 6. Vxe4! Fe7. 7. d4, Hf6. 8. Vxf4, Vxf4. 9. Fxf4, d5. = C) 3... Vh4! 4. Kf1,

6. SZÁMÚ SAKKSZFLVÉNY

Név:

Pontos cím:

Kulcslelés:

d5. 5. Fxd5, g5. 6. g3! =

(II.) 4... Fb4?-re: 5. e5! d5. 6. Fb5! c6. 7. exf6, cxb5. 8. Ve2! következne és világos fölényesen áll. — A szöveglépés helyett az elmélet: 4... Hc6-ot favorizálja, de a legújabb kutatások szerint világos előnybe kerül: 4... Hc6. 5. Hf3, Fb4. 6. Hd5, 0—0. 7. 0—0, Hxd5. 8. exd5, He7. 9. d4, Hg6. 10. He5! Fd6. 11. Hxg6, fxc6. 12. Vg4!

(III.) Dr. Tartakower 7. d3-mal folytatja.

(IV.) 10. Fe2? Hh5!!

(V.) 12. Fxd5? Hxd5. 13. Hxd5, Vxd5. 14. Vxg4, Vc4! 15. Vg4!

(VI.) 21. Fxa2, Vxd4! 22. Kf1 (22. Ve3, Vxe3, 23. Kxe3, Hxc2! minőségnyerés) Hxc2 és nyert.

Ambrus Sándor.

MEGSUGOM MAGÁNAK, HOGY...

...lapunk 1937 szeptember 5-iki

A debreceni származású szakács-király érdekes hagyatéka

Debrecenben élő unokaöccsére hagyta érdekes találmányát, naplóját, ételreceptjeit és párezer dollárt kitevő vagyonát.

Erdekes hagyatéka ügyében kapott értesítést a napokban Veres István Papp utcai lakos. A fiatal embert arról értesítették, hogy nagybátyja, Veres József montevidei lakos pár hónappal ezelőtt meghalt s vagyona magyarországi örököseit illeti.

Az örökség számszerűleg nem olyan nagy, hogy az különösebben izghatná a fantáziákat. Nem állnak az egyszerű értesítés mögött dollárok százai, de érdekessé teszi az esetet maga az örökös személye.

VERES JÓZSEF, A MAGYAR SZÁRMAZÁSÚ SZAKÁCS-KIRÁLY.

Veres József még a századforduló előtt éveken keresztül lakott Debrecenben. Földbérlete volt a város határában. 1897-ben azonban visszatért a régi, még Kolozsvár egyik jónévű éttermében tanult mesteriségéhez, a szakácskodáshoz.

Veres József, mikor Debrecen elhagyta, évekig Budapesten dolgozott, majd elszerződött tengerjáró hajókra szakácsnak. Évtizedeken keresztül járta a tengert s művészette emelte közben mesteriségét. Unokaöccse és örököse, akitnek családjával állandó levelezésben állt Veres József, mondja el a »Debrecen« munkatársának:

— Valami csodálatos fanatizmussal tökéletesítette tudását nagybátyám. Minden nemzet étlapját igyekezett kitanulmányozni s ez vezette el szerződéseihez. Ha már egyik nemzet gasztronómiáját

számának Sakkrovatában megjelent 4. számú Sakkfeladvány kulcslelése: Vb4 volt.

... hogy a következők 1—1 könyvet kaptak jutalmul: Bozsó Ernő, Kigyó u. 40. Györfy József, Csapó utca 93. Kéki Miklós, Keresztesi út 5. sz. A könyvjutalmak hétfőtől csütörtökig d. e. 8—2 és fél 5—6 óra között átvehetők a kiadóhivatal pénztáránál.

Tudnivalók! A megfejtések beadásának határideje minden pénteken este 6 óra. A borítékra feltűnő betűkkel ráírandó: SAKK. A világos első lépésének, — az úgynevezett „kulcslelésnek“ közlése elegendő. A feladványok fölé mindig odairjuk, hogy annak megfejtése hány pontot számít a pontversenyben. Mindenki, aki a 30 pontot elérte, egy szépirodalmi könyvet kap jutalmul. **Szelvényt mellékelni kötelező!**

irodalommal is foglalkozott, külön gyomor-intelligenciát állapított meg s ezek során kijelentette, hogy gasztronómiailag a legfejlettebb intelligenciájú nemzet a magyar. Ninesen még egy nép, melyik életkörülményeihez képest olyan bőségesen jól táplálkozik s annyira keresse a magasabbrendűséget táplálkozásában.

EGY KORSZAKALKOTÓ TALÁLMÁNY ÉS 40.000 RECEPT

— Olyan szenvedélyesen bűvarkodott a táplálkozás kérdésében nagybátyám — mondta Veres István — amely kérdést az emberi élet egyik legnagyobb s legfontosabb problémájának tartott, hogy összeállított egy étkezérendet, az emberi kor különböző esztendőire, egy évtől százhuszig. Mert meg volt győződve arról, hogy a helyes táplálkozás mellett minden ember jóval felül élhet száz esztendő koron. Részletesen kifejtette, hogy az emberi test tisztán abból alakul, amit táplálkozásaink magunkra veszünk. Az a néhány kiló, amit születésünkor a világra hozunk, elenyésző semmiség. Az ember a maga teljességében ezen a világon alakul ki és pedig a táplálkozás által. Nagybátyám levelei szerint megtalálta azt az étrendet, mely a szellemi működést és mindenféle életfunkciót csodálatos arányokban képes fokozni, vagy csökkenteni a helyes étrend által. Megállapította, hogy milyen ételek, mire vannak befolyással. Évtizedeken keresztül dolgozott ezen a munkáján, melyet lehet, hogy némi túlzással, az emberiség egyik korszakalkotó találmányának tartott.

— Vagyona nem sok maradt szegény nagybátyámnak — mondta búcsúzóul Veres István. — De ránk hagyta a levelei szerint körülbelül negyvenezer ételreceptjét, találmányát és naplóját földközi utazásairól és élményeiről... — Azért az a pár ezer dollár is nagyon jól jön nekünk, csak borzasztó körülményes hozzájutni.

A világ egyik legérdekesebb alakjának, a magyar származású gasztronómusnak hagyatéka Debrecenbe kerül. Lehet, hogy ez a hagyatéka mégsem korszakalkotó, lehet, hogy csak egy érdekes fikció, de egy rápazarolt élet van mögötte s ez magában véve megérdemli, hogy komolyan foglalkozzanak vele. Eltekintve attól a mélyen jellemző részétől az úgynevezett, hogy csak magyar ember foglalkozhatott annyit és ilyen szenvedélyesen az emberi táplálkozás, az inyenességig kifinomult gasztronómia nagy kérdéseivel.

(Marius.)

GASZTRONÓMIAILAG KÜLÖNLEGES NÉP A MAGYAR.

Veres József, aki mesteriségében

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Megy előttem

az utcán két hölgy, — írja, Asszonyom, — és önkéntelenül is meg kell hallanom egyik másik szavakat. — magasabb, karcsúbb ilyen szavakat mond: tudod, kisanyám... érted ugye angyalok... édes kis öregségem... Míg a teltebb, lassúbb, komolyak járású így válaszolgat: igen, kérlek szépen... természetesen, óh, ne légy csacsi... ej, micsoda bolondság ez...

Anyja és leánya, gondolom, s milyen szépen megértik ezek egymást és már szeretném, ha szembe fordulnának velem, mert a karcsúbb természetben a leányt sejttem egészen természetesen, míg a telt alakuban a mamát. Kicsit csodálkozom azonban még így is a beszélgetésen, de a meglepetésem akkor kezd hajam szálát is emelgetni, mikor valóban megfordulnak és látnom kell, hogy milyen súlyosan tévedtem. — A karcsú, kitűnő alakú hölgy a mama, az arca nagyon is elárulja ezt, míg a teltebb a leánya, aki ebben a pillanatban is ezt mondja: ugyan, Anci, ne légy olyan butult, erre lép melléjük egy idősebb úr, nagy köszönetés, miközben még hallom, hogy a mama bemutatja a leányát: lássa, Sándor, ez a kis leány az én nagy leányom... Tehát tévedtem.

A szavak után akartam megítélni két embernek egymáshoz való viszonyát. Egyikük olyan szavakat gúnygöngyölt, amit a gyermektől elnéz az ember, mint kedveskedő rogaszkodás jeleit, míg a másik úgy beszélt, mint a jogával élő anya, aki feddő szavakat is mondhat. A gúnygöngyölt az anya volt, a feddő a leánya, aki hol csacsinak, hol butulnak titulálta az édesanyját...

Igy ír, Asszonyom és mi mindjárt megállapíthatjuk, hogy ezzel újat aligha mond. Mi is látjuk, halljuk lépten-nyomon tapasztaljuk, hogy milyen átkozottul fordított világ kezd lábra kapni szülők és gyermekek között. A mi időnkben arra igazán nem volt példa, hogy csacsinak, butulnak, bolondságot elkövetőnek mertük volna mondani az édesanyjainkat, mert ez mindig szent volt előttünk, az édesanyjaink...

Aztán azon csodálkoznak a szülők, hogy gyermekeik tiszteletlen, hogy sok panasza adnak okot, hogy hiányzik belőlük minden olyan kellék, ami a szülőknek örömet is szerezne. Ilyen modor, ilyen félfogás mellett, ahol az anya csak Anci néven szerepel a leánya szótárában, ott többet aligha lehet várni.

Idők jele, olyan időké, mely időket mi teremtünk magunknak. Hogy okosan, vagy okatlanul, arról nagyon is lehetne vitázni...

sz. r. i.

UJ TITKÁR

— Lehet, kérem, a vezérigazgató úrral beszélni?
— Hogyne, kérem, a csinos nők számára mindig rendelkezésre áll...
— Akkor jelentse be, hogy a felesége van itt!

Kedves figyelem

— Ürnő: Hallja, Mari, magának kilenc fiatalember látogatója volt a héten.
Szobalány: Milyen kedves a ragyságától, hogy így számon tartja őket! En bizony sohasem törődöm azzal, hogy hányan is vannak.

Vallomás

Írta: KÖRNER GÉZÁNÉ.

A morfinistákra, alkoholistákra, magukról megfélekezett szerelmesekre oly könnyen kimondtam eddig az ítéletet. Általában semmiféle szenvedélyt nem ismerek el sajnálatos betegségeknek, csupán megrovandó, emberietlen akarathányknak. Eddig mindenfajta szenvedélyt — pedig egyik-másikra meglehetősen hajlamosam van — legyőztem. Most azonban utoléri a nemzés, gyógyíthatatlan, leküzdhetetlen szenvedélyemmé vált az irás.

Rabszolgává kellett lennem környezetem legnagyobb csodálkozására, kik uralkodni vágyó hajlamaimat eddig meg nem törhették, kik hitelt vallják, hogy előző életemben valamelyes bengáliai vagy nubiai törzsnek királynője lehettem, tropikus égélj szülőtte.

Trópusi származásomat nem vonom kétségbe, mert csak így tudnék magyarázatot találni bálványimádásomra — mely ezidőszereint csak a napra szorítkozik — arra a nosztalgias, szinte beteges vágyakozásra a napfény, a nyár után.

Királynői multomhoz már sok kétség fér, — nem mintha a jogart és koronát nem venném nyomban magától értetődőnek, — de mert hitem szerint a vér nem válik vízzé, a diktatórikus, parancsoláshoz szokott természetem nem tűnhetett volna el ilyen nyomtalanul, nem válhatott volna ilyen alázatosan engedelmessé, mint amilyenné lennem kellett az irás szolgálatában.

Mint ahogyan az anya megszentelt testének terhét, a jövőendő ígérteit, boldog alázattal hordja magában, azonképen viselem boldog alázattal azt

a sok színes gondolatot, mely immár életem minden vonatkozásában előtérbe tör. Narkotikum számomra. Semmi sem hoz olyan tökéletes megnyugvást és egyben ujjongó fellángolást, mint a magány, a gondolkodás és az irás.

Soha nem éreztem ezt oly intenzíven, mint az utóbbi hónapokban, amidőn különben eseménytelen életemben a történelem annyira egymásra torlódtak, összezsúfolódtak, hogy majdnem összerokkadtam belé. Amidőn a körülmények megfosztottak attól, hogy csak egy sort is leírassak. Akkor éreztem, hogy örömben, bánatban, jóban rosszban mellém szegődött, követ elválhatatlanul mindenhová utaimon, mint megrögzött szerelmes. Sugallatszerűen, kinyilatkoztatáshoz hasonlóan meglep, rámtör, hatalmában tart, rendelkezik velem, lenyűgöz, diktál és ha ellenszegülök, mint Isten ostora lesújt rám és összetör.

Forr, buzog az élet vegykonyhájában az alkotó erő, születnek, szállnak a vágyak a beteljesülés felé. A gondolatok raja, mint bontónakók a szabaddulás útját áhítják, döngetik a börtön falát, azonban a test, az életfenntartó a börtön öre, az anyagiasság járma alá hajtja és egyideig még megálljt int, hallgatást parancsol a kitörni készülő gondolatoknak. Azért mintegy felsőbb parancsra még vállalom kell az elnémet haragok szerepét, hogy aztán ismét viselő anyához hasonlóan boldog alázattal engedjem át magamat a születendő gondolatok rabszolgaságának.

Néhány jó tanács

HUSKIVONAT KÉSZÍTÉSE

Épzmáncú fazékba kevés zsírra egy réteg felszeletelt hagymát teszünk, majd hozzáadunk 1 kg. marhahúst — legalkalmasabb fajtájú — és félkiló borjúcombos megmosva s apró kockára vágva. Erre egy merőkanálnyi huslevest töltünk s addig pároljuk esendes tűzön, míg a húslé szép világosbarna színt kap. Ezután feltöltjük három liter rendes huslevessel és lassan tovább forraljuk mindaddig, míg habját eltávolítottuk. Ekkor néhány szál megtisztított sárgarépát, petrezselymet, kevés zellert és pórért adunk hozzá. Huskivonat céljára felhasználhatunk fogyasztásra alkalmatlan öreg tyúkot is, amelyet négyfelé darabolva a zöldséggel egyidejűleg teszünk az erőlevesbe. Az egészet most már lehetőleg légmentesen elzárva több órán át forraljuk mérsékelt tűzön. Ezután a fazekat elvesszük, a süritett húslé zsírtját gondosan eltávolítjuk, azután kifészített tiszta ruhán átszűrjük s használatig hűvös helyen tartjuk. Ezzel a kivonattal leveleseket, mártásokat és sültet levét ízesíthetjük mindenféle hús és sülttulladékból, szárnyasontokból. Vadfélék mártásának javítására például felhasználhatjuk legfőképpen nyul és szarvas silányabb részeit, nyakat, bordákat, valamint sültmaradékokat, amelyekből megfelelő zöldséggel kiváló ízesítőt készíthetünk.

PASZTÓRÓZÉS

Nyers tej csirátlanítását otthon is elvégezhetjük a következőképpen: a tejet palackokba töltjük, melyeket tiszta

gyapottal gondosan eldugaszolunk. Ekkor egy nagyobb edény fenekére ruhát teszünk oly módon, hogy a belérakott palackok szilárdan álljanak, vizet töltünk az edénybe s az egészet tűzhelyre helyezük. 63 C fokos pasztörözésnél a hevítés időtartama 30 perc, 80—85 foknál pedig 10 perc. Ennek leteltével a palackokat kivesszük és gyorsan lehűtjük.

SZÁRAZ DIÓBÉL FELFRISZÍTÉSE

Bizonyára szokatlan csemege télen, tavasszal felszolgált friss dió. Következő módon állíthatjuk elő idényen kívül is: száraz, ép dióbelet lehetőleg tiszta vízzel feltöltjük. Így hagyjuk állni 8 napon át, közben egyszer cserélve a vizet, amikor az első felöntés leve megbarnult. Nyolc nap alatt a dió héja visszanyeri világos színét s bele a felszívott nedvességtől olyan lesz, mint volt friss állapotában. A felhasználás száraz bél eredeti súlyának felével gyarapszik, 1 kilóból másfél kiló diót kapunk.

Heti étlap

Vasárnap. Délben: velősgombócleves, kappan tatár módra⁽¹⁾ petrezselymes rizzsel, szőlőrétes⁽²⁾, Meinel-féle debrői hárslevelű, Meinel-fekete. Este: Meinel-tea, sült és trapista sajt.

Hétfő. Délben: almaleves⁽³⁾, vágott-hús kelkáposztával, túros palacsinta, Meinel-fekete. Este haboskávét, vajkenyér, méz, jam.

Kedd. Délben: aranyrépaleves, vesevelővel, citrommártással⁽⁴⁾, tarhonya-körítés, gyümölcslaláta, Meinel-fekete. Este: főttburgonya szardellásvajjal,

gyümölcs.

Szerda. Délben: lencseleves, bécsi szelet, burgonyapürével, salátával, vajaspogácsa, Meinel-fekete. Este: olasz makaróni⁽⁵⁾, gyümölcs.

Csütörtök. Délben: pirított daraleves, székely káposzta, gyümölcs, Meinel-féle kékenyelű, Meinel-fekete. Este: töltött paradicsom⁽⁶⁾, bellefleursajt.

Péntek. Délben: rántottleves, főzelékkötlettek, majonnémártással⁽⁷⁾, tejszószos fánk⁽⁸⁾, Meinel-fekete. Este: Meinel-tea, Meinel-féle pisztráng, vajkenyér.

Szombat. Délben: húisleves, Meinel-féle levelesbiscuittel, főtt marhahús vegyes hideg körítéssel, schnittlingmártással, sonkaskocka, Meinel-fekete. Este: lábasban sült tojás⁽⁹⁾, gyümölcs.

⁽¹⁾ **Kappan tatár módra.** (100 éves recept.) Megtisztítjuk a kappant, megsózzuk és fűszerezzük és tárkonyt, petrezselymet, kaprot aprítunk hozzá. Felébe szeljük és jól megveregeltjük a húsat. Szalonnán megsütjük szorgalmasan öntözgetve saját levével. Egy citrom levét is nyomjuk a mártásba. Mikor megsült, tálra tesszük, levélhez tejfelt és kevés mustárt adunk, egyszer felforraljuk és úgy öntjük a kappanra.

⁽²⁾ **Szőlőrétes.** Egy kiló szagos, fekete szőlőt cukorral és nagyon kevés vízzel felforralunk, de a szemek szét ne főjenek. Darált dióval és mazsolával és egy marék süteménymorzssával elkeverjük. Ezrel töltjük a rétest, az eljárás olyan, mint minden másrészenél.

⁽³⁾ **Almaleves.** 5—6 szép almát meghámozzuk és szeletekre vágjuk, puhára főzzük. Egy kanál lisztet 2 deci tejfellel elhabarunk és feleresztjük az almáslével. Mégegyszer felforraljuk, cukrozzuk, sózzuk és tálaljuk.

⁽⁴⁾ **Vese-velő, citrommártással.** A fiatal sertésvesét vékonyan levelesre vágjuk és hagymás zsíron pároljuk. Most a megtisztított, felaprított velőt hozzáadjuk és együtt tovább pároljuk. Mikor puha, tálra tesszük, a levét kissé meghintjük liszttel, citromhéjat reszelünk bele, tejfellel feleresztjük, forraljuk és ráöntjük a vesére.

⁽⁵⁾ **Olasz makaróni.** Hagymás zsíron paprikás mártást készítünk. Ebbe beletesszük a sósvízben kifőtt és lecsurgatott makarónit. Paradicsomlevet öntünk hozzá és addig pároljuk együtt, míg a makaróni az egész levet beitta, de nem száraz. Most meghintjük reszelt sajttal és forrón tálaljuk.

⁽⁶⁾ **Töltött paradicsom.** Középnagy, egyenlő paradicsomokat jól megmosunk, a tetejét levágjuk és jól kivájjuk. Párolunk gombát és rizst és elkeverve egymással a paradicsomokba töltjük. Tetszés szerint párolt zöldborsót is adhatunk még hozzá. Kizsírozott tűzálló tábla sűrűn egymásmellé rakjuk, leöntjük tejfellel, meghintjük szitált morzsával és addig sütjük a sütőben, míg a morzsa megpirult.

⁽⁷⁾ **Főzelékkötlettek.** 5 dkg. Epocából liszttel és egynegyedliter tejből besamelt készítünk, mikor egészen sűrű, különféle főtt, lecsurgatott és apróra vagdalt főzelékeket, 1 egész tojást és kevés sót keverünk bele. Jól átkeverjük az egészet, koteletteket formálunk belőle, meglisztezzük és forró zsírral kétoldalt megsütjük.

⁽⁸⁾ **Tejszószos fánk.** 6 tojás sárgáját elkeverjük kis cukorral, hozzáadunk 3 deci tejfelt, 15 dkg. lisztet és a 6 tojás keményre vert habját. Ökorszem-sütőben forró zsírral frissiben készíthetjük. Kettőt-kettőt barackkisszel összeillesztünk és azonnal tálaljuk, mert ha áll, összeesik.

Abdi basa

— II. rész. —

Teta: Szalacsy Rácz Imre

Az anatóliai aga vakon bízott az ősz vezérben, de most egy pillanatra megvillant agyában az árulás veszélye.

Abdi basa megérezte a gyanút, de csak mosolygott a fiatal vitéz gondolatán, mikor azt mondta:

— Holnap itt keresztények tiporják te Alah templomát és emlékezz vissza, te fiatal vagy, többé hatalma nem lesz az izlámnak Buda felett! Károly, a lotharingiai akár ma este győzelmi torra hívhatna meg a bajorok fejedelmét, aki itt szemben leselkedik reánk. Marcó, az olasz barát Tedeumot zenghet és Gábor, a tüzes magyar pap olyan tüzet bocsáthat halálból az égbe innen, ahol most mi ülünk, amilyent csak akar!

— Ugy beszélsz, vezér, mintha látomásod volna és a próféta szólana belőled!

— Az igaz hívő keveset beszél, fiam, de amikor szól, annak oka van. Te most meghallgatód ősz Abdurrahman szavait, hogy elmondja a szultánnak rendre. Figyeld csak meg, milyen csendben vannak ezek a kutyák! Előre jóllaktak a koncból — intett a mélységbe vén Abdi basa.

— Honnan veszed mindezt, vezér? Három hónapja állod a támadások pokoli harcát, s ma egyszerre azt monddod, hogy holnap keresztény kutyák üvöltöttek győzelmi éneket Buda falain belül!

— A húszezer magyartól tudom, fiam! — simogatta szakállát Abdi basa.

A messzeségek úgy csillogtak a tenger sok táborfüzétől, akárcsak az ég fordult volna le a földre. Csupa csillogó fény vibrál mindenütt, ameddig a szem elláthatott, mert lassan az alkony ráborult Buda környékére és csak nyugaton izzott, égett, vértett az ég, mintha megszakadt volna a mennyből fala, s ömlő tűz csapott volna ki onnan.

Halk nyüzsgés és csendes kopácsofás hangzott fel a csendes estében, míg a vár védők nesz nélkül javították a töredezett falakat úgy, mint három hónap óta minden éjjel.

Abdi basa mélyet sóhajtott, aztán halkán mondta:

— A magyarok, azt mondd meg a fényességek szultánnak, fiam, a magyarok maroknyi serege viszi itt el a győzelmi pálmát. És azt is megmondhatod a fényességek szultánnak, hogy mindenki más lehet ellensége, de a magyarokkal keresse a békét!

— Hívány ebek! — csikordult az aga fogsora a tehetetlen méreg miatt!

— Az lehet, hogy hitetlen ebek, de Alah adjon sokezer olyan vitézt a fényességek szultánnak, mint a magyarok! Mert látod, fiam, itt vannak angolok, burkusok, brandenburgiak, hogy milyen szerzetek még, de egyik sem a mi igazi ellenségünk! Ezek harcolnak itt, mert azért fizetik őket!

A magyarok harcolnak azért, mert nekik is szent városuk Buda. Eddig hittem Alahban, bízam a megtört falakban, de most körútunk alkalmával, mikor lenéztem a magyar táborba, mindent elvesztettem. Ettől féltem három hónap óta, amit ma este láttam a falakról! Ott, látod a lobogó lángokat, ott esküszik húszezer magyar, hogy holnap meghal, vagy az övék lesz Buda. Tudom a szokásaikat, s ezek ellen nem lehet tenni! — mondta elhaló hangon Abdi basa, míg az anatóliai aga meghabonázottan nézett a nagylángú magyar tábor felé.

Sokáig voltak csendben, hogy egymás szívének halk kattogását is hallották.

Szelim, az ősz vezér helyettese za-

varta meg hallgatásukat, aki csendben, nesztelenül találta meg a falak omladékain beszélgetőket. Csendesen jelentette a vezérnek:

— Basa, itt van Mirza, a kaukázusi kutya!

— Tudom, bocásd elém, — fordult a hang felé Abdi basa.

— Szultán szeme fénye, rossz híreket hoztam, — borult egy alacsony emberke a vezér elé, — vágass darabokra, de nem mondhatok mást!

— Tudom, — s rá se nézett a vezér az ember gomolyagra.

— Gábor barát most esketi a magyar vitézeket! Holnap alkonyat előtt egy órával megrohanják a falakat, vagy meghalnak, vagy övék lesz Buda!

— Tudom, — bölöngatott a vezér.

— A burkus vértések, s a magyar vitézek pályára vették lovaikat, leszedték sarkantyúikat, nehogy akadályozza őket hármii is a falak megmászásában. Mikor eljöttem, már nyugovóra tértek valahányan és a brandenburgiak vigyáznak éjszakájukra, mert pihent erővel akarnak indulni rohamra! — Pálffy, Esterházy, Bercsényi huszárjai itt törnek fel, Fiáth emberei a bécsi kapu iránt sereglenek!

— Jól van, te átkozott eb, látom, mindenben parancsom szerint jártál el. Szelim, fiam, adass ennek a kutyának száz aranyat a híreiért a fényességek szultán nevében!

— Kegyes vagy uram, mint maga a rügyeket fakasztó tavasz, — hálálkodott a töpörödött emberke, míg Abdi basa szenvtelen nyugalommal folytatta:

— Aztán pedig itted le, fiam a fejét ennek a disznófülű kutyának, mert aki ilyen biztos híreket hozott, az odaát is nagy árat fizethetett! — intett Abdi basa és már nem hallotta a sírázó Mirza könyörgő szavait, akik két janicsár hurcolt Szelim vezér után.

— Látod, fiam, kutyákkal vagyunk körülveve, akiknek nyelvét elfelejtettük kirángatni néhány esztendővel ezelőtt. Meghozta a pontos híreket, de elárulta magát is azzal, hogy éppen a leggyengébb pontjait sorolta fel a várnak. Ezeket a gyanús részeket csak olyan ember mondhatta el a támadóknak, aki maga is ismeri a helyzetet, ez pedig senki más nem volt, mint ez a telhetetlen eb, — s most száraz, öreg kezével lefacsarkolta kaftánja széléről a láthatatlan szennyet, amelyet azzal okozott a halálra adott Mirza, hogy megcsókolta azt.

A hajnal még nem derengett, mikor helyongás közben elérkeztek a titkos út kapujához. A kapu előtt janicsárok őrködtek, akik mély tisztelettel fogadták az ősz vezért.

— Ki jött be ezen az éjszakán a kapun, — kérdezte a vezér.

— Mirza, az örmény kutya! — jelentették a janicsárok.

— Itt a levél, fiam, — nyult kaftánja alá Abdi basa, — ezt átadod a szultánnak és szóval is mondd meg, hogy utolsó szavam az ő nevét áldja. Te elkíséred uradat, — intett egy janicsárnak a vezér.

A janicsár szó nélkül fáklyát kapott fel és a parázson felszított tűznél meggyújtotta.

— Egy fél óra múlva megtaláljátok az aknát a barlang közepe táján. Mikor látjátok derengeni a kijárat nyílását, meggyújtjátok a kandócot. — Ezzel bezárjuk az utolsó kaput Buda várában, — mosolygott szelíden a vezér és nem látszott meg rajta, hogy az éjszakát végig beszélte az anatóliai agával.

Ali Mohamed lehajolt, megcsókolta a vezér kaftánját, míg Abdi basa átölelte a fiatal agát és turbánja alatt megcsókolta a homlokát.

Némán, szó nélkül váltak el. Egy óra múlva eget verő dörrenés rázta meg a hajnal ébredező zaját.

Kürtök riadtan búgtak a vár alatt és bent a falak mögött támadást vélt az őrség.

Ali Mohamed teljesítette kötelességét, az utolsó kijáratot röptette levegőbe és Abdurrahman basa, a vár védője kelet felé fordult a műezin felhívására elmondotta a reggeli imádságot.

A vár egyik zugában a kurd hóféher egyetlen bárd suhintással levágta Mirza fejét és a fal tövében temették el a szultán száz aranyával együtt.

Dél felé kibújt az őszi fellegek mögül a nap és Abdi basa felöltötte legszébb köntösét, felkötötte görbe, ék-köves kardját, melyet a fényességek szultántól kapott.

A vár minden védője készen állott a nagy leszámolásra.

Alkonyat előtt egy órával, pontosan, ahogy Mirza megmondta, megszólaltak a brandenburgi ágyuk.

Ezer, meg ezer vitéz indult rohamra és Abdi basa korát meghazudtoló lendülettel hágtott fehér paripája nyeregébe. Sokezer torok üvöltötte Alah nevét, de mindent elnyomott az egyesült seregek Jézus kiáltása.

Ember ember hátán nyüzsgött és minden támadó ezer ördögöt hordott

Akkor és majd

Irta: Horváth Mihály.

Egy ember áll a Kárpátok ormán. Öltözte ázsiai eredetre mutat. Fegyvere a nyíl, a kard és a pajzs. Kezében tehénzarv kürtöt tart. Amint ott áll, kímélve néz Munkács irányába. Majd lenéz az alatta elterülő Vereckei szorosba. Kürtjét szájához emeli és hosszan bele fúj. E jeladásra megelevenedik a szoros. Lovak patái csattognak a köves úton. Szekerek dühörognek, vitézek kurjongatnak és elől az első lovas — Árpád a vezér, — most lép be elfoglalni az országot.

Ezer év nagy idő. Az alatt sok minden történt itt a kárpáti medencében. Összeomlás, fellámadás, majd újra összeomlás! De a legjobban megrendítő esemény a trianoni béke volt. Annak is már 18 éve.

Trianon után husz év. Repülők búgnak a levegőben és vívják ádáz csatlakat egymással. Az ágyuk böhömlenek, a gépfegyverek kattognak, a fegyverek csattognak, a kardok és szuronyok villognak. A tankok zörögve törtetnek elő leteperve mindent, mi útjukba kerül, tornyaikból pedig egyre szórják a gyilkos gépfegyver golyókat. Megkezdődött a harc Magyarországot. Az emberek rémes ordítása és jajgatása vegyül a pokoli zajba, amelyet robbanó aknák és gránátok idéznek elő. Magán a Dunán és Tiszán sincs nyugalom. Ott is dolgoznak a hadihajók. A Tiszánál, az al-Dunánál és a Cserhát-Mátra-Bükkben folyik a harc. Az a látszat, hogy örökre vége Magyarországnak. Könnyes szemmel tekintünk fel az égre és várjuk a csodát. A csoda nem is késik. Fiaink rettenthetetlen ereje, vakmerő bátorsága meghozta gyűlöletét. Egymásután veszik vissza az elfoglalt vidékeket. Nehéz a munka. sok emberélet az ára. De egy-egy visszaverhetetlen roham újabb tért hódít. Már ott állunk a Kárpátok alatt és megyünk egyre tovább. Ellenségeink futnak békét kölni, mert féltik a sajátjukat.

S a Vereckei szorosnál a hegyen áll egy katona. Ruhája gyűrött, sáros és rongyos. Fegyvere vértől megrozsdásodott, de arcán ott van egy játszi mosoly. Felette egy zászlót lenget a szél. A piros-fehér-zöld színű zászló közepén ott van a nagy magvar egyesített címer. Hirtelen harangzúgás vegyül a

karjaiban, míg a védők száz ellen egy hősi küzdelmével védtek minden talp-alattnyi földet.

A tüzes, láncos golyóbisok egész sorát separték el a védőknek, de újabb sorok fűzérkedtek az elesettek helyére.

Elöl, mindenütt legelő Abdi basa tartotta a bátorság zászlaját lobogó fehér szakállával.

— Alah nevében, fiaim, Alah nevében — kiáltotta Abdi basa és szava után ezer, meg ezer torok üvöltötte a halhatatlan nevét.

Ott, ahol Mirza megjósolta, már omladozott a védelem és a tört falakról fürtökben hullottak a védők a mélységbe, míg eget verő kiállítás közben feltűnt a támadó magyarok forgós kalpagja. Először tíz, húsz, aztán száz, ezer, sokezer. A kövekből nőttek ki és egyszerre előzölödték a várat, melyet bőséges vérren öntöztek a védők. Esett a magyar, hullott a török és egy gomolygában Abdi basa vagdalkozott görbe kardjával, mintha húsz éves élet előtt álló ifjú lett volna. Aztán kiejtette a kardját, reszeltővé vált ismét a karja és egyetlen szó nélkül kilehelte lelkét.

Közel, s távol, ameddig a szem elláthatott ember, ember hátán nyüzsgött, de ezek az emberek már magyarok voltak.

És mire alkonyatba fulladt az este, Gábor barát parancsára a régi Nagyboldogasszony templom tornyára felhúzták a keresztet...

csendbe. Ünnepel az országot! A katona föltekint a zászlóra és önfeledten elkiáltja magát: „Éljen nagy-Magyarország!” És mintha az erdő fái mindenfelé ezt susognák s adnak tovább és tovább.

Imre bácsi postájából

E heti könyvjutalmat Horváth Mihály, Pintér Amikó és Bárány András leapták. Jutalomkönyveket szerdán délután öt órakor átvehetik a kiadóhivatalban.

Kedves Imre bácsi!

Hosszú hallgatás után ismét elküldöm a legújabb munkáimat. Nagy örömet okozna, ha kis lapunkba ismét viszont láthatnám. Eddigi fáradságát hálásan köszönöm. Tisztelettel üdvözlöm: Nagy Erzsébet.

Árnyas erdő

Árnyas erdő ölné vig madárdal hangzik, Magas fák tetején gerlepar lakozik. Vigan turbékolnak a pici fészeken S jól érzik magukat az árnyas erdőben.

A nagykoronájú fák halkán susognak. Az arra menőnek meséket mondanak Ifjú hercegnőről, elátkozott várról. Végül az erdő sok furcsa lakójáról.

A nap bebetéved a magas fák közé, S gyönyörű kép tárul a figyelő elé, A fák mind megnyulnak s az égig felérnek

S a dalosmadarak vigan énekelnek.

Nagy Erzsébet.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Szeptember az iskolában

Írta: Takács Ilona.

Különös vasúti szerencsétlenség történt Kapstadthban. Egy vonat belerohant az állomás épületébe, melyet alaposan megrongált és négy személyt megölt.

Nem tudod

elfelejteni, hogy legjobb barátod a vakáció folyamán megbántott. Nem haragszál reá, de feledni nem tudod. Olyan nagy családás ért, annyi keserűséget sohasem érezél, mint azután, hogy köztetek a nézeteltérés megtörtént.

Azt hitted, hogy barátod és kisült, hogy ellenséged.

Azt vélted, hogy nála jobban senki meg nem ért, s éppen ő volt az, aki sohasem értett meg a jelek szerint.

Irod, hogy ezután a nagy családás után soha senkivel szemben nem tudsz igazi barátsággal közeledni...

Mindenkiben azt látod meg, azt a hátlen barátot, akit olyan nagyon szeretted pedig...

Ílát bizony itt baj van, az nem vitás.

Ha abban csalatkozok az ember, akiben nagyon bíztam, akkor fájdalommasabb ez a családás minden másnál.

Mert csalódnai mindig fáj, de azokban csalódnai, akiket többre tartottunk másoknál, még keserveesebb...

Ennek dacára mégis azt mondjuk, hogy neked semmi okod nincs az elkeseredésre, már csak azért se, mert ilyen családás nagyon, de nagyon sokszor fog még érnai. Ez az emberi sors és az emberi természet.

Ahány ember, annyi lélek. Ahány lélek, annyiféle ember, ez csak természetes.

Es ha az én lelkeimmel, természetemmel nem tudom összeegyeztetni legjobb barátomnak hitt természetét, akkor egyszerűen be kell látnai, hogy

nem valók vagyunk egymáshoz.

Külön utakon járunk, amiről tenni nem lehet.

Es mindjárt keresek más barátot, akivel esetleg jobban megértjük egymást, akinek a természete talán jobban egyezik az én természetemmel...

De kesergésre, haragtartásra, gyűlölködésre és lemondásra semmi okod sincs. Jól néznék mi ki, ha így ítélnek meg az embereket.

A valódi barátság nagy dolog. Aldozatot kíván, nagy lemondással és kölesönös elnézéssel jár.

Eppen ezért ritka, nagyon ritka, de nem feltalálhatatlan.

Jobban válogasd meg a barátod, s több áldozattal, nagyobb lemondással és megértéssel próbáld közeledni a régihez, talán rájössz, hogy esetleg nemcsak benne volt a hiba, hanem te-benned is...

A MEZŐN

Tegnap a mezőn sétáltam, Kis pacsirta kísért utamban. Tele volt nyiló virággal a rét, Tücsök szólt pillangó mesélt. Néztem a tiszta kék eget; Rajta a bárány fellegeket, A szívem belőlről muzsikált. Hogy de szép is vagy te Öszbeborult nyár!

Oláh Erzsike
télgláskerti IV. elemista.

Hajnalodott. A tanteremben még mélyen aludtak a bútorok, csak egy kitömött sas virrasztott nyitott szemekkel a szekrény tetején és egy pók font szorgalmasan a nagy csöndességben. Egyszer csak kulcsesörömpölés hallatszott. A takarítónő jött seprővel, porolóval takarítani. A pók ijedten menekült a szekrény mögé.

A takarítónő kinyitogatta az ablakokat és takarítani kezdett.

A pók féltékeny leskelődött ki a szekrény mögül és fájó szívvel látta, hogy frissen szőtt hálója áldozatul esett a takarításnak. Most szöhetek másikat, gondolta bosszusan.

Nem kellett strapálnia magát, mert a takarítónő ő reá is rátalált a szekrény mögött, felsöpörte a szegény kis pókokcskát a személtápra, aztán kiment a tanteremből, hangos csattanással húzva be maga után az ajtót.

A hangos csattanásra ébredezni kezdtek a bútorok és jókedvűen köszöngöttek egymásnak.

Szeptember van, jelentette a falinaptár.

A számológép összecsatlantotta örmében az összes golyóit. Pompás, kiáltotta, akkor ma már jönni fognak a kedves kis gyerekek az iskolába. Már alig várom, hogy taníthassam őket számolni.

Most egy kis vita keletkezett arról, hogy a számológép tanítja-e a gyerekeket számolni, vagy a tanítónéni.

A vita eldöntetlen maradt, mert az utolsópad morgolódni kezdett.

Eppen most lármáztatok fel, mikor olyan szépet álmodtam, durcáskodott.

Egyszerre felé fordult az érdeklődés. Mondd el gyorsan biztatták.

Azt álmodtam, hogy Lusta Julika hiba nélkül elmondta a leckéjét.

Ezen mindnyájan nevetni kezdtek. A földgömb hasát fogta úgy nevetett. Ilyen igazán csak álmodban történhetik meg mondta, no de meg kell adni álomnak nagyon szép volt.

Oh, én ennél sokkal szebbet álmodtam, szólt meg az elsőpad. Azt álmodtam, hogy festőbácsi jött az iskolába és jószagú festékekkel kengette fájó tagjainkat, amelytől úgy ragyogtunk, mint a tanítónéni szeme szokott ragyogni az örömtől, mikor a gyerekek jól viselik magukat. A kedves kis gyerekek meg szeretettel vigyáztak reánk, hogy ütődés, karcolás ne érjen bennünket, tinta reánk ne csöppenjen.

Te is szépet álmodtál, bölintott a katedra, de azért az én álomom, hamarabb valóra válik, mint a tietek. Álomban a tanítónéni nevenapját ünnepeztük és a jó kis gyerekek roska-dásig megraktak szebbnél szebb virágokkal és szebbnél szebb versikékkal üdvözölték a tanítónéni.

Meg is érdemelné, mondta a mogyorófalpálca. Annyi szépet, jót tanít nekik és sohasem veri meg őket, pedig valljuk meg az igazat, megérdemelnék egyszer-mászor.

Talán szeretnél verekedni, kérdezte szemrehányóan a könyvszekrény.

Isten ments, jobban szeretnék és az erdőben madárkakat ringatni, sóhajtott a mogyorófavessző.

Hiszzen ne busulj azért, vigasztalta a nagy térkép, madárkakat nem ringathatsz ugyan, de míg élsz, a gyermekek veled mutatják a rajtam lévő határokat, folyókat, városokat.

Meg a trianoni határvonalat, mondta gúnyosan a pálca, de hiszen ilyenkor nagyokat szoktam döfni az oldaladba.

Mindnyájan megvetéssel néztek a szegény térképre, aki szomorúan nézett rájuk. Tudom, hogy haragszotok reám, pedig nem tehetek róla, hogy ide festették azt az átkozott vonalat. Miért is ébresztettek fel, álomban a tanítónéni fogta a szivacsot és letörölte rólam a trianoni határvonalat. Erre már nincs semmi szükség többé mondotta.

A szivacs megborzongott a gyönyörűségtől, míg a többiek megdermedtek egy pillanatra, aztán viharos tetszészajba törtek ki. Petőfinek a képen mintha könnyes lett volna a szeme, Boockaynak, mintha kardja csörrent volna.

Most már mindnyájan megnyihliten, barátsággal néztek a térképre. Bár valóra válna az álmod, mondták neki.

Jól néznék én akkor ki, morogta a földrajz-könyv. Akkor más földrajz-könyvet nyomtatnának és engem, mint hasznavehetetlen tárgyat a tüzre tenének.

A kályha vidáman mosolyodott el a sarokban, míg a többiek mélyen hallgattak, nem akarták mondani, hogy ok ezen egy csöppet sem busulnának. Sőt.

Nem is folytathatták tovább a tárgyalást, mert apró lábak koppantak a folyosó kőkockáin. A gyerekek kezdtek szállingózni csoportosan és egyenként az iskolába. Barnára sült pufók kis arcukon ragyogtak az elmúlt vakáció örömei.

Nézegették, mutogatták egymás új cipőjét, ruhácskáját, vagy kötöcskéjét. Új könyveiket nézegették, új táskájukban gyönyörködtek. Még meg is szagolgatták. Kimondhatatlan jó szaga van egy új könyvnek, vagy egy új táskának. Aztán haragszó csendült, csengő csilingelt, a zsigongás elcsendesedett, a gyerekek beültek helyeikre. Megjelent a tanítónéni, szeretettel nézett végig kiesi tanítványait.

Enékszó csendült, utána elhangzott a mindennapi imádság.

Hiszek egy Istenben
Hiszek egy hazában
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Amen.

Szeptember van újra.

A szőlő

Jó a szőlő lány kenyérrel
Igazolja minden ember.
Különösen jó az édes
Ilyet enni élvezetes.

A világon nincs oly ember
Aki szőlőt enni nem mer,
A kis gyerek is szereti,
A jó szőlőt mind élvezi.

Most jön a nagy szőlőszedés
Ezután lesz szüretelés.
Es ezt mondja minden ember,
Jó a szőlő lány kenyérrel.

Nagy Erzsébet.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

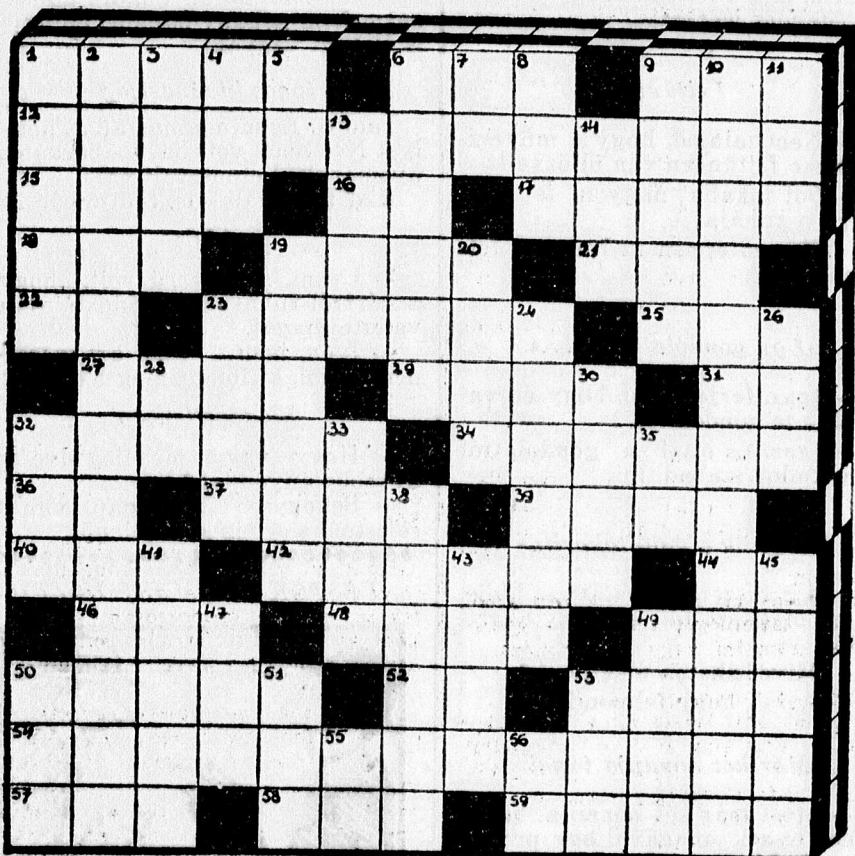
MINDENKI NYER! Akik az e rovatban megjelent rejtvenyek megfejtését hétfő délután beküldik és 200 pontot gyűjtenek, 2-2 kötet könyvet kapnak. A legkevesebb rejtvenyek (több adalékot, hogy azok megfejtése hány pontot eredményez) ebbe a pályázatba bármikor beléphet! Ha már egyszer elérte a 200 pontot, előreléphet a pontgyűjtést. Ha az egyik héten nem adta be a megfejtését, pontlevonás nélkül, beküldheti a következő héten.

Rovatvezető:
Boross György

TUDNIVALÓK: Szóval határidő: péntek este 6 óra. A határidő után beküldött rejtvenyeket a pályázatból kizárjuk. A megfejtéseket lapunk levelezésébe kell beküldeni. Vidékiek levelezésben is beküldhetik a megfejtéseiket. Szóvalny mellékelése kötelező! Szóvalny nélküli pályázatok érvénytelenek. Hétfőn délután 3-5 óra között beküldött pályázatosokat ad a rovatvezető a szerkesztőségben. A megfejtéseket két hét múlva hozzuk nyilvánosságra.

NE BOSSZANKODJON!

Megfejtése: 10 pont.

A megfejtés igazolására elegendő a négy hosszú sor beküldése.

MEGHATÁROZÁSOK:

Vízszintes sorok:

1. Női név.
6. Végtag.
9. Igy hívták régen a szép nőt.
12. Kuruc nótá kezdete.
15. Vissza: nélkül — latinul.
16. Az argon kémiai jele.
17. Hordó készül belőle.
18. Lódít — mássalhangzói.
19. Női név.
21. Amerikai generális volt.
22. Etüd — magánhangzói.
23. Férfinév.
25. Sodoma — páratlan betűi.
27. Szin.
29. Kis kémiai részecske.
31. Tojás — más nyelven.
32. Virág.
34. „A” bejárta.
36. És — más nyelven.
37. A Volga 1880 km. hosszú mellékfolyója. Az Uralban ered.
39. Község Fejér megyében.
40. Mint — németül.
42. Női név.
44. Betű kiejtve.
46. Utalás valamire??!
48. Zola-hősnő.
49. Génezté.
50. Idegen női név.
52. „Atlan” alap.
53. Ovidius egyik neve.
54. Arany János híres balladájának első sora.
57. Női énekhang.
58. Ital.
59. A görög ábécé egyik betűje.

Függőleges sorok:

1. Nagy hun király.
2. Arany János hazafias költeménye.
3. Vissza: Miki „ghófi” barátja.
4. Méhlik.
5. Az ezüst kémiai jele.
6. Kalapszél.
7. Rangjelző szócska.
8. Vörös — angolul.
9. Férfinév.
10. Rossz gyermek tulajdonsága.
11. Idegen női név.
13. Angol egyetemi város.
14. Labda a kapuban.
19. Férfinév.
20. „A láthatatlan ember” c. Gárdonyi regény görög rabszolgája.
23. Férfinév.
24. Női becenév.
26. Olasz birtokos névmás.
28. Jam.
30. Bizalmas megszólítás.
32. Romulus és Rémus anyjának egyik neve.
33. Ugy legyen!
35. Idegen helyeslés.
38. „A” favigó száma.
41. Kiálló hegyfok.
43. N. P.
45. Babfajta. Nálunk most kezlik termelni.
47. „A” varrószerszám.
49. Gáz — más nyelven.
50. Román helyeslés.
51. Ág — más nyelven.
53. Mert — latinul.
55. Öreg — páratlan betűi.
56. Állóvíz.

Csak úgy mondom, hogy ...

CSAK UGY MONDOM, HOGY ...
... lapunk 1937 szeptember 5-iki számában közölt rejtvenyek helyes megfejtése a következő:

Nyelv-vizsga:

Második József,
Alcantara rend,
Károlyi Mihály,
Herczeg Ferenc.

Lóugrás szerint: Brazília.

Hol is olvastam csak? Vajda János.
A virrasztók.

... a „Mindenki nyer!” c. pályázatunkon a következők gyűjtötték 200 pontot és nyertek két szép irodalmi könyvet:

- Balogh Irén, Vargakert u. 8.
- Galgóczy Kató, Sas u. 4.
- Galvács Klára, Csapó u. 87.
- Kiss Ilona, Bégány u. 4.
- Lengyel Olga, Rakovszky u. 40.
- Ifj. Malischek Rezső, Budapest, V. ker., Zsitvai Leó u. 18.
- Markovits Ilona, Simonffy u. 36.
- Mender József, Erzsébet u. 23.
- Nagy Katalin, Csapó u. 30.
- Nyiri János, Eötvös u. 30.
- Pap Margit és Balázs Zsigmond, Laktanya u. 11.
- Pál Antal, Erzsébet u. 23.
- Turi József, Meszena u. 2.

... a nyertesek a könyvjutalmakat hétfő délután 3—5 óra között átvehetik a szerkesztőségben a rovatvezetőtől. Egyébként keddtől esütőrtökig, délelőtt 8—12 és délután fél 5—6 óra között átvehetők a kiadóhivatal pénztáránál. Vidékiek nyereményeit postára tettük.

... a többi pályázó pontállása a következő: 193 pontos: Elek József. 192 pontos: Kovács Irma, Völgyi Sándor. 183 pontos: Solymossy Etel, Szénássy Rózi. 180 pontos: Pelyvás F. István. 172 pontos: Wesszprémy Kata. 165 pontos: Greskó Jolán. 162 pontos: Dáry Ily. 160 pontos: dr. Székely Ferenc. 156 pontos: özv. Virágos Imréné (Nádudvar). 153 pontos: Stern Imre 149 pontos: Kovács L. Rózsa (Hajdúböszörmény). 144 pontos: Gyöngyösi Pethes Andor. 142 pontos: Taskó Lukács. 138 pontos: Ungvári Irén. 137 pontos: Gallér Pirokska. 128 pontos: Nagy Erzsébet (Tinódi u.), Pócsy Sándor. 126 pontos: Patonay József. 125 pontos: Végh László. 123 pontos: Rother Jenő. 120 pontos: Vigh József. 117 pontos: Cs. Nagy Gyula. 116 pontos: özv. Pethes Endréné. 107 pontos: Varga Lajosné. 101 pontos: Nemes Barna. 88 pontos: ifj. Kiss Lajos. 87 pontos: Darvas Gyula. 85 pontos: Biczó Gézné. 83 pontos: Oláh Tibor. 82 pontos: Lipsitz Imre. 76 pontos: Kozma Endréné. 74 pontos: Piszárik Irén. 65 pontos: Páldy Gyula. 60 pontos: Takács Margit, Vajay István. 54 pontos: Szabó Juliánna, Szoboszlay Aranka. 53 pontos: Dávid Júlia. 52 pontos: Somossy Klára. 51 pontos: Bodnár József, Csátrai-Szűcs Magda. 50 pontos: Szőke Emma. 47 pontos: dr. Janka Dezső, Szűcs Ferenc. 44 pontos: Füzessy Ferenc. 43 pontos: Szentmiklóssy József.

42 pontos: Telkes Klára. 40 pontos: Lassányi Józsefné, ifj. Moldvay Lajos, Tóth Béla (Hajdúsámson). 35 pontos: Smak István. 33 pontos: Pus-kás Gizella, Tegdes László. 32 pontos: Selényi Zoltán. 31 pontos: Turi József. 30 pontos: Demjén Pál, Ecsedy Béla, Szilágyi Antalné. 27 pontos: Kiss Ilona, Markovits Ilona. 25 pontos: Albert Ibolya, Nagy Erzsébet (Pacsirta u.). 22 pontos: Nádudvari Fekete Géza. 21 pontos: Ilyés Teréz. 20 pontos: ifj. Malischek Rezső (Budapest). 18 pontos: Galvács Klára. 16 pontos: Kiss Lajos (Töhötöm u.). 14 pontos: Nagy János, Papp Margit és Balázs Zsigmond. 13 pontos: Nagy Katalin. 12 pontos: Terényi Antal, Vecsei Sándor. 11 pontos: Balogh Irén. 10 pontos: Horváth Lili, Mender József, Pál Antal. 6 pontos: Galgóczy Kató. 3 pontos: Lengyel Olga, Nyiri János.

... bizonyára többen is meglepetéssel fogják tapasztalni, hogy pontjaik száma kevesebb annál, amennyire esetleg számítottak. Ennek az az oka, hogy a péntek este 6 óra, — vagyis a határidőn túl beérkezett pályázatosokat nem pontoztuk és a jövőben sem pontozzuk! Kérjük a fejléc alatti utasítások szigorú betartását!

... minden pályázó, 30 napon belül legalább egyszer köteles a megfejtéseket beküldeni. Amennyiben ezt elmulasztaná, úgy az eddig szerzett pontjait töröljük.

... ki-ki akkor léphet be a pályázók közé, amikor kedve tartja!

Befüejtvenyek

Megfejtésük 1—1 pont

(Beküldte: Végh László, István út 41/a.)

1.

Lab megvette kart.

2.

: A : A : A : A : A : A : A : A : A : R

3.

A X OS — z

4.

A A
gyufa

5.

N
M
A

MINDENKI NYER!

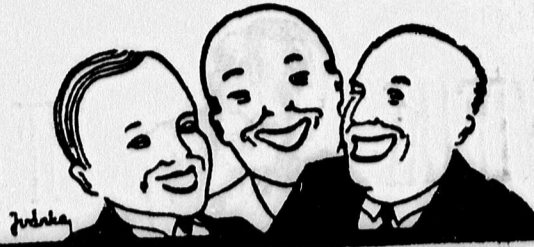
12. SZ. REJTVÉNYSZELVÉNY

Név: ...

Foglalkozás: ...

Pontos cím: ...

LUDAS

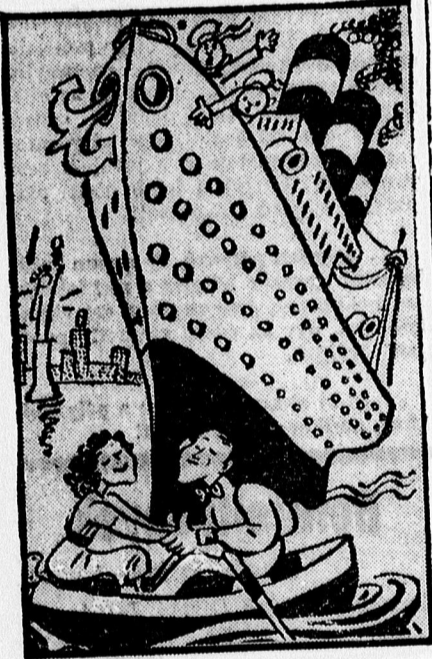
MATYI

BÖRTÖNÖR MÉRGE

— Szemtelenség. Elment, anélkül, hogy rendbehozta volna az ágyát!

DÖNTŐ PILLANAT

— Esküszöm, hogy nincs olyan földi hatalom, amely el tudna választani bennünket egymástól...

AKI TEHETI

— Kérek egy földgömböt a fiamnak.
— Mekkora?
— Lehetne természetes nagyság.

Csak egy mosolyt

GYERMEKI ÉRDEKLŐDÉS

— Igaz az, papa, hogy az ókorban az emberek nyolcszáz évig is éltek?
— Igaz bizony, fiam.
— És mondd csak, akkor százyolcvan évig kellett iskolába járniok?

A NÉLKÜLÖZHETETLEN

— Milyen lábon állsz a főnököddel?
— Nagyszerűen, már nem is tud engem nélkülözni. Ha nyolc órákor reggel nem vagyok a hivatalban, már egészen magánképpen van.

TANUKIHALLGATÁS

Bíró: Hány éves a kisasszony?
Tanu hölgy: Huszonhét évet szám-lállok.
Bíró: Hát számláljon gyorsan tovább, mert nincs időnk.

A REJTVÉNYFEJTŐ ORVOS

— Mi az doktor úr, keresztrejtvényt fejt?
— Igen, hogy valamivel öljem az időt.
— Hát nincsenek betegek?

Alkalmos idő

Legényember: Melyik a legalkalmasabb hónap a házassodásra?
Házasember: Októbruár.
Legényember: De hiszen ilyen hónap nincs is.
Házasember: Eppen ezért.

Gyermekszemmel

— No, a te papád is finom ember. Cipészmaster és te rongyos cipőben jársz.
— No és a te papád különb? Ő meg fogorvos és láttam, hogy a kisbabátok fogak nélkül jött a világra.

Hangversengés

— Jó volna, szomszéduram, ha csinálna valamit a kutyájával. Tegnap is a lányom kénytelen volt abbahagyni az éneklést, annyira vonított az a bestia.

— Igazán sajnálom, de maga is beláthatja, hogy a kedves lánya kezdte.

Ismertetőjel

— Nem ismeri a felségemet?
— Nem, még nem volt szerencsém.
— No, ha maga ezt szerencsének nevezi, akkor látom, hogy csakugyan nem ismeri.

Különbség

Az éttermi zenész előadás után tányérozni indul. Egy úr két fillért ad. A zenész fölháborodik.
— Hogyan, ön két fillért ad?
Hiszen a sarki koldusnak is leg-

alább tíz fillért szokott adni.
— Igen, de az nem muzsikál.

Dimenziók

— Nagy cégnél vagy szolgálatban?
— Meghiszem azt. Félnap is beletelik, míg a főnöknek egy vice a segédekhez leérkezik.

Feltűnés

— Nem találod, hogy a művésznő kissé feltűnően van öltözve?
— Sőt inkább nagyon is egyszerű a ruhája.
— Hiszen éppen ez benne a feltűnő.

»Egy gondolat bánt...«

— Igaz, férjeckém, hogy én vagyok a te gondolatod?
— Igaz. És ettől a gondolatától nem tudok szabadulni.

Kezdődik a nagytakarítás

— Azt hiszem, Mari, itt az ideje, hogy megkezdjük a nagytakarítást.
— Mivel akarja elkezdeni?
— Azzal, hogy felmondok.

Már két hónapja tanul

— Most már két hónapja tanul, tehát teszek magával egy próbát. Mondja ki azt a szót, hogy negyvenkettő, de egész lassan, szótagolva. Előbb talán csak a felét mondja ki.
— Hu-hu-szoney!

Házaset örömei

— Mondd, ti sohasem veszekedtek?
— De igen, csak rögtön utána ki is békülünk.
— Mégis, hogyan csináljátok?
— Ha a feleségem dühbe jön, hozzám vág valami tárgyat. Ha talál, akkor ő nevet, ha nem talál, akkor én nevetek.

PONTOS KISZOLGALÁS

— Kérek valami hajnövesztőszert.
— Milyen színűt parancsol?

Ez is foglalkozás

— Mi a maga apja?
— SzüIMITÁTOR.
— Hogyan?
— Ő csinálja a szűjásokat az antik bútorokba.

Rettenhetetlen

— Látod, öcsém, azt írják itt, hogy a bankjegyeken lévő bacillussok halálos betegségeket terjesztenek.
— Oh, bácsikám, akkor adhatnál nekem néhány bankót; én ugyanis életunt vagyok.

Jogos kíváncsiság

Tanító: És mindamaz állat, amelyet Noé nem vett be a bárkába, nyomorultul elpusztult vala.
Kisfiú: A halak is, tanító bácsi?

A hős

— Uram, nagyszerű volt, ahogy a szírtől ruhástól a fuldokló után vetette magát.
— Igen, igen... csak azt szeretném tudni, ki lökött meg hátulról.

Elégedetlenség

— Hogy vagy meglegedve az új szobalányoddal?
— Sehogyse. Egész nap semmit se csinál s azt is kedvtelenül.

FESTŐK EGYMÁST KÖZT

— Mond meg kérlek, de őszintén: mi az észrevételeid néked az én képeimen?
— Az, hogy néha el is tudod adni őket.

AZ EGYETLEN REMÉNY

— Képzeld, a feleségem naponta nyolc órát gyakorol.
— De úgy veri a zongorát, hogy hamar tönkremegy ez a drága hangszer.
— Ez az egyetlen reményem.

A Debreczen rádióműsora

szeptember 19-től szeptember 25-ig

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 19. Budapest I.

- 9.30: Hírek.
10: Református istentisztelet a Kálvini-
téri templomból. Prédikál Tóth La-
jos szekszárdi lelképásztor.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a Jé-
zus Szive templomból. A szentbe-
szédet mise után P. Bangha Béla S.
J. mondja.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.
12.30: Budapesti Hangverseny Zene-
kar. Vezényel Fridl Frigyes.
13.30: „Madách Imre szobrának ünne-
pélyes leleplezése Balassagyarmat-
on.”
14.10: Hanglemezek.
15: 1. „Tapasztalatok két elhanyagolt
üszögbetegségről.” 2. „Az angliai
zöldmezőkongresszus kihatásai a
magyar viszonyokra.”
15.50: Kurina Simi és cigányzenekara.
16.30: Magyarország—Csehország vá-
logott labdarugómérkőzés máso-
dik félidejének közvetítése az MTK
Hungária-úti sporttelepéről. Be-
szélő Pluhár István.
17.30: MEFHOSz jazz-zenekar. Vezé-
nyel László Sándor.
18.30: A rádió szalonzenekara. Vezé-
nyel Bertha István.
19.15: „Bocskay hajhdusága.” Irta
Boldizsár Kálmán dr.
19.45: A svájci Európa-hangverseny
ismertetése.
20: A svájci Európa-hangverseny köz-
vetítése. 1. Andrea: Kis zenekari
szvit. Előadja az eleman-állomás
zenekara, vezényel Hofman. 2. Bi-
net: Divertimento hegedűre és zene-
karrá. 3. Schoock: A postás — férfi-
karrá. 4. Honegger: Concertino zong-
gorára és zenekarra. 5. H. Haug:
Don Juan idegenben.
Utána kb.
21: Hírek, sporteredmények.
21.30: Sárjai Elemér és cigányzenekara
muzsikál, László Imre énekel. Da-
lok: Sándor Jenő: Van egy szőke
asszony (Jávör L. szövege); László
Imre: Anyám szive (Magyarádi szö-
vege); Népdal: Azért, hogy én be-
vagyok sorozva. Tarsay; Vászárhe-
lyi híres promenádon; Sándor Je-
nő: Van-e olyan szerelmes szív
(Marcali F. szövege). Thegze—Ger-
ber Miklós: Ha én gazdag lennék
(Selymes szövege); Járossy Jenő:
Puli; Népdalok: Egy asszonynak ki-
lenc a leánya; Az a szép.
22.30: Állástalan Zenészek Szimfóni-
us Zenekara. Vezényel Melle Béla.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 15.05: Kurina Simi és cigányzenekara.
16.50: MEFHOSz jazz-zenekar. Vezé-
nyel László Sándor.
18: A rádió szalonzenekara. Vezényel
Bertha István.
18.30: „A pesti bérház fejlődéstörté-
nete.” Irta Bierbauer Virgil dr.
19.15: Hanglemezek.
20.05: „Soha többé.” Irta Fertsek Fe-
renc. (Felolvasás.)
20.35: Rác Aladár cimbalmozik, zong-
gorán kíséri Rác Aladárné.
21: Lóversenyeredmények
Rövidhullámu műsor 15—16 óráig
a HAS 3 hívójeles adóállomáson.
19.52 méteres hullámhosszon, 15.370
kilocikluson. — Vasárnapról hét-
főre virradó éjjel 1—2 óráig a HAT
4 hívójeles adóállomáson, 32.88 mé-
teres hullámhosszon, 9.125 kilocik-
luson.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 20. Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „A nagyharsányi, vagy második
mohácsi ütközet.” Irta Gönözi Mag-
da dr. (Felolvasás.)

- 10.45: „Lehet-e esőt csinálni?”
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi-temp-
lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Budai György és cigányzene-
kara.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.
13.30: A József nádor 2. honvédgya-
logeztud zenekara: Vezényel Seregi
Artur. 1. Kéler Béla: Francia vigjá-
ték — nyitány. 2. Ziehrer: Bécsi lá-
nyok — keringő. 3. Suppé: Részletek
a „Boccaccio” c. operettből. 4. Seregi
Artur: Az én nótáim — egyveleg. 5.
Várhalmi: Zrinyi Miklós — induló.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.15: Diáklélőóra: „A sündisznó.” —
Honti Jenő dr. előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: Weigand Tibor énekel, zongora-
kísérettel. 1. Erdélyi Mihály: Mint
egy köldüs — dal. 2. Szűcs János:
Nyári fecske — keringő. 3. Fries
Károly: Tíz év után — foxtrot. 4.
Polgár Tibor: Várni — angol kerin-
gő. 5. Hajdu Imre: Ne szeress, ha
nem muszáj. 6. De Friess Károly:
Hangulat — tangó.
17.30: „A nagy regatta.” Irta Thury
Zsuzsa. (Felolvasás.)
18: Loósz József hegedül, zongorakísé-
rettel.
18.30: „Keressen-e pénzt a feleség?”
Mihelics Vid dr. előadása.
19: Hanglemezek.
20.10: „Krisztusnak dicsőség legyen.”
Állatviadok a régi Rómában. Irta
Révay József. Zenéjét szerette Pol-
gár Tibor.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.10: Lantos Jenő jazzzenekara ját-
szik a Britannia-szállóból.
23: Hírek német nyelven.
23.05 Farkas Jenő és cigányzenekara
muzsikál a Baross-kávéházban.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 19: Német nyelvoktatás.
19.30: „A könnyed mozdulat festője.”
Farkas Zoltán előadása Degas balá-
lának 25. évfordulóján.
20: Hírek.
20.25: Hanglemezek.

KEDD, SZEPTEMBER 21. Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Bezerédi Amália. (Halálának
századik évfordulóján).” Irta Szon-
dy György dr. (Felolvasás.)
10.45: „Időszzerű kézimunkák.”
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi-temp-
lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Hanglemezek.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.
13.30: Ákom Lajos énekötöse.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.10: Asszonyok tanácsadója. Arányi
Mária előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: „Légyvédelmi óvóhelyek.” Heinrich
János dr. előadása.
17.20: Károlyi Gyula zongorázik.
17.50: „Bronzbaréből sápadt legény.”
Irta Gyenes Rózsa dr.
18.20: Kalmár Sándor magyar nótákat
énekel, kíséri Pertis Pali és cigány-
zenekara. Dalok: Schmidt Antal:
Sírassatok, ha meghalok; Huber
Gyula: A szomszédban van egy öreg
eperfa; Fráter Lóránd: Száz szál
gyertyát; Kiskereki betyár csárda
(Népdal); Hlatky Endre: Betyáros

- kis kalapot; Kádas György: Irt a
babám; Dóczy József: Daru madár
útnak indul; Nádor Józsa: Leszakít-
ják a rózsát; Reményi Béla: Nyujtó-
fa, sodrófa (Juhász Dániel szövege);
Ég a kunyhó, ropog a nád (Népdal);
Járossy Jenő: Jó a lány, szép a
lány.
19.10: „A meghódított Libia.” Gesz-
tesí Ödön útleírása.
19.40: A rádió szalonzenekara.
20.40: Hírek.
21: Az Operaház tagjaiból alakult zene-
kar. Vezényel Rajter Lajos. 1.
Beethoven: III. Leonora nyitány. 2.
Bach J. S.: a-moll fuga. 3. Brahms:
D-dur szimfónia (második).
22.10: Időjárásjelentés.
22.15: Kerpely Jenő németnyelvű elő-
adása: „Nachdichtung ungarischer
Lyrik.” (Átköltött magyar líra.)
23.30: Hanglemezek.
23.10: Komor Géza jazzzenekara ját-
szik a Gellért-szállóból.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 17.20: „Az erdei iskola.” Irta Révész
Béla.
18.40: Francia nyelvoktatás.
19.10: Bach J. S.: d-moll zongoraver-
sény. (Edwin Fischer.)
19.40: A földmiveltésügyi minisztérium
mezőgazdasági felőrája.
20.10: „Vig esetek magyar írókról.”
Rubinyi Mózes csevegése.
21: Közvetítés a Pátria-kávéházból
Győri Vince és cigányzenekara ma-
uzsikál, Nádor Jenő énekel.

SZERDA, SZEPTEMBER 22.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Császári látogatás Budapesten
negyven év előtt.” (Felolvasás.)
10.45: „Bukovai Absentius.” Irta Zsit-
nyay Jenő. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi-temp-
lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: A rádió szalonzenekara. — 1.
Adam: A nürnbergi baba — nyitány.
2. Strauss János: Amit a Bécsi-erdő
mesél — keringő. 3. Garami Béla:
Mese az aranykastélyról. 4. Kondor
Leó: A lélek hangja — dal. 5. Sup-
pé: Boccaccio — induló. 6. Kálmán
Imre: Részletek a „Cirkusz herceg-
nő” c. operettből. 7. Erlmi—Sto-
hart: Rose-Marie — egyveleg.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Jontos időjelzés, időjárás- és
vizállásjelentés.
13.30: Domokos László zongorázik,
Bókai Antal hegedül, zongorakísé-
rettel.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.15: Diáklélőóra: „Szilágyi Erzsébet.”
B. Radó Lili előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: „Hogyan védekezzünk a házi bal-
esetek ellen?” Dobák Ferenc dr. elő-
adása.
17.30: Csóka Feri és cigányzenekara.
Közben kb. 18: „Gyöngyös.” Bakó Oszkár
dr. előadása.
18.35: „A zene a népek mindennapi
életében.” Takács Jenő előadása
hanglemezekkel.
19.10: Bodó Erzsébet, az Operaház tagja
énekel, zongorán kíséri Berg Ottó.
19.45: A rádió külügyi negyedőrája.
20: Vizváry Mariska és Gál Gyula elő-
adástje. Rendező Csanády György.
1. „Napos délelőtt.” Vigjálék I fel-
vonásban. 2. „Páter Benedek.” Drá-
ma I felvonásban. Irta Harsányi
Kálmán.
20.45: Hírek.
21.10: Brahms: c-moll vonósnyegyes,
51. mű. I. sz. Előadja a Waldbauer-

- Kerpely vonósnyegyes.
21.45: Hanglemezek. — Filmrészletek
és táncdalok.
Közben kb. 22.20: Időjárásjelentés.
23: Hírek francia és olasz nyelven.
23.10: Bohrandt Lajos és Weidinger
Ede jazzzenekara játszik a Palatinus-
szállóból.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 18: „A magyar Alföld pusztulása a tő-
rök hódoltságban.” Batizi László dr.
előadása.
19.10: Olasz nyelvoktatás.
20: Hírek.
20.25: Az Ostende-kávéház 24 tagú ci-
gányzenekara muzsikál, Kal-
már Pál énekel.
21.30: Hanglemezek.
Rövidhullámon 1—2 óráig a HAT 4
hívójeles adóállomáson, 32.88 méte-
res hullámhosszon, 9.125 kilociklu-
son.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 23.

Budapest I.

- 6.45: Torna.
Utána: Hanglemezek.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Látogatás egy japán család
otthonában.” Irta Geszty Julia.
10.45: „Márkázott áruk és márkacük-
kek.” Dr. Lovag Bolberitz Károly
miniszteri főmérnök előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangzó az Egyetemi-temp-
lomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Konczné Keömley Bianca éne-
kel, zongorakísérettel.
12.45: Hírek.
13: Fátol Janesi és cigányzenekara.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés,
időjárás- és vizállásjelentés.
14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmi-
szerárak.
16.15: „Az őszi befűzés.” Fischhof Gyu-
láné háztartási előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelen-
tés, hírek.
17: Palotai Vilmos gondokázik zong-
orakísérettel.
17.30: „Nemzetiség, kisebbség.” Szász
Zsombor dr. előadása.
18: A Magyarországi Munkásdielegyle-
tek Szövetsége képviselőtében a
Pestújhegyi Munkásképző Kör Dal-
kara és Szalmás Piroska munkás-
énekkara.
18.45: „Szőlészeti időszzerű gazdasági
tanácsadó.” S. Miró Géza ny. főtiszt-
tartó előadása.
19: A rádió szalonzenekara. 1. Suppé:
Költő s paraszt — nyitány. 2. Ne-
vin: Tavasz szvit. 3. Szántó J.: Spa-
nyol szerenád. 4. Lehár: Pikanté-
riák — keringő. 5. Mva Tamás:
Valse serenade. 6. Ábránd — régi
amerikai dalokból összeállította
Leopold.
19.50: „Augusztus császár emlékezete.”
Révay József előadása a császár szü-
letésének 2000. évfordulóján. Hora-
tius és Vergilius verseit Somlay Ar-
tur adja elő.
20.35: Hírek.
21: Új magyar zeneművek. Előadja az
Operaház tagjaiból alakult zenekar.
Vezényel Rajter Lajos. Közreműkö-
dik Takács Jenő (zongora). 1. Per-
nyő Géza: G-dur szimfónia (másod-
dik). 2. Takács Jenő: Tarantella
(zongora). 3. Ottó Ferenc: Három
szimfónikus tétel.
22.10: Időjárásjelentés.
22.15: Közvetítés a Ketter-étteremből.
Lakatos Flóris és cigányzenekara
muzsikál. Kubányi György énekel.
23.10: Tánclémezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok szá-
mára.

Budapest II.

- 18.15: Angol nyelvoktatás.
18.40: A rádió szalonzenekara.
19: „A százéves SZÓZAT hatása kül-

külföldön." Csekey István dr. egyetemi tanár előadása.
19.35: Hanglemezek. Operettrészletek.
20.35: Újéveti versenyeredmények.
21: Angyal Árpád jazzzenekara.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 24.

Budapest I.

6.45: Torna.
 Utána: Hanglemezek.
7.20: Étrend, közlemények.
8.30: A 38. osztályversenyének díjazása a Pénzüntéti Központban.
10: Hírek.
10.20: „A világtörténelem nagy politikusközi.” Irta Szentirmai Kalos Margit. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.
12.05: Székely Zoltán hegedű zongora kísérettel.
12.45: Hírek.
13: Rendőrzenekar. Vezényel Szőlőssy Ferenc. 1. Norma — nyitány. 2. Bizet: Ábránd a „Carmen” c. operából. 3. Konti: Részletek az „Eleven ördög” c. operettből. 4. Audran: Részletek a „Baba” c. operettből. 5. Bach: Finale az „Rielet a levegő lány” c. operából.

Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

14.40: Hírek.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.
16.15: Diákfelőra: „Élet a Novaja Zemlján.” Irta dr. Wehner József. Utána: Ifjúsági közlemények.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Hogyan készülnek az amerikaiak az eucharisztikus kongresszusra.” Szabó János dr. előadása.

17.25: A rádió szalonzenekara. 1. Sindong: Tréfás induló. 2. Sztára Sándor: Két toborzó. 3. Gebhardt Rio: Exotikus bölcsődal. 4. Zakál Dénes: Bécsi dal. 5. Perényi Géza: a) Bölcsődal; b) Kis történet — gavotte. 6. Járny István: Pavane lente. 7. Fall Leó: Részletek a „Kedélyes paraszti” c. operettből.

Közben kb. 18: Sportközlemények.
18.30: „Bevezetés Bach művészetébe.” Szabolcsi Bence előadása (hanglemezekkel).

19.30: Rádió a rádióról. (Felolvasás.)
19.50: Antal István zongorázik.
20.20: Hírek.

20.40: „Cigányfantázia.” (Augusztus 20-i adásunk megismétlése visszafelé.) Strauss János: A cigánybáró; Lehár Ferenc: Cigányzerelem; Kálmán Imre: Cigányprímás; Vincze Zsigmond: Cigánygrófnő c. operettjeiből és cigánydalokból fel dolgozta és részben hangszerelte Zakál Dénes. Vezényel Fridl Frigyes. Közreműködik Orosz Julia, Szedő Miklós dr. és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben Sarasate: Cigánydallam. Előadja Misa Elman. (Hanglemez.)

22: Hírek, időjárásjelentés.
20.05: Kertész Miklós jazzzenekara játszik a Spolarich-kávéházból.
23: Hírek angol nyelven.
23.05: Vidák József és vígázenekara muzsikál a Debrecen-étteremből.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

18.30: Gyorsírótanfolyam.
19: Hanglemezek. 1. Bizet: Az arlesli leány — I. szvit. 2. Saint-Saens: Phaeton — szimfonikus költemény. 3. Dvorzsák: Scherzo capriccioso. 4. Debussy—Coppola: Granadai esély. 5. Elgar: Ifjúság — szvit. 6. Albéniz: Espana — szvit.
20: „Mennyit olvashatunk?” Fízt József dr. az Országos Széchényi könyvtár főigazgatójának előadása.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 25.

Budapest I.

6.45: Torna.
 Utána: Hanglemezek.
7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: Kazár Emil elbeszéléseiből. „Ugyan miért.” 2. „A zsebkész.”

10.45: „Mit nézzünk meg?” Borsos József Szépművészeti Múzeumban levő képeit ismerteti B. B. Kay Margit.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Időjárásjelentés.

12.05: Országos Postászenekar. Vezényel Eördög János. 1. Auber: A portici néma — nyitány. 2. Erkel: Bánk bán — ábránd. 3. Lehár: Giuditta — keringő. 4. Kálmán Imre: Marica grófnő — egyveleg. 5. Kéler Béla. Magyar vígjáték-nyitány.

Közben kb. 12.30: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.

13.30: Hanglemezek.
14.40: Hírek.

15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerek.

16.15: Harsányi Gizi mesél.

16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

17: „Mit üzen a rádió?”

17.30: A rádió szalonzenekara műsora. 1. Huszka Jenő: Tündérszerlem — nyitány. 2. Stephanidesz Károly: Rokokó-idill. 3. Friedmann—Gäertner: Bécsi tánc. 4. Lehár: Részletek az „Eva” c. operettből. 5. Waldteufel: Dolores — keringő. 6. Ábránd — Strauss János műveiből összeállította Korngold.

18.30: „A Hadilevéltár érdekességei” — séta a mikrofonnal. Beszélő Budinszky Sándor.

19.05: Szepessyné Gábor Mária magyar nótákat énekel, kíséri Sárközi Gyula és cigányzenekara. Dalok: vitéz Görgő Tibor: Zug az erdő; Eröss Béla: a) Ha az enyém volnál; b) Vannal el nem esőlt csókok; Sas Náci: Erdő szélén nagy a zsváj; Thegze—Gerber: Ha én gazdag lennék, Balázs Árpád: Valakinek a faluban...; Korenty Sándor: Tudom hogy az esküvődön; A fonóban szól a nóta — népdal; Farkas Imre: Gyergyón innen; Bura Károly: Szürke felbő, sarga levél; Thegze—Gerber Miklós: Sargul már a kukortaszár.

19.50: „Hol a piros?” Rádiójáték három részben. Idegen ötlet után írta Kántor Sándor. Zongorán kísér Polgár Tibor. Rendező Borsi Ödön. — Személyek: A keret szereplői: Louis — Pillér Ferenc, Victorinne a felesége — Szaplonczy Éva. A nagybácsi — Pesti Kálmán. Páholynytogató — Hahnel Aranka. A darab szereplői: A rendőrfőnök — Z. Molnár László, Peyrouse rendőrtanácsos — Harsányi Rezső, Bertrand rendőrbiztos — Bilicsi Tivadar, Carbonel detektív — Tompa Béla, a rendőrfőnök titkára — Palásthy Gyula, Pecheux őrmester — Justh Gyula, Gaspard Colineau — Kubányi György, Gaston — Greguss Zoltán, Lucie — Tóth Erzs, Duprez — Tasnády András, Lemoine kereszmáros — Kabók Győző.

Utána kb. 21.30: Hírek, időjárásjelentés.

22: A Mária Terézia 1. honvédelmi miniszterének zenekara. Vezényel Fígedy Sándor. 1. Michaelis: Török őrzár. 2. Pécs József: Karnevál herceg — nyitány. 3. Hoppe Jenő: Balettkegy. 4. Jarnefelt: Preludium. 5. Gille: Távol a báltól. 6. Verdi: Ábránd az „Aida” c. operából.
23: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Jávör Sándor és jazzzenekara játszik.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II.

17: Vörösné Kürschner Lili zongorázik.
18.35: Sárközi Gyula és cigányzenekara muzsikál.
19.05: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.
19.35: Hanglemezek. 1. Mendessohn: Szentivánéji álom — Scherzo. — Közzene. 2. Viexemps: D-moll hegedűverseny. 31. mű. 3. Csajkovszky: Patetikus szimfónia.
20.20: Hírek, loversenyeredmények.
20.45: Szmirnov Szelej balalajka-

zenekara.
Rövidhullámú műsor 24—1 óráig a HAT 4 hívójeles adón. 32.88 méteres hullámhosszon, 9.125 kilocikluson.

Külföldi műsor

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 19.

Beograd: 18.30 Lemezek. 20.00 Svájci Európa-hangverseny. 21.20 Rádiózenekar. 22.20 Népdalok. 23.00 Táncczene.

Berlin: 18.00 Szalonötös. 19.30 Tarka lemezek. 20.00 Rádiózenekar ének-karral. 22.30 Táncczene moziorgonával.

Deutschlandsender: 18.00 Szórakoztató zene. 20.00 Vidám őszi zene. — 22.30 Táncczene.

Droitwich: 19.00 Rádiózenekar. 19.30 Közzene. 21.05 Hangképek 21.55 Bécsi zene.

London Regional: 19.20 Szalonzene. 21.05 Könnyű zene. 21.55 Schumann szoprán

München: 18.00 Hangképek zenével. 20.00 Verdi: A végzet hatalma. opera. 23.05 Táncczene.

Róma: 19.45 Vegyes zene. 21.00 Egyfelvonásos. 21.30 Könnyű zene. 22.45 Táncczene.

Wien: 12.00 Könnyű zene. 13.15 Ritter-Ciampi lemezek. 16.00 Offenbach-lemezek. 20.25 Tarka est. 22.20 Könnyű zene.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 20.

Beograd: 18.20 Rádiózenekar. 20.00 Opera.

Berlin: 19.00 Esti visszhang. 19.15 Tarka lemezek. 20.10 Szórakoztató lemezek. 22.30 Szórakoztató zene.

Deutschlandender: 19.00 Filharmonikusok Stech zongoraművész. — 21.15 Lemezek. 22.30 Szórakoztató zene.

Droitwich: 19.00 Tarka est. 19.45 Wilton előadóművész. 20.00 Énekhatos. 23.15 Táncczene. 23.30 Táncclemezek.

London Regional: 20.00 Hangjáték. 20.50 Táncczene dalokkal. 21.40 Könnyű zene. 22.30 Táncczene.

Róma: 19.00 Vegyes zene. — 20.40 Csak Bari: Vegyes zene. 21.00 Zongora és hegedűszonáta. 22.00 Táncczene.

Wien: 12.00 Könnyű zene. 14.00 Franck: A-dur hegedű és zongoraszonáta. 15.15 Játék két zongorán. 16.00 Uj bécsi dallamezek. 17.25 Vonósnégyes. 19.25 Türelmellen ifjú zeneszerzők művei. 22.20 Könnyű zene.

KEDD, SZEPTEMBER 21.

Beograd: 18.20 Lemezek. 18.50 Népdalok. 20.00 Rádiózenekar. 21.30 Walker-hangverseny. 22.20 Táncczene.

Berlin: 19.15 Szalonötös. 20.10 Indulók. 21.00 Rádiózenekar. 22.30 Táncczene harmonikával.

Deutschlandsender: 19.00 Szórakoztató zene. 20.10 Szimfónia. 21.15 Szórakoztató zene dalokkal. 23.24 Svájci Európa-hangverseny.

Droitwich: 19.02 Londoni rendőrzenekar. 20.00 Schumann szoprán. — 21.10 Lamond zongoraművész. 22.20 Könnyű zene. 23.00 Táncczene. 23.30 Táncczene.

Leipzig: 19.00 Vidám játék. 20.10 A drezdai zenekar Sack szoprán és Röder zongoraművész. 22.30 Szórakoztató zene.

Milano: 19.00 Vegyes hangverseny. 21.00 Szimfónia. 22.20 Lugli hegedűs és Motanari zongorás. 23.15 Táncczene.

München: 19.00 Osztrák, francia, olasz, angol, spanyol, orosz és német szerzők keringői. 21.30 Zongoranégyes. 22.20 Fecske-zenekar.

Wien: 12.00 Osztrák könnyű zene. 13.10 Operalemezek. 14.00 Aehsel-lemezek. 16.25 Vegyes lemezek. 19.10 Katonazene. 22.20 Szórakoztató zene.

SZERDA, SZEPTEMBER 22.

Beograd: 18.20 Dimitrijevic Milán hegedű. 19.50 Népzene. 20.00 Szimfonikus lemezek. 21.00 Humor. 22.15 Táncczene.

Berlin: 19.15 Tarka lemezek. 20.10 Ünnepi és táncczene. 20.50 Hangjáték.

Heddenhausen zenéjével. 22.30 Táncczene szólóakkal.

Deutschlandsender: 19.00 Részletek dalművekből. 20.15 Linz Márta, Graveur Lajos és Raucheisen Mihály szoblisták hangversenye. 23.00 Táncczene.

Droitwich: 19.10 Táncczene. 20.00 Hughes zenés játéka Molnár Ferenc A halló című szimfonia alapján. 21.00 Katonazene. 22.50 Táncczene. 23.30 Táncclemezek.

London Regional: 18.50 Cattaneo szoprán és Palmer zongoraművész. 20.00 Térdhegedű és vonósok. 22.00 Apró táncdarabok. 22.30 Táncczene.

Wien: 11.45 Haydn: G-dur szimf. Beethoven: B-dur verseny; Bach: Toccata. 13.05 Bécsi zene különböző korokból. 15.40 Vonósnégyes. 18.00 Alpári paraszti zene. 20.00 Svájci Európa-hangverseny. 21.00 Osztrák—svájci labdarugómérkőzés. 21.10 Rádiózenekar Beyer szoprán és Arnold énekes-sel. 22.30 Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 23.

Beograd: 18.30 Rádiózenekar. 20.00 Művek zongorán. 20.30 Rádiózenekar. 21.30 Stamatovic énekesnő. 22.20 Könnyű zene.

Berlin: 19.15 Vonósnégyes. 21.10 Táncczene. 22.30 Badeni népzenekar harmonikával.

Deutschlandsender: 19.00 Keringők és indulók. 21.15 Hangképek. 22.30 Szaxofonszólo. 23.00 Táncclemezek.

Droitwich: 19.00 Vidámjelenet. 19.15 Rádiózenekar Chamford zongoraművész. 20.00 Zongora- és zenekar. ének; Vallin Ninon. 22.20 Szalonötös. 23.00 Táncczene. 23.30 Táncclemezek.

London Regional: 20.00 Jazz. 21.10 Jazz. 22.30 Táncczene.

Wien: 12.20 Szórakoztató lemezek. 13.10 Könnyű zene. 14.00 Amato bariton és Journet basszus lemezek. 16.00 Hírek, film- és táncclemezek. 17.35 Grünschlager Dávid hegedű. 19.25 Puccini: Turandot, opera. 21.50 Táncczene.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 24.

Beograd: 18.20 Rádiózenekar. 20.00 Népzene dalokkal. 21.00 Zene. 22.20 Lemezek. 22.45 Táncczene.

Berlin: 19.15 Grieg: Költői szvit. Zongora-szenekari verseny. 20.10 Könnyű zene. 21.00 Lemezek Gregor előadóművész.

Deutschlandsender: 19.00 Dalos, zenés óra. 20.10 Táncczimf. 21.15 Zongorakettős Thon szaxofon- és Buttola László csellóművész. 22.30 Zene énekszóakkal.

Droitwich: 19.30 Közvetítés Amerikából. 20.00 Tarka est. 21.05 Brit orgonaművek. 22.00 Őszi tarka est. 22.15 Zongoranégyes. 24.00 Táncclemezek.

London Regional: 18.50 Táncczene. 20.00 Szimfonikus zenekar, Lamond zongoraművész és Walter bariton. 22.25 Táncczene.

Róma: 19.00 Vegyes zene. — 20.40 Csak Bari: Vegyes zene. 21.00 Lehár: A vígözvegy, operett. 23.15 Táncczene.

Wien: 12.00 Könnyű lemezek. 13.10 Srauss R.: Katonainduló. Harci induló. Hósi élet. 14.00 Arrau zongoraművész lemezek. 15.15 Blummer: Vitéz dalok fuvalán. 19.55 Rádiózenekar. 22.20 Schrammelzene dalokkal.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 25.

Beograd: 19.00 Lemezek. 22.20 Rádiózenekar. 23.00 Táncczene.

Berlin: 19.15 Szalonötös. 23.30 Táncczene.

Deutschlandsender: 19.00 Rádiózenekar. 21.15 Tarka óra. 23.00 Táncczene.

Droitwich: 19.00 Hegedű- és zongoraszonáta. 23.25 Táncczene.

London Regional: 21.55 Uj szórakoztató és könnyű zene bariton dalokkal. 22.25 Táncczene.

München: 19.00 Vidám tarka est. 21.00 Táncczenekar.

Róma: 19.50 Vegyes zene. 21.00 Opera. Utána táncczene.

Wien: 12.00 Könnyű zene. 13.00 Lemezek. 17.15 Vonóshatos. 19.25 Szimfonikusok.

Hatszáz ezer pengős költséggel építi háromemeletes székházát Debrecenben a Magyar Általános Hitelbank

Debrecen főutcájának disze lesz az új palota, amelynek építési munkálatait rövidesen megkezdik. — A Hitelbank példát mutat a munkaalkalmak megteremtése tekintetében.

Számtalan cikkben mutattunk rá arra, hogy a pénzügyintézeteknek, főleg az itteni fővárosi bankfiókoknak kötelességeik vannak tekintetben, hogy a maguk részéről is munkaalkalmakat teremtsenek. Ebben a vonatkozásban első sorban arra kell gondolni, hogy ezek a bankfiókok székházakat emeljenek, ezáltal elősegítsék az építkezések megindulását, ami sok iparágaknak nyújt kerestet, sok munkásközvető megjelölését.

Örömmel regisztráljuk most, hogy az ország egyik legnagyobb pénzügyintézte, a Magyar Általános Hitelbank nem feledkezett meg ezirányú kötelességéről és Debrecenben a főútcán új székházat épít nem kevesebb, mint hatszáz ezer pengős költséggel.

A munkaalkalmak teremtése terén jelentős lépés ez, máresak azért is, mert így tekintélyes összeg jut az itteni gazdasági élet keringésébe.

A Hitelbank debreceni helyiségei régen szűknek bizonyultak a megnövekedett forgalom miatt és az intézet megragadta az alkalmat arra, hogy új székház építésével nemcsak ezen a szűk elhelyezésen, hanem a debreceni építkezési hiányn is segítsen.

A Hitelbank valóban jó példát mutat és ez a példa remélhetőleg a többi pénzügyintézet részéről is követésre talál.

A Hitelbank mindenestre demonstrálja, hogy a vidékre is gondol.

Nem utolsó szempont az is, hogy az új székházzal a debreceni főutca szépsége is emelkedni fog.

A Hitelbank igazgatósága a debreceni palota terveire tervpályázatot írt ki, melyen öt budapesti és két debreceni műépítész vett részt. A bírálóbizottság, mely neves szakferfiúkból állott, Padányi Gulyás Jenő budapesti építész tervét fogadta el kivételre. A Debrecenből pályázó Sajó István és Dávidházy Kálmán építész tervét a bizottság a legjobbak közé sorozta és díjazta.

A részletes tervek kidolgozása most van folyamatban. Elvként leszögezte az igazgatóság, hogy a tervek kivételre, tehát az építkezést és általában mindennemű munkát debreceni vállalkozókkal, iparosokkal végeztet, hogy így a helyi iparosság foglalkoztatását biztosítsa.

Az új bankpalota a jelenlegi banképület helyén épül és háromemeletes lesz.

Olyan magas, mint a mellette levő Svetits palota, ami az utca külső képe szempontjából fontos. Hatvan méter mélységben építik be a

rendelkezésre álló telket.

A földszinten kizárólag a bank helyiségei lesznek.

A Hitelbank debreceni fiókja a legmodernebb elhelyezést és besztást fogja kapni. Az udvari részen nyerne elhelyezést a bank érdekkörébe tartozó vállalatok, mint a Providencia Biztosító, a Magyar Gabonakereskedelmi Rt. kirendeltsége.

Az emeleteken lakások lesznek, melyek természetesen szintén a legmodernebb kivitelben készülnek.

A jelenlegi épület bontásához már a héten hozzáfogtak. A bontá-

si munkálatokat BernhardtSándor mérnök vállalta és ő is kapott megbízást a bontásból kikerülő anyag értékesítésére is.

A bank az építkezés idejére átköltözik a tulajdonát képező Piac utca 32. számú házba.

A földszinten nyerne ideiglenes elhelyezést a pénztártermek, betét, folyószámla stb. osztály, az emeleten az igazgatóság és a titkárság.

A bontás bevégezése után gyors tempóban megindul az építkezés, úgyhogy még a tél beállta előtt is jelentős munkaalkalom kínálkozik.

Az új épület jövő nyárára készül el teljesen, mikor már beköltözhető lesz.

Gál Samu, a Hév igazgatója október 1-én nyugalmába vonul utódja Tichy Antal volt szegedi Máv. üzletigazgató

Gál Samu, a debreceni HÉV üzletigazgatója hosszú és érdeműs működés után október 1-én nyugalmába vonul. Gál Samu távozását a HÉV éléről mindenki sajnálattal látja, elsősorban attól, hogy a HÉV alkalmazottaira, akikkel szemben mindig szerető gondoskodást tanúsított, viszont az ő érdeme, hogy a debreceni villamos forgalom korszerű haladását mutatót és amennyiben a lehetőségek megadták, többrendbeli fontos újítást léptetett életbe.

Gál Samu életét ez jellemzi legjobban: segíteni mindenkin és mindenütt, ahol csak tud. Legszebb példáját adta ennek akkor, mikor a gazdasági válság nyomása alatt a HÉV igazgatósága a fizetéscsökkenést kényszereszközéhez kívánt nyulni. Gál Samu ekkor azt ajánlotta fel, hogy elsősorban az ő fizetését csökkentsék, aztán a többi magasabb javadalmazású tisztviselők járandóságát és csak legvégső esetben vegyék igénybe a kisebb fizetésű személyzetet.

Gál Samu a MÁV üzletvezetőségénél teljesített hosszú és fontos szolgálatot, míg a HÉV-nél kifejezett tevékenysége 1924-ben április 10-én kezdődött. Átformálta teljesen a DHEV-et és a Nyírbátori Vasutat. Előzőleg a MÁV-nál volt felügyelő, majd az Ipar és Kereskedelmi Bank igazgatója volt s onnan hívták meg a ritka szaktudású férfit a HÉV élére. Nagy szükség volt itt a nagy szaktudására, amellyel ő rendelkezett, mert Majerszky halála után egy évig nem volt igazgató a HÉV élén.

A HÉV-et Gál Samu hozta rendbe teljes mértékben és mintszerűen. Ő gondoskodott a helyes menetrendről a villamosoknál, amely a közönségnek is, a vállalatnak is megfelelt. Azelőtt nem gondoltak rá, hogy a vonathaladásnak van-e, vagy nincs.

Minden téren gondoskodott a személyzetről. Sok hálaakönnny gyűlt össze a kisemberek szemében Gál Samu tettei nyomán. Felejthetetlenek a gyerekek számára rendezett magas színvonalú karácsonyi ünnepélyek, amelyek mindig szeretetesomaggal voltak súlyosítva. A felnőttekről is gondoskodott, alapítványt tett, melynek áldásos hatását sok önhibáján kívül bajba jutott alkalmazott élvezte. Gál Samu alakította meg a Harmónia Dal- és Sport Egyesületet, amelynek ma is elnöke. Állandó gondoskodása tárgyát képezte, hogy a személyzet mindig kifogástalan jó ruhában járjon, de lelki is sokat törődött velük. Gál Samu-nak köszönhető nem csak az, hogy a debreceni villamos a pestit kivéve, a leggyorsabb és legmegbízhatóbb közlekedési eszköz az országban, de az is az ő érdeme, hogy a debreceni villamosvezetők és kálauzok a legudvariasabbak. Állandóan köztük van, iskoláztatja, taníttatja őket.

A HÉV fejlesztése körül elévülhetetlenek az érdemei. Az ő ideje alatt fejlesztették a közlekedési hálózatot, építették ki a Vilmos Császár körúton a villamos körvasutat, amely ezelőtt ingakocsikkal közlekedett a régi fürdő körül. Gál Samu teremtette meg a várossal a legjobb viszonyt.

A régóta vajdó Szabó Kálmán-utcai közlekedési vonal megteremtése és kiépítése körül is sokat fáradozott a végső megoldáson és közreműködésével ezt az ügyet is abba a stádiumba hozta, hogy most már talán rövidesen sikerül is az illetékeseknek kielégítő megoldást találniuk.

Erdemei felsorolására kevés egy szűk hírlapi cikk. Teljesen érthető, hogy amikor három évvel ezelőtt nyugalmába akart vonulni, a központ egyszerűen nem engedte el és ragaszkodott személyéhez. A munkásságban öröklé égő élete azonban most már pihenést követel. A központnak is meg kellett hajolnia Gál Samu kérésére.

**Legolcsóbb
fűszer és gyarmatáru
beszerzési forrás**

**Grünberger
és Glück**

fűszer és gyarmatáru nagykereskedés
Debrecen, Csapó u. 18. szám.
Telefon 24-75.

előtt, így október 1-ével a jól megérdemelt nyugalmába bocsátják.

A társadalom nem vesztí el, Gál Samu itt marad Debrecenben, ahol mindenki csak szeretni tanulta őt. Az igazgatóság egyhangúlag beválasztotta a HÉV igazgatóságába és végrehajtó bizottságba, így is magukhoz akarják kapcsolni a Nyírbátori vasútnak már régebben igazgatósági tagja.

Nehéz feladat előtt állott a HÉV központja, amikor Gál Samu utódját kellett kiválasztania. Ugy látszik, sikerült a legmegfelelőbb embert állítani a HÉV élére, amennyiben megnyerték Tichy Antal kormányfőtanácsost, a MÁV szegedi üzletigazgatóját, aki október 1-én nyugalmába vonul a MÁV-tól és átveszi a Debreceni HÉV irányítását. Tichy nagyszerű szakembernek ismerik, Debrecenbe is szívesen jön, mert rokoni kapcsolatai vannak itt. Van szociális érzés is benne, akinek nem lesz nehéz Gál Samut követni.

Tichy Antal a debreceni ÚV-nél is hosszú éveken működött, néhai Szilágyi Imrénének, az ügyvédi kamara elnökének leányát vette feleségül. — Az úriasszony tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála folytán a gyászév leteltével Bartók Agoston ny. vasuti főfelügyelő leányát vette nőül, akivel boldog családi életet él.

Remélhető, hogy Tichy Antal szaktudásával és lebilincselő modorával éppúgy beférkőzik a közönség szeretetébe, mint Gál Samu és éppen olyan megértésre talál munkássága is úgy a személyzet, mint a város és az utazó közönség körében.

HIRDETMENY. 40.805—1937. fj. Az 1929:XXX. tc. 23. paragrafusának 4. pontja alapján közhírré teszem, hogy Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a folyó évi szeptember hó 23-án — esütörtökön — délután 4 órakor a városháza közgyűlési termében rendes közgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a Városháza hirdetőtábláján ki van függesztve. — Debrecen, 1937 szeptember 17. Polgármester.

x A nagyerdei tiszta levegőben pompás üdülés a nagyerdei csónakozó tavon az ezredes.

Magyar szénre és fára kitűnő a salgótarjáni

**„LUNA“ tűzhely és
„KALOR“ kályha.**

Főlerakat:

SESZTINA LAJOS vasnagykereskedés.

SZENTANNA PUSZTAI TEAVAJ

naponta frissen ismét csak

Monokynál (Esterházy lerakat)

Piac utca 30. Telefon 21—49. kapható.

Sajtók, szardíniák, compótok, főzelék- és huskonszervek a legnagyobb választékban!

Meglepő tanuvallomások, feltűnő kijelentések hangzottak el a járásbírószágon a Papp Imre lelkészre választása ellen beadott petíció előzményeiről

A panasz-aláírók tömegesen vallottak, hogy őket meglepésztették az aláírásgyűjtők

A debreceni járásbírószágon két napon keresztül tartó tárgyalás során hallgatta ki azokat a tanukat, akik az Árpádtéri lelkészre megválasztott Papp Imre választása ellen emelt panasz eljárás során az egyházmegyei bíróság által kiküldött vizsgálóbiztosok előtt nem jelentek meg. Nem kevesebb, mint 84 tanut idéztek meg a járásbírószágra, s ezek közül több mint hetvenen jelentek meg, míg a többiek részint elköltözés folytán nem vették kézhez az idézést, másrészt betegsüggük miatt nem jelenhettek meg a bíróságon. Azért vált szükségessé a polgári bíróság bekapcsolása a vizsgálataiba, mert az egyházmegyei hatóságnak nem álltak rendelkezésére törvényes kényszerítő eszközök a tanukkal szemben.

A bizonyítás éppen úgy, mint a korábbi vizsgálati szak során különösen két kérdés körül forgott, hogy egyrészt hogyan kerültek az aláírások a panaszíróra, másrészt pedig tényleg igénybe vették-e a választás során oly korteszövegeket, amelyeket a törvény tilt. Dr. Pápay József önálló működési körrel telruháztott titkár előtt folyt a tanukhallgatás, ahol Papp Imre megválasztott lelkész *dersenyi László* Zoltán dr. ügyvéd képviselte, valamint megjelent a tárgyaláson dr. Kertész Endre egyházmegyei ügyész is. Érdekesnél érdekesebb vallomások hangzottak el. A panasz alírók szinte egybehangozóan vallották, hogy az aláírást gyűjtők a panasz szövegét nekik meg nem mutatták, azt fel nem olvasták, tartalmát nem ismertették, hanem fehér papírlapokat írtak alá velük. A rábeszéléshez a legkülönbözőbb mesékkel álltak elő és mindenütt oly eszközökkel és beállítással igyekeztek hatni a választóra, mely céljaiknak legjobban megfelelt. Legtöbb helyen azt mondták, hogy a választás érvénytelen, új választást fognak elrendelni, pótválasztás lesz és az aláírást arra ennek, vagy annak a jelöltnek az érdekében lesz szükség. A legérdekesebb az volt, hogy Papp Imrénél nem egy választójánál jártak, ahol Papp Imre érdekében kérték az aláírást, amelynek később éppen a Papp Imre megválasztása ellen készített petícióhoz csatolták utólag. — Gacsáji Lászlónak azt mondták, hogy Papp Imre fejelem alatt áll, ezért nem választható, a másik panaszosnak azt mondta a fiatallembert, hogy a főnöke küldötte a hivatalból és azt feltétlenül alá kell írni. Horváth Istvánnak azt mondták: »Baj lesz abból, ha Papp Imre mellé mer állani.« — Nagy Lajosnak pedig egy vonalozott papíron lévő négy oldalas írást mutattak fel, amely nem azonos a panaszban a szövegével. Nem mindennapi érdekességű volt Kiss Józsefné vallomása, akinél azzal korteszövegeket Papp Imre ellen, hogy a felesége görög katolikus, az édesapja katolikus templomban visel tisztséget, neki pedig sok gyermeke van. Erdemes pedig megemlíteni, hogy Papp Imre felesége születési református, gyermeke pedig nincsen. Többen nehézményezték a panaszosok közül azt is, hogy a náluk eljáró panaszalírást gyűjtő fiatallemberek erőszakosan léptek fel, sokszor órákig molesztálták őket és néha a szabadulás egyetlen módja volt az ívek aláírása. Két tanu, Lenkey Béláné és özvegy Báky Mihályné eskü alatt vallották, hogy kézírásuk nem

tőlük származik, s így azt nyilvánvalóan hamisították, míg két tanu helyett mások anélkül eszközöltek aláírást, hogy ők erről tudtak volna.

A tanuvallomások összefüggése során kitűnik, hogy a panaszírók szereplő 154 aláíró közül, több mint hetvenen voltak olyanok, akik a fehér lapokat félrevezetés folytán írták alá és akik eskü alatt jelentették ki, hogy abban az esetben, ha tudták volna, mire szolgál aláírásuk, úgy azt eredetileg megtagadták volna. Két aláíró szavazati joggal nem bírt 8 aláírás hamis volt, illetőleg felhatalmazás nélkül történt, így az eleve érvénytelen aláírásként számolt. Írásban 25 vonat vissza a panasz, s így végeredményben összesen 48 aláírás tekinthető a legjobb esetben érvényesnek, holott a törvény 126 érvényes aláírást ír elő. A panaszírókban foglalt tényekkel kapcsolatosan is több tanut hallgattak ki, ezek közül Kemecey Ferencet, aki legutóbb a vizsgálóbiztosok előtt a választást védő kérdéseire a feleletet megtagadta. A bíróság előtt már hajlandó volt nyilatkozni Kemecey és elmondta, hogy szabadsága a választáskor kezdődött, s abban az időben ért véget, amikor a panaszírók beadásának határideje már lejárt. Őt Balogh Gyula egyetemi gazdasági hivatali igazgató kérte fel Farkas Pál támogatására és előtte adott át egy levelet Bertók János volt NEP titkárnak, amelyben másokat is Farkas támogatására kér. Majd előadta, hogy Uray Sándor püspökhelyettes — neki gyermekkori ismerőse — a választás napján találkozott vele az Árpádtéren és együtt láttak egy fiákert, amely szavazót szállított. Ekkor mondták neki, hogy fel van háborodva és nem fogja a dolgot a választással abahagyni, amire Uray Sándor azt felelte neki: »Rád van bízva ez a dolog és lelkiismerettedre, tegyél azt, amit jónak látsz.« Ezután még négyzben találkozott a püspökhelyettesel, akiknek főispáni-titkár fiát kereste bizonyos állás ügyben, s akkor újra felhozta neki a petíció ügyét, azonban ekkor Uray Sándor azt válaszolta, hogy »annyira kényes az ügy, abba nem szól bele, mert ellenesében az állásával is játszik.« Tanu szerint Kmetz Sándor kereskedő az összeszedett petíciós anyagot Uray nagytiszteltető úrhoz vitte, aki e beszélgetés alapján küldötte Kemeceyhez és ilyen előzmények után született meg a tanu lakásán, Csillag u. 9. szám alatt a panaszíró. A panaszosok másik koronatanuja Bertók János, a bírósági idézés átvételét megtagadta, míg Szabó Sándor, aki a legtöbb petíciós aláírást gyűjtötte, a hallgatóság legnagyobb meglepésére kijelentette, hogy a vallomástételt megtagadja. Indokolásul azt hozta fel, hogyha az igazat megmondaná, abból neki és szüleinek súlyos kára származna. A járásbírószágon az egyházi bíróság döntésétől tette függővé a további magatartását, s addig Szabó Sándor kihallgatását fel-függesztette.

A panasz gerincét képező azon állításra, hogy a szavazók közül többen autón, illetve bérkocsin a szavazóhelyiségbe szállították, szintén több tanut hallgattak ki. Az elhangzott vallomások szerint tényleg felvittek néhány szavazót egyetlen egy bérkocsival, azonban ezek kivétel nélkül súlyos betegek és hadirokkantak voltak;

akik — saját eskü alatt tett vallomásuk szerint is — gyalog nehezen tudtak volna eljutni a nagy távolságban

Egy volt színész harca völegényével a kölcsönadott pénzekért és „tönkretételéért”

A kihallgatott tanuk nagy serege bizonyítja az elhagyott menyasszony állításait. — A kasszafuró Bolla testvérnek esete a debreceni járásbírószágon előtt

Egy szerencsétlenszerű színész nem mindennapi keresetét tárgyalta a debreceni járásbírószágon dr. Fábri Antal polgári ügyeket tárgyaló járásbíró. A felperes Zempléni Mária Thaly Kálmán utca 6. szám alatti lakos, míg az alperes Bolla Kálmán férfit szabó.

Édesestőre annak a Bolla Józsefnek, aki tavaly kifosztotta a Baththányi utcai Sretter-féle ékszerüzletet.

Zempléni Mária, aki az alperestől 1558 pengő összeget perel vissza, a következőket adja elő keresetében: Bolla Kálmán férfit szabóval 1931-ben ismerkedtem meg a Péterfia utcán lévő szatócs üzletben, ahová az alperes vásárolni, majd később ismeretségünk után udvarolni járt. — Amikor látta, hogy szimpátiámat és bizalmamat elnyerte, előbb kisebb, majd nagyobb kölcsönöket kért: 10, 15, 20, 25, 30, 50 pengő összegekben kapott is tőlem, melyekkel és az után adott kölcsönökkel a mai napig adósom.

Ismeretségünk elején Bolla ügy mutatkozott be, hogy egyik nagy debreceni cégnél főszabász. Jó keresete van és a kapott összegeket visszafizeti. Teljes bizalmamat bírván az udvarlását komolyan vettem, annál is inkább, mert komoly szándékait hangoztatva, feleségül kért. Két évig tartott az ismeretségünk és miután semmi okom nem volt, hogy szándékában kételkedjem, kijelentettem, hogy hajlandó vagyok hozzámenni feleségül, a házassági ígéretével létesített bizalmas menyasszony és völegényi viszonyt arra használt ki, amire később rájöttem, hogy ebből magának anyagi előnyöket biztosítson.

1933-ban kis üzletemet eladtam, készpénzemet előzőleg kölcsön adtam, Bolla arra vett rá, hogy vegyek ki lakást és költözzünk össze, mert úgyis feleségül vesz. Ettől kezdve együtt laktunk és mindenkinek úgy mutatott be, mint menyasszonyát, hangoztatván, hogy csak azért nem esküszünk meg, mert még nem önlósította magát. Együttélésünk idejéről kezdve két éven át a házassági ígéretre tekintettel én fizettem a lakbért, én végeztem mindenféle házkörüli munkát, főztem, mostam, vasaltam, anélkül, hogy ezen idő alatt egy fillért is kaptam volna az alperestől. Bolla Kálmánnak ezen idő alatt, nemcsak pénzeket adtam kölcsön, hanem mondhatni az utolsó ruhadarabokat is kénytelen voltam leadni, amelyeket ő különféle ígérekkel jóhiszeműségem felhasználásával kapott. Ekkor már értékes bundámat, megmaradt ékszereimet, boámat, fehéreneműmet és egyéb ingóságaimat kezdtem eladogatni, tettem zálogházba, sőt még a zálogcédlőmat is eladtam Bolla Kálmán kérésére azzal,

lévő szavazóhelyiséghez. Mind a 8 egyén, aki nem saját lábán jött el a szavazóhelyiségbe, kijelentette, hogy nem kérték és nem befolyásolták őket a szavazás tekintetében és titkos szavazással arra szavaztak, akire akartak.

A kihallgatásról felvett jegyzőkönyveket az iratokkal együtt a debreceni egyházmegyei bíróságnak küldötte meg a járásbírószágon és így az Árpádtéri lelkészválasztásnak olyan nagy érdeklődést kiváltó ügye előreláthatólag az október első napjain összeül az egyházmegyei bíróság elé kerül. Ezek szerint tehát már néhány hét múlva elsőfokú ítélet várható ebben az ügyben.

hogy ő mindezeket nekem vissza fogja adni.

Bolla Kálmán a vevői által munkálás végett átadott szöveteket a zálogba tette, ennek árát elmulasztotta, hogy bajba ne kerüljön, ékszereimet, ingóságaimat kellett zálogba tennem, hogy az eladósított szöveteket kiválthassa.

Ekkor már nagyon sürgettem az esküvőt, követeltem vissza a pénzemet, sőt kértem, hogy a munkámért is fizessen meg, mert a munkámmal ő jogtalanul gazdagodott, engem mint munkásnőt, inast és segédet alkalmazzott.

Ebben az időben, mint megtudtam, ismerősei előtt úgy említett, hogy én a házvezetőnője vagyok, sőt azt is hallottam, hogy engem jól megfizet, erre otthagytam. Bolla Kálmán ekkor megígérte, hogy mindent megfizet, hívott vissza és vissza is mentem, de rájöttem, hogy ígérete csak üres beszéd és végleg eltávoztam tőle. Mindeztideig Bolla nekem semmit vissza nem fizetett, ezért kénytelen vagyok ellene keresetet indítani a következőkért:

az általa részére adott készpénz: kölcsönök fejében 340 P, az eladott logosított és eladott ékszerek fejében 150 P, az eladott bunda ellenértéke fejében 160 P, a róka bőrért 98 P, ruha, fehérnemű és egyéb ingók fejében 80 P, a házvezetés körül kifejtett tevékenységért három éven keresztül havi 20 P, összesen 720 P, 1936 szept. 6-án kölcsön adott 10 P, összesen 1558 pengő.

A keresetre Bolla Kálmán a következőkben válaszolt:

Megfelel a valóságnak, hogy a felperessel 1931-ben megismerkedtem, de annak a körülményeinek magában véve olyanok, hogy már eleve kizárják, mintha nekem valaha komoly szándékaim lettek volna Zempléni Máriaval.

Az alperes szerint az ismerkedés nem a fentnevezett szatócsüzletben történt, hanem a Péterfia utcán lévő »Kék Macska« vendéglőben, ahová az alperes egy délelőtti sörözni ment be. A vendéglőben Bolla szerint a felperes szolgálta ki, aki az asztalához invitálta Zempléni Máriaat. Szóba elegyedtek, ettek, ittak, ami után, mint keresetében Bolla előadja, az események rohanva perogtek... Ettől kezdve mintegy két évig minden héten találkoztak, majd két év után, mint Bolla mondja a keresetében, először az ő bútorozott szobájába, majd a főberleti lakásba költöztek. Ez az állapot tartott 1936-ig, amikor is Zempléni Mária tőlem minden különösebb ok nélkül eltávozott. En a felperesnek minden héten 18 pengő készpénzt adtam, sőt ebből a pénzből még magának spórolt is. A kölcsönökre vonatkozólag Bolla előadja, hogy ez csak két

izben történt meg, akkor is csak két-három napig, mert mindig megadtam. Az elzalogosításról semmit sem tudok, nyilván ezek megtörténtek az ismerettségünk előtt jöhetett végre.

A felperes egyébként valamikor színész volt, szeretett igen jól öltözködni, de ezenkívül nagyon szerette az alkoholt, amely szenvedélyének kielégítése meglehetősen nagyobb kiadással járt.

A házvezetés körül kifejtett tevékenység címén felszámított 720 pengő igényrel szemben előadni kívánom, hogy én a felperest soha házvezetőnek nem alkalmaztam, vele erre vonatkozólag semmiféle megállapodást nem kötöttem, viszonyunknak alkalmazottai viszonyra való önkéntes átminősítése nem lehet indok ilyen követelés érvényesítésére.

Eddig a két kereset.

A napokban megtartott járásbíróági tárgyaláson a tanúk nagy seregét hallgatta ki dr. Fábrián járásbíró. Borsi József kereskedőségét előadta, hogy az alperes gyakran küldte őt levéllel a felpereshez, melyben valószínűleg pénzt kért, mert pénzt vitt Bolának a levél elolvasása után. Hogy visszaadta-e a pénzt, azt nem tudja. Arra emlékszik, hogy szép ékszerei voltak a felperesnek és bundája is volt. Bolla Zempléni Máriáról mindig így beszélt, mint menyasszonyáról. Szakvéri Emilné elmondotta, hogy az alperes első időkben a felperesről, mint menyasszonyáról, később házvezetőjéről beszélt. Czirják Margit női szabósegéd előadta a tárgyaláson, hogy egy udvarban lakott a peres felekkel. A felperes többször kért tőlük zsírt és egyéb holmit a főzéshez, mert azt panaszkolta, hogy az alperestől nem kap pénzt. Zempléni Máriáról mindig úgy beszélt, mint házvezetőtől.

Bulyovszky Dánielné előadta, hogy Bolla földije. Gyakran járt hozzá és egy alkalommal előadta, hogy nagyon szép nővel ismerkedett meg, akinek pénze és ékszerei vannak. Aztán a felperest elhozta hozzájuk és mint menyasszonyát mutatta be. Két év múlva ismét eljött a felperes hozzájuk és elmondotta, hogy Bolla teljesen kifosztotta, mindenét eladogatott. Egy másik alkalommal Bolla jött el hozzájuk és én akkor kérdőre vontam, hogy miért tette ezt azzal a szerencsétlen nővel, mire erre Bolla azzal válaszolt, hogy minden nőt kikell éheztetni, le kell vetkőztetni és azután kirugni.

Dede Julia tanu elmondotta, hogy egyszer találkozott a felperessel a zálogházban, ahol éppen egy fekete bundát zálogosított el. Kérdésemre a felperes előadta, hogy nincs mit ennők, mert az alperes elitta a pénzt.

Több ilyen értelemben vett tanú kihallgatás után a bíróság elnapolta a tárgyalást és az alperes kívánságára még egy tanút hallgatnak ki. Stéfán Lajos személyében. A nemmindennapi perben az új tárgyalás ez év november 5-én lesz, amikor is ítéletet hirdet a bíróság.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY.

A város tulajdonát képező s a Hadházi út és vasút közötti 1 khold 1491 négyzetölterületű ingatlan 1937. évi október hó 1-től kezdődő három évi időtartamra, a városi gazdasági ügyosztályban szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen fog bérbeadni. Árverési szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni s az erről szóló letéti jegyet az árverésen bemutatni tartoznak. Árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál városháza, félmelet 16. sz.) megtekinthetők, ugyanott nyerhető mindenféle felvilágosítás is. Debrecen, 1937 szeptember hó 18. Poigármester.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

x Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58. I. em. Elsősztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállítás.

Segítsen a város a hadirokkantakon

Beszélő számok a hadirokkantak helyzetéről.

A hadirokkantak szomorú helyzetéről már több cikkben számoltunk be, sőt arról is hírt adtunk, hogy a hadigondozottak a városhoz fordultak segítségért. Az állam minden egyes polgára érzi ugyan a hadiözvegyekkel és hadirokkantakkal szemben fennálló becsületbeli adósságot, de az is kétségtelen, hogy az állam mai anyagi helyzetében csak egészen csekély összeget tud a hadigondozottaknak juttatni. Pedig a hősi halottak özvegyei és árvái, vagy az egészségüket és testi épségüket elveszített hadirokkantak megérdemelnék Debrecen városától is a fokozottabb támogatást. Ennek az indoka abban is megtalálható, hogy a legtöbb hadigondozott, rokkant, vagy özvegy, túl van már az 50. éven és ha a város nagylelkű is akarna lenni velük szemben, nem lesz alkalmas arra, hogy ezt a jóságot sokáig gyakorolja. Minden esztendőben a hadigondozottak tíz százaléka meghal, úgyhogy mintegy tíz év múlva már nem is lesz kívül szemben leróni a nemzet becsületbeli adósságát. Az állam takarékosági okokból csökkentette a hadirokkantak járulékait olyan módon is, hogy a magasabb százalékból alacsonyabb kategóriába sorozta őket és így kevesebb járulékot folyósít. *Olyan hadirokkant, aki teljesen munkaképtelen, akit amputáltak, vagy aki szemérvilágát elveszítette, alig van kétszáz.*

Annak bizonyítására, hogy milyen kevés összeget kapnak a hadirokkantak, itt közöljük az egyes kategóriák járulékait.

A hadirokkantak és hadiözvegyek nyugdíja

Mag tíz napig lehet jelentkezni a kongresszusra, október 1-én lezárják a jelentkezéseket

Debreceni különlegesség.

1934 december 15-én d. u. 5 órai kezdettel Szivgárdista ünnepély volt a piarista gimnázium dísztermében. Öt óra után négy perccel érkezett meg Mellau prelátus úr és esodálkozva kérdezte tőlem: Hát már meg is kezdődött?...

Később tudtam meg, mennyire jogos volt meglepődése és esodálkozása. Városunkban valahogy az a szokás, hogy ünnepélyekre, előadásokra, koncertekre a legeslegutolsó percben és ami még gyakoribb, negyed, sőt félórás késéssel érkezik a közönség. — Hogy a rendezőségnek, a pontosan érkezőknek ez kellemetlen, azzal nem törődnek.

Ugyanez a jelenség észlelhető a filléres és különvonatok indításánál is. Három-négy nappal előbb még nem lehet tudni, hogy indul-e a filléres, vagy nem. Különvonatoknál is az utolsó napokban, hanem órákban jönnek a jelentkezők és akkor — tömegesen. Így volt ez a gödöllői jamboreenél, Szent Imre évben és legutóbb a máriapócsi zarándok vonatonál is. — Szeptember 5-én indult filléres Máriapócsra. Idejében kihirdették, jelentkezésre buzdították a híveket. Az eredmény gyöngye, a jelentkezés gyér. Az

25 százalékos legénységi és altiszti hadirokkant kap havonta 2 pengőt;

50 százalékos legénységi hadirokkant kap havonta 16 pengőt;

50 százalékos altiszti hadirokkant kap havonta 24 pengőt;

75 százalékos legénységi hadirokkant kap havonta 32 pengőt;

75 százalékos altiszti hadirokkant kap havonta 48 pengőt;

100 százalékos legénységi hadirokkant kap havonta 80 pengőt;

100 százalékos altiszti hadirokkant kap havonta 120 pengőt.

25 százalékos tiszti hadirokkant kap havonta 4 pengőt;

50 százalékos tiszti hadirokkant kap havonta 32 pengőt;

75 százalékos tiszti hadirokkant kap havonta 64 pengőt;

100 százalékos tiszti hadirokkant kap havonta 240 pengőt.

Legénységi hadiözvegy kap havonta 5 pengőt;

altiszti hadiözvegy kap havonta 10 pengőt;

tiszti hadiözvegy kap havonta 16 pengőt.

Az átlagos 50 százalékos hadirokkant kap: Magyarországon 16.—, Ausztriában 114.—, Németországban 113.—, Franciaországban 157.—, Angliában 296.— és Amerikában 707.— pengőt.

Születlen hadiárva 3.25 pengőt kap havonta, csak százzalékos rokkant árvája kap 5 pengőt.

Ha a város törvényhatósági bizottsága nem akarja, hogy a hadirokkantak az árok szélén pusztuljanak el, vagy ne koldulogassanak szegényszere, akkor siessenek a segítséggel, amíg nem késő.

utolsó három-négy napon pedig szinte bücsűjárás rendeztek. Kiss tisztelendő úr szobájába. Az utasok számát négy-százról hatszázra emelte fel a MÁV. — Ez sem lett elég és sokan méltatlankodva távoztak: miért éppen ők maradtak itthon.

Megfelelni nekik igen könnyű: miért nem jelentkeztek idejében, magukra vessenek követ és ne másra. Hasonló az eset a közelgő Eucharisztikus kongresszussal kapcsolatban. Sokan nem akarják megérteni, hogyan lehet olyan kívánsai valaki októberben arra, hogy ő felmegye májusban a Kongresszusra, vagy sem, az meg épp nem megy a fejébe, miért nem mehet ő fel jelentkezés nélkül.

Miért kell jelentkezni október 1-ig?

A kongresszus — előreláthatólag — olyan óriási arányú lesz, hogy ilyen még hazánkban nem volt. Ebből kifolyólag számos indok arra vezette a Rendező Bizottságot, hogy a vidékiek jelentkezését október 1-én mindenütt lezárja. Egy-két indok a sok közül: vonatindulások és azok száma, elhelyezés, ételmezés, elrendezést s. i. t. — Azonkívül tagsági jegyet is helyben kap mindenki, amely nélkül nem léphet be az egyes ünnepélyek színhelyére.

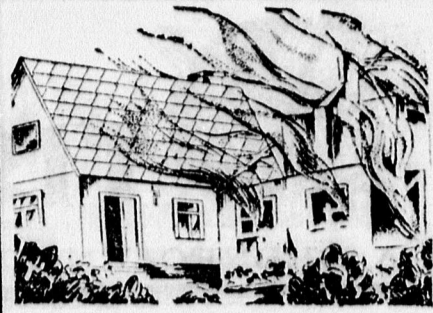
Használjuk ki tehát az utolsóhetet és jelentkezünk minél többen, hogy a debreceni Egyházközség számarányának megfelelő csoporttal képviselje magát az Oltárszentségnek hódoló Eucharisztikus Világkongresszuson.

Kérdeztek — felelek.

Másvallású jelentkezhet-e? — Igen. Kizárólag a rk. plébánián lehet jelentkezni? — Igen.

Az 1 P-s Tagsági jegy a Kongresszus egész idejére érvényes? — Nem. Csak egy időszakra. A min-két időszakra érvényes Tagsági jegy (2 drb) 2 P.

Kapunk-e valami tájékoztatót?

NEM VÉLETLEN

hogy ez a tető még a legnagyobb veszélyben is ellenáll, mert a törv. védj.

Eternit

azbesztcement pala tűzgátló

ETERNIT MŰVEK

Budapest, VI., Andrássy-út 33.

Igen. Akik Tagsági jegyüket megváltották, díjmentesen Utmutatót kapnak, mely a tudnivalókat részletesen közölni fogja.

Mennyibe kerül a kongresszusi részvétel egy időszakra, ha mindent (utazás, elszállásolás, ételmezés) a Rendező Bizottságtól kerek 23.— P.

Ha mindenről magam gondoskodom?

1.10 (1 P a Tagsági jegy és az Utmutató és 10 fillér jelentkezési díj).

Ha most jelentkezem és nem tudok felmenni, elveszítem a pénzem?

Nem. A Tagsági jegy és a jog átruházható, sőt mi több, májusban felárral eladható. F. L.

Hétfőn este visszavonhatatlanul véget ér az Őszi Vasár — A télaron utazók csütörtökig maradhatnak Budapesten

Budapestről jelentik: Amint az előre látható volt, a legutolsó napokban élénkül meg a legjobban az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár, meg az azzal kapcsolatos Kézművesipari Kiállítás forgalma. Miniszterelnök és miniszterek, a külföldi államok Budapesti székeli diplomatái, politikusok és a közélet vezető egyéniségei mind az utolsó napokban keresték fel a kiállítás és a kiállítást is ekkor érkezett legtöbb látogató csoport. A vidéki közönség is úgy ítélte meg, hogy a legutolsó napokban kell megérnie a magyar kézművesiparnak ezt az országvilágra szóló gyönyörű paradéját, akik pedig arra is slyét helyeztek, hogy még a helyszínen tudják meg, hogy kik lettek a kiállítás résztvevői 51 kézművesipari szakma új arany és ezüstkoszorús mesterei és hogy kik és milyen remekkel nyerték el az érmeiket és a szép tiszteletdíjakat, azok meg éppen a legutolsó napra: *hétfőre* hámszították látogatásukat, mert ezen a napon már a bírálóbizottságok ítéletet is nyilvánosságra kerülnek és a díjakat is kiosztják.

Kiállítók és közönség mindent elkövetnek a vásár meghosszabbítás érdekében, erre azonban semmi esetre sem kerülhet a sor, mert a kiállítás szeptember 20-án, *hétfőn este 7 óra-ko visszavonhatatlanul véget ér.* A vidéki közönségnek tehát legkésőbb *hétfő déli 12 óráig Budapestre kell érkeznie*, mert a felutazásra csak addig érvényes a félárú utazási kedvezmény, amellyel azonban még 23-ig *csütörtökig tartózkodhatunk a magyar fővárosban* akként, hogy e nap éjfélig érkezzenek vissza az indulási állomásra. Persze a félárú utazást biztosító *utazási igazolványt a legutolsó pillanatig árusítják országsterre.*

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A DEBRECZEN KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ VASÁRNAPI MELLÉKLETE

Milyen áralakulások várhatók a legfontosabb élelmiszerekben

A háztartások vezetőinek legnagyobb gondját okozza a télire szükséges élelmiszereknek a megszerzése. Előzetes végett olvasóinkat már most tájékoztatjuk a rózsásnak nem mondható kilátásokról.

Semilyen tőzsdei manőverrel nem lehet megváltoztatni azt a tényt, hogy az egész világ búzameennyiségének 46 százalékát Amerika búzamezői termelik. Tehát Magyarország kettőszázalékos termésével soha sem fogja az árakat irányítani. Azonban az évi átlagok ilyen számszerű megoszlásába nagyon beleszólt Amerika terhére az ezévi időjárás. Ugyanis Kanada búzatermő mezői az aszály miatt a vetőmagot is alig adta vissza, minek eredménye, hogy az amerikai búza nem töri le az európai búzákat.

Ugyanez a helyzet a másik fontos kenyérmagra, a rozsról nézve is. Ennek magas árából nem az időjárás mosolyosítja, hanem a nagy kereslet váltotta ki. Nem említve Hollandiát és Dániát, hanem csak a hozzánk közelebb eső Ausztriát és Németországot, úgy találjuk, hogy ebben a két utóbbi említett országban a rozs az elsőrangú fogyasztási cikk. Azonban úgy Németország, mint Ausztria nemcsak a mindennapi szükségletük beszerzéséről gondoskodtak, hanem ebben a puszkaporos levegőben, évekre szóló tartalékkészleteket is halmoztak fel. Ugyanez történt talán még fokozottabb mértékben Angliában.

Mindzekben adva van a magyarázata annak, hogy a rozs ára a búzával nemcsak hogy versenyt szaladt, hanem időnként meg is kerülte azt. Tehát, ha valamikor, úgy most valóban kérhetjük a mindennapi alkotóját: "Add meg a mi mindennapi kenyérünket".

A kenyér után a legfontosabb népelelmészeti cikk a burgonya. Ennek fajták szerinti maximált árai ma a következők: Krüger befogyasztásra 2.30, kivitelre 3.— P. Ella befogyasztásra 3.30, kivitelre 3.50 P. Róza befogyasztásra 4.50, kivitelre 5.— P. Gnt Baba befogyasztásra 4.40 P.

Ezek az árak a termelőre nézve alacsonyak, minek eredménye az, hogy piacra hozatal helyett jelentékeny mennyiségben fordítják állatok takarmányozására a burgonyát. Ez érthető

mert az ó tengeri 11—12 P, a friss törésű csövestengeri pedig 5 P 50 f. A krumpli etetése állatokkal nem is olyan megvetendő eljárás, ha az említt árak mellett figyelembe vesszük azt, hogy amíg a tengeri keményítőértéke 80—81, addig a burgonyáé 19—20.

Ami ebből a cikkből a kivittelt illeti megemlítjük, hogy a múlt évben innen 8 és fél vagon került exportálásra, ebben az évben pedig Argentínába már 200 vagon expedíltatott. Ugyanez nagy az érdeklődés krumpli iránt Görögország és Itália részéről. Igen jó vevő volt a belháborút megelőzően Spanyolország is. Mindezek arra mutatnak, hogy azok, akik tartani tudják készleteiket, a maiaknál magasabb árakat érnek el. Tehát ebben a cikkben sem várható ocsóbbodás.

Igen fontos élelmicik a bab v. paszuly. Amikor e sorokat írjuk, a fehér bab ára mázsánként 20 P, a májbabé pedig meghaladta a 22 pengőt. És ezek az árak nemhogy mérsékelődnek, hanem állandóan és fokozatosan emelkednek. Megemlítjük még a mákot, amely a múlt évi 60 pengős árral szemben napjainkban már elérte a 106—108 pengőt és a továbbiakban ugyanez emelkedő irányzatot mutat.

Az importált árak közül különösebb figyelmet érdemel a rizs, mert ebből a fogyasztás nagyon is elterjedt. Japán a folyamatban lévő háborúja miatt egy szem rizst sem fog eladni, a másik nagy rizstermelő Kína szintén ebben a helyzetben van, igen valószínű tehát az, hogy az olasz rizs ára nagyon is fog emelkedni.

Azonban nemcsak a növényekből közvetlen nyert élelmiszerekkel vagyunk így, hanem a húsfélékkel is. Amint a fentebbiekben láttuk, a friss-törésű csövestengeri 5 P 50 f, a burgonya 3 P, a széna már is 5—6 P, a lucerna 7—8 P, igen természetes következménye ezeknek, hogy a tej és a hús sem lesznek olcsó cikkek, sőt az árak emelkedésére lehetünk elkészülve.

A gazdasági helyzet ilyen beható szemlélete alapján tehát kívánatosnak látszik az, hogy aki csak teheti, a télire nélkülözhetetlen élelmicikket beszerzéséről mielőbb gondoskodjék. cs. Péterffy József.

Csomagban küldik a vértetűpusztító fekete darazsat

Ismeretes, hogy a gyümölcsösök nagy veszedelemre a vértetű és sok gondot okoz az irtása. A vértetű elleni védekezésrel kapcsolatban igen érdekes jelentést kaptunk Kecskemétről. A jelentés a következőket tartalmazza:

Az almafák legveszedelmesebb kártevője, a vértetű ellen a legújabb kísérletek szerint leghatásosabban a feketedarazsal lehet védekezni. A feketedarázs petéit a vértetűbe rakja, minden egyes pete elszív, megöl egy-egy vértetűt s minthogy a feketedarázs a szaporább, ahol megtelepszik, a vértetűt pár év alatt csaknem teljesen kiveszteti.

A város próbaképpen rendelt a földművelésügyi minisztérium kísérleti te-

lepétől egy szállítmány feketedarazsát s most jött meg az értesítés a polgármesteri hivatalnak, hogy a rendelést postára adták. A feketedarázs-csomag rövidesen megérkezik. A feketedarázs természetesen nem kikelt, hanem petealakkban küldik. A csomagban többszár hajtasvessző jön, a vesszők tele vannak vértetűkkel s a vértetűkben a feketedarázs petéje. A kísérleti telep levele azt ígéri, hogy amint a feketedarázs kikelt, azonnal megkezdi a petézést és egy-két éven belül a letelepítés helyén, majd környékén, gyors elszaporodása révén pedig később az egész hatáiban olyan pusztítást fog véghezvinni, hogy a vértetűből hirtelre is alig marad.

A drótféreg irtása

A drótféreg ritkán szokott kertben fellépni, mert a kert talaját évente többször is felássuk, megmozgassuk és a június-júliusban történő földforgatás, földmozgatás puha báb alakjában találja a pattanó bogarat, amely törékeny és a legkisebb érintéstől összetörik, elpusztul. A moha alatt csendes hely van biztosítva ennek a kártevő rágesálónak, de innen is kiirthatjuk, hogyha kettévágott burgonyagumókat helyezünk be minden

méter távolságra, 5 centi mélyen a drótféreges területen. Az álea ebbe húzódik rágesálni. A föld fellett beszúrt páleikkal megjelölt helyekről időnként felszedjük a kettévágott burgonyákat, elpusztítjuk a benne talált drótféregt, majd a csalétket újra elhelyezzük. Az irtást, vagyis a félbürgonyák lerakását kitartóan addig folytatjuk, amíg csak drótféregt találunk a csalétkben.

A malacok marakodásáról

Egy kisgazda olvasónk felhívta figyelmünket arra, hogy a malacai állandóan marakodnak és nem tudják leszoktatni őket. Ezzel kapcsolatban a következőket közöljük:

A malacok marakodásának kétféle oka lehet. Az egyik a faj, mint például a szerb sertés vagy agársertés és ennek vérrokonai, melyek általában vadak, szilajok és marakodók. A másik ok a takarmány feletti harc, verekedés.

A faj, vérbeli vadságot úgy lehet enyhíteni, hogy csendesvérvű, húsfajta kant alkalmaz bugatáskor a gazda. A csendes fajta sertések keresztezése mindig nagyon hasznosak voltak, különösen az angol fajtáké, mert növelték a testsúlyt, elősegítették a gyors

fejlődést, szaporodást, mert kétszer is fiáltak évente. Az ilyen módon keresztezett állatok szelidebbek lettek és jobb hizók is.

A takarmány feletti marakodás elkerülésére tanácsoljuk, hogy néhány napig erős fokhagymafőzettel készítsék el a malacok takarmányát. A szemes eleséget is erős fokhagymafőzettel kell leöntözni, megszáritani és úgy etetni. Ez régi bevált mód a verekedő, több helyről származó malacok összeszoktatásához, de a vérbeli vadság csillapításához is jól lehet ezt a módszert alkalmazni.

A vérkereszteződés teljesen megszünteti a malacok marakodását és a jövő évi malacok már nem fognak harcolni egymással.

Hanyatlott a magyar szarvasmarhatenyésztés

Magyarországon az 1935. évi üzemi statisztika előtt legutóbb 1911-ben volt olyan állatösszeírás, amely az állattulajdonosokat adatszolgáltatásra s ennek az összeírásnak a mai Csonkamagyarország területére átszámított eredménye 2,149,756 db szarvasmarha volt; ez pedig 10 százalékkal több, mint amennyit a csonka területen 1935. év tavaszán összeírtak, amikor a szarvasmarha-állomány

1,919,741 darab volt. 1911-ben 163 darab szarvasmarha esett minden 1000 kat. hold mezőgazdasági területre, 1935-ben csak 146 darab. A számbeli hiányt a minőség pótolja, úgyhogy a szarvasmarhaállomány értékében valószínűleg nem volna csökkenés megállapítható. Viszont országos viszonylatban 10 százalékkal növekedett 1911. és 1935. között a tehénállomány.

Állami segítséget kapnak a homokföldek művelői

A szikes talajok javítását célzó kormányintézkedések után most homokos talajok művelőinek megsegítésére is sor kerül. Illetékes helyen ugyanis elhatározták, hogy a homoktalajjavítási akciót újból megindítják és szélesebb alapokra fektetik. Az akció keretében a gazdák 50 százalékos árkedvezményrel szőszös-bükköny, lucerna és som kóro vetőmagot igényelhet-

nek és korlátolt mennyiségben műtrágyát is kiosztanak közöttük.

Az állami segítségben csak a 100 holdon aluli homokon gazdálkodó gazdák részesülhetnek. Az igénylés a vármegyei gazdasági felügyelőség útján történik. Kedvezményes áru vetőmagot csak az kaphat, aki annak 50 százalékára csökkentett árat az igényléssel egyidejűleg készpénzben befizeti.

— **Hogyan kell gyümölcsöst telepíteni?** Erről a kérdéssel ír a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közül még az őszibarackfák őszi metszéséről, a kajszitermesztéséről, a legmodernebb gyümölcscseltartási eljárásról, a gyümölcsösöknek a szél elleni védelméről, a köves, nedves és homokos területen való gyümölcsstele-

pítésről, a must fokolásáról és savtalanításáról, a trágyatelep káros hatásáról stb. A dúsan illusztrált, színes műmelléklet is közöl két szaklapból a „Növényvédelem” kiadóhivatala (Budapest, V., Földművelésügyi Minisztérium) egy alkalommal e lapra való hivatkozással kívánatra díjtalanul küld **mutatványszámot**.

SPORT

A vasárnapi sportműsor

Kelet-Dél válogatott a stadionban

Vasárnap délután háromórától kezdettel nagyszabású sportesemény színhelye lesz a nagyerdői stadion: a Boeskaik után új szín jelenik meg a küzdőtérben: Kelet válogatott csapata játszik a legerősebb vidéki alszövetségi válogatottal, Dél nagyvárú legénységével.

Hatalmas küzdelemre van kilátás. Dél még sohasem győzte le Kelet, de most feljövőben van a csapat és lelkes játék után talán még siker is koronázhatja játékaikat.

Dél csapatában minden játékos kiváló, több országos és főiskolai amatőr válogatott, de Kelet gárdája is tekintélyes játékerőt képvisel, pedig nagy veszteség érte mostanában, hiszen Kínál, Elek, Takácsi dőlt ki a sorból. De jó az utánpótlás.

Kelet csapata így áll fel: Vörös DVSE — Kézi DVSC, Hering NyTVE — Kabai NyKISE, Kántor DVSC, Veress DVSC — Sárkány DVSE, Négyessy IL. NyTVE, Riskó P. MAV, Székely MTK, Magyar DEAC. (Bartha sérült, helyette játszik Veress.)

Kelet csapatában ujone Kántor, Kézi, Sárkány, idősebb játékos egyedül Riskó, a többiek inkább a fiatal erőkből kerültek ki.

Dél csapata így áll fel: Papp Szegedi Vasutas — Zsilinszky P. MAV, Kondor BTE — Baróthi

SzAK, Vizslán Makói AK, Siposs Mezőtúri AFC — Csüllög BTE, Kovács IL. KEAC, dr. Tóth KEAC, Gog Gyulai AC, Fazekas MAK.

A mérkőzést dr. *Thomas Henrik* vezeti. A mérkőzés pontban 3 órákor kezdődik. A mérkőzés teljesen nyílt, a pillanatnyilag jobb, esetleg szerencsésebb csapat győzhet.

Az előmérkőzés 1 órákor kezdődik: a Balmazújvárosi SC játszik a DMTE-vel II. osztályú bajnoki mérkőzést. Vezeti dr. Nagy Zsolt.

Az ujone balmazújvárosi csapat debreceni szereplését is érdeklődés előzi meg és sok hívője elkíséri Újvárosról. DMTE győzelem várható.

Keleten nincs I. osztályú bajnoki mérkőzés, a II. osztályban Deceken B. Turul—D. MOVE, Debrecenben DVSE II.—DEAC II. játszik.

Ezenkívül több ifjúsági bajnoki van: a DKASE—Rákóczi a DTE pályán délután 4 órákor, a DEAC pályán 10 órákor DEAC—Tégláskert, a DVSC pályán 11 órákor DVSC—Vargakert.

Budapestben a magyar—cseh Kézipeurópai Kupa mérkőzés lesz. A magyar válogatott a favorit. A csapat jónak látszik. Csikós — Futó, Korányi — Magda, Taray, Dudás — Sas, Zsengeller, Sárosi, Cseh, Kemény összeállításban.

Ott nem kellett, a Szegednek próbajáték után nem kellett, így a Boeskaiknak esetleg jó...

Teleki játékosokat visz Diósgyőrbe. Teleki komolyan hozzáállott új egyesülete, a DVTK megszervezéséhez. Új játékosokat keres és odakerült Tóth kapus, aki tavaly a repülők csapatában játszott. Hívja Diósgyőrbe Vincét, Markost, de hívja Teleki Hevesit (volt Boeskaik) és a amatőrök közül Magyar DEAC, Báthly DEAC után érdeklődik. Még majd egész Debrecen átköltözik Diósgyőrbe...

HIRDETÉS. (34.973—1937. B. sz. Az 1937. évi Dénes-napi kirakodóvásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakodó vásár október hó 3. 4 és 5-én lesz. A vásári árusításban érdekelt helybeli iparosok és kereskedők az árusítási helyük kijelölése végett iparjogosi pályával és az előző vásár helyfoglalási engedélyével az alulírott hatóságnál (Kossuth u. 20., földszint 38-as sz. szoba) 1937. szeptember hó 27., 28., 29-én jelentkezzenek délután 3—7 óráig a 38-as számú szobába, annál is inkább, mert későbbi jelentkezés esetén részükre hely nem biztosítható. Vidéki iparosok és kereskedők pedig szeptember hó 30. és október 1-én jelentkezzenek ugyanott. — Az országos vásár új területi beosztása a 48.348—1936. VI. számú polgármesteri határozat rendelkezései figyelembevételével lesz eszközölve. A vásárok és nyílt piacok tartása tárgyában alkotott 313—16.401—1903. bkgy. sz. szabályrendelet 5 és 11. paragrafusai alapján a vásárrend fentartása érdekében a fentírt napon kezdődő kirakodóvásár alkalmával a helyfoglalás és sátorverés kezdő időpontja szeptember hó 2-án déli 12 órában állapított meg. A jelzett időpont előtt árusítóhelyet elfoglalni és sátra verni nem szabad. Debrecen. 1937 szeptember hó 17. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság.

Sporthíradó

A tisztviselőbajnokság eredményei. Szombaton egyre fokozódó érdeklődés mellett folyt le a tisztviselőbajnokság újabb fordulója. Eredmények: *Futballbírák—Postások 7:2 (2:1)*. Vezetzte Kovács. A futballbírák jól játszottak és dr. Thomas 2, Bornyi 2, Kiss Gábor, Buttkey, Kovács góljaival győztek. Igen jól játszott Bornyi, Kovács és Sass.

Bankosok—Villanygyár 4:0. A tartalékos bankos csapat is biztosan nyert. Kapros, Farkas, dr. Székely vált ki.

Igazságügyi Tisztviselők—Klinika 3:0. Biztos győzelem. Jók: vitéz Makády, Leveles és Mészáros.

A bajnokságban most a futballbírák vezetnek a bankosok előtt.

A kerületi dekalton (tízusa) bajnokságban az első nap után az eredmény a következő: 1. Kovács NyVSC 2989 pont, eredménye 11.5, 52.9, 163, 580, 8.96 cm., 2. Balassa DEAC 2861, 3. dr. Boda DEAC 2809, 4. Sarudy DEAC, 5. Törös DTE. Nyolc induló. A versenyt vasárnap folytatják és akkor az eredmények alapján Boda győzelmére várható. Vasárnap lesz az ifjúsági ötusa pentatlon verseny is.

A kerületi középiskolai úszóbajnoki verseny vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel lesz a nagyerdői uszodában. A versenyen indulnak Debrecenből az állami, református, katolikus és zsidó gimnázium, a kereskedelmi iskola. Nyíregyházáról a katolikus és evangélikus gimnázium tanulói. Szép küzdelmek várhatók, több kerületi rekorddal.

A Boeskaik vasárnap délelőtt 10 órákor a DTE pályán edzést tart. A Villanygyár csapata ellen játszik a Boeskaik és új játékos próbál ki, aki nem is olyan új, állítólag itt lesz Návay, a Boeskaik volt csatára, aki külföldről tért vissza.

Gyöngyvér

REGENY

Írta: Székelyné Bészler Anna

(62. folytatás.)

— Megtisztelt velem — rándult meg Gyöngyvér szája —, igazad van Dobok. Asszonyi létemre nagy tisztesség rám nézve, hogy megjelenhettem a tanácskozáson.

Vissza ment a helyére, leült. Solyom kelt csak a pártjára.

— Szegény húgom, bizony kegyetlen hozzád az élet és még kegyetlenebbek azok, akik azt hiszik, hogy a szeretetükkel csak védeni, rejtegetni kell téged. Férfinak neveltek, irgalmatlan kézzel kitéptek belőled minden asszonyi gyöngésséget s most egyszerre mindenki azt kívánja, hogy asszony légy.

Gál eléje vetett Dobok feleletének, hiszen most nincsen idő a Gyöngy vélt, vagy valóságos igazát vitatni. Határozni kell. A férfiak Dobok és Horka tanácsát fogadták el, akik azt kívánták, hogy a király követét, aki különben idevaló és áruló volt, korbácsolják meg és ez legyen a válasz a király parancsára.

Gyöngyvér nem szólt bele semmibe. Mereven nézett maga elé és vészes meghunyászkodással engedte az urának, amikor az hazahívta.

Odahaza aztán kitört a esata. Dobok kezdte. Szemrehányást tett Gyöngyvér viselkedéséért.

— Ugy tétél, mintha nagyon boldogtalan volnál. Ha meg úgy van, akkor nem szeretsz és nem szerettel soha! Hazug voltál és tetető, ed ez a hazugság ellen bizonyít a férfiaszkodásodnak is, mert hiszen, ha igazán férfiszív volna benned, nem csak uralkodásra vágyó, akkor nem lettél volna hazug.

— Nem voltam — felelte az asszony nyugodt, hidegen. — Soha nem hazudtam. Ha te elfelejtetted, kérdezd meg Solyomot, a bátyámat. Mikor a Hargitától hazafele jöttünk s te a szerelmedről, meg a rabságról beszéltél, megmondtam, hogy mit jelent nekem a szabadság. Nem a férfi ruhát vágytam én, az csak azért kell, mert ezek a cifra rongyok zizegő selymek, semmire se való ékszerek megaláznak. Eszembe juttatják, hogy a rabságom eljegyzői. Szabadság volt az életem. Tudod jól, hogy tizenhét esztendőmíg hogy kellett tenni. Te megkötöztél, rabba tettél. Csak az a hatalmas Öregisten tudta, hogy mennyire szerettek. De soha nem tudta a esóköd kivenni a szívemből a gondolatot, hogy mennyire rabba tettél. Ha szívem vágya szerint tétél volna, akkor azt mondom: »Gyere velem Gyöngyvér mindenfelé. Hareolj az oldalamon, hiszen, ha vissza tudtam jönni érte a halál veréből, akkor itt is megvédelmez a két karom a világ ellen.« Es én alázatosan esodáltam volna az erősségedet Dobok, mely annyira bízik önmagában. Te nem ezt tettetted. Fél-tétél a férfiak tekintetétől is. Ha megesóköltam a bátyámat, akkor már elhomályosult a szemed. Azt gondoltad, hogy a rabsággal mindjárt megszületett az asszonyi hiúságom is, vágyam, hogy szerelmes rabszolgaságomba törjek minden férfit. Ha beszéltem valakivel, a te kintetted már komorrá lett s azt kiáltotta felém: Vigyázz Gyöngy! Te az enyém vagy, az én tulajdonom! Tudom én, hogy a többi asszonyok örülnek ennek, dicsékedve mondják, hogy az uram így akarta, így parancsolta és én az övé vagyok. De én ezt nem bírom.

Dacosan, szinte gyűlölettel nézett szembe az urával, aki odahajolt egészen hozzá.

— Hát a szerelmed, amit fogadtál? Amire esküdtél, Gyöngyvér!

— Sokszor azt hiszem, hogy gyűlölek!

— Ugy?! Gyűlölsz?! Megkötöztetted a szívemet, rabságba hajítottad a büszke lelkemet és én soha nem lázadoztam, én boldog voltam, mivel szerettek úgy, hogy a szívem elsorvadt bele, te meg gyűlölsz?! pedig mást esküdtél. Hát most már aztán én leszek az úr. Én, a férfi! Követelem azt, ami a jussom. Engedelmisséget esküdtél! Hát tartsd meg!

Odarántotta a mellére az asszonyt. Gyöngyvér menekülni akart, ellenkezett, küzdött. Ez a szabadulni akarás elvette a férfi eszét. Leszorította Gyöngyvér két karját s most már dacból, keserű ellenkezésből esóköltte. Keményen, vadul, úgy, ahogy soha azóta nem tette, amikor Kütfőnél elrabolta s a várába vitte. Semmi köze nem volt ezekhez a esókokhoz szerető szívének.

Gyöngyvér jól ismerte az ura erejét. De nem bírta volna ellenkezés nélkül odadni magát ezeknek a esókoknak. Ha arra gondolt, hogy Dobok most magáévá kívánja, csak azért, hogy jobban megalázza, szinte felördított kinyában. Dobok csak akkor engedte el, amikor az arcán, nyakán tűzvirágok nyíltak.

Lihogva fordult vele szembe Gyöngyvér.

— Miért nem folytatod?! Hiszen a rabod vagyok, asszony vagyok, akinek el kell tűrnie mindent. Nekem nem lehet akaratom, nincs ellenkező szavam. Erre már egyszer megtanítottál, Dobok. Hiába való minden lázadásom. Csak magamnak ártok vele. Hát jól van, beszéljünk másképp. Lássuk, mennyi bennem az erő. Még egyszer felveszem a esatát s ebben a küzdelemben Gyöngyvér úrnak meg kell hálnia örökre, éppen úgy, ahogy esztendőnk előtt megölted Zelendét. Holnap elmegyek tanulni a nénémhez, meg a sógornőimhez, hogy hogyan is kell olyan engedelmes, szelid, alázatos asszony lenni. De én is kívánok, követelek téled valamit. Azt, hogy többé még csak szó se essék róla, hogy mi volt azelőtt. Senki se beszéljen az én eltemetett szabadságomról, mert akkor talán hiába tanulok, nem bírom elviselni az életet. Jól tettetted Dobok, hogy megint emlékeztetted mivoltomra. Az is nagyon jó volt, hogy ilyen irgalmatlan szívvel tettetted. Amikor ott a Hargita előtt megesküdtem neked, hogy hűséges, igazi párod leszek, nem számoltam mindennel, vagy túlságosan nagyra becsültem az erőmet. Ne esodálkozz rajta, hogy még egyszer az életemben fellázadtam. Nem tehettem róla, ilyen zabolátlan a vérem. De mondom, tudok én még annak is parancsolni! Ezentúl másképp lesz. Soha többé nem szegem meg az esküvésemet. Még egyszer megaláztam velem magam, hiabavalóan s felemelt fejemet nagyon is belevágtam a gerencéjébe.

Elhallgatott Dobok nézte halvány, gyöngyörű arcát, szerette volna ölébe venni, szívére ölelni, kiengesztelni, megértetni vele, hogy nem uralkodni akarás, csak végtelen nagy szerelme féltékenysége őrzi így Gyöngyvért. De akaratossága, dacossága bélyéget tett a kezére s megkeményítette hangját.

(Folyt. köv.)

APROHIRDETESEK

Alkalmazást nyer férfi

IGAZOLVÁNYOS LAPÁRUSÍTÓK FELVÉTELEK. KERÉK-PÁROSOK ELŐNYBEN „DEBRECZEN” KIADÓHIVATALA, DEBRECEN 4-5 KÖZÖTT.

Rádió-
műszerész, eladók azonnalra felveszek. — Ajánlatokat „Alapos” jellegre kiadókba. 670

Cipőszakmabell
ügyes férfi elárúsítók felvételnek. Ajánlatokat „Aruház” jellegre kiadókba. 715. 9. 27.

Kereskedősegédet
azonnali belépésre keresek. Ifj. Kovács Sándor, Homokkert. 764

Textil
készlet akvizitort magas jutalékra felveszünk. Irásbeli ajánlatot „Részvénytársaság” jellegre a kiadókba kérünk. 763

Majort
z-etaiti vögkq eta em keresek. Szarvasmarhát teletetésre vállalk. Timár u. 21. vagy Ebes 28. 832

Biztos
megélhetést nyújtó világmárkás cikk terjesztéséhez jömegejelentésű szorgalmas urak és hölgyek felvételnek. Kereskedelmi képzettség nem szükséges. Jelentkezést hétköznap 11-12 óra és d. u. 4-6-ig Nagy Kossuth u. 22. II. 4. 838

Egy
borélyesség felvétetik. Gál Gyula Hencida. 845

Középiskolát
végzett fiu tanulónak felvétetik. Harmathy könyvüzlet. Piac u. 7. 804

Hofhrr-
fraktorkezelőt felveszünk. Magoss György tér 30. Jelentkezni délután 8 óráig. 847

Előnyös
javadalmaszással keresünk üzletszerzőket temetkezési biztosítások szerzéséhez. Kezddiket betanítunk. Duna biztosító, Szent Anna u. 1. 849

Házmasternek
keresettel bíró házastár felvétetik, lakás ellenében. Domokos L. u. 68. 792

Rádióműszerész,
rádióeladók azonnalra felvesz Soltész, Kálvin tér 2.

Komenciós
kocsis nagyobb fiával felvétetik. Varga u. 34. 830

Kifutó
fiu felvétetik Harmathy könyvüzletében, Piac u. 7. sz. 803

Gyermektelen
házaspárnak pince-lakást adok takarításért. Varga 45. Lovász. 885

Igáskocsist
keresek azonnali belépésre vidéki gazdaságban, nőtlen, bentkocsist. Cim a kiadókban. 841

Felveszünk
egy gazdasági iskolát végzett ref. botospánt jó bizonyítvánnyal harminctől negyven évig. nőt. Jelentkezhető Har sányinál, Deák Ferenc 9. sz. alatt. 828

Kifutófiut,
fiatal, erőset, szülei-nél lakót faüzletbe — felveszek. Varga 45. 886

Mindenes
hetest, ki már festék üzletben volt alkalmazva, felveszek. — Csapó u. 14. festéküzlet. 889

Molnársegédet
keres azonnali belépésre a Tiszavidéki hengermalom, Nádudvar. Értekezni lehet vasárnap délután és hétfőn Fehér igazgatóval. Debrecen, Domb uca 20., vagy Nádudvaron a ma lomiroda helyiségében. 982

Megbízható
nagyobb családdal, konvenciós kocsis felvétetik. Deák Ferenc uca 5. szám. 984

Nyugdíjasok,
kereskedősegédek, — könnyű munkával napi 10 pengőt kereshetnek, a Kövesi Hírlapirodában, Teleki uca 96. sz. Kézbesítőt kerékpárral felveszek. 986

Házmaster,
október elsejére felveszek. Jelentkezni lehet. 9 óráig: Hatvan uca 30. szám. 974

Kifutófiu,
italmérésbe felvétetik, aki már volt üzletben előnyben. Dénes, Cegléd uca 22. 976

Házmaster
felvétetik, Varga uca 6. szám. 902

Kifutó
felvétetik. Kálmán Magda fűszerüzletében. — Vargakert, K Tóth uca 11. szám. 919

Asztalos tanuló
felvesz dr Balla Gerő műasztalos, Török Bálint uca 3. 897

Kettőségi,
fűsülködő, táboriágy, villanyesillár, fotel, varrogép, mézesbádog, utazókoffer eladó Poroszlai ut 73. 853

Eladó
Schrügel zongora, — ebédelőberendezés, — olajfestmények, brokát függönyök, házvétel végett minden elfogadható árért — Szent Anna uca 33. lépcsős lakás. 872

Fűszerberendezés
kisebbszerű, olcsón eladó, Csap uca 27. 880

Egy
vasesztergapad eladó esuestávoiság 115 cm István u. 8. 870

Rádió
műszerész, eladók azonnalra felvesz — Soltész, Kálvin tér 2. 1006

Lakatostanulót
felveszek Csapó uca 98. sz. 860

Bőrvágó-szabászt
felvesz Berettyóújfalui Cipőtermelő Szövetkezet. 1907

Fiatal,
érettségizett, némi irodai gyakorlattal bíró fiatalembert felveszünk. — Irásbeli ajánlatokat fizetési igény megjelölésével Berettyóújfalui Cipőtermelő Szövetkezet, Berettyóújfalui címre kérünk. 1908

Ügyes
kifutó fiu felvétetik Rakovszky u. 21. Erdős. 868

Egy
kovácssegéd felvétetik lóvasaláshoz értő Ótmalom uca 3. 874

Feles
juhászt felveszek október 1-re Thaly Kálmán 12. 882

Téli
kommenciós kocsis fiával felvétetik — Thaly Kálmán 12. 881

Asztalos tanuló
felvétetik. Kigyó uca 5 keresztépület. 995

Kifutófiut,
14-16 éves felveszek, K. Tóth uca 11. szám. fűszerüzlet. 979

Kifutók
felvétetik, ifj. Kovács Sándor, Hatvan uca 68. szám. 957

Tehetség
felvétetik, kinek nagyfia van előnyben részeseül. Hay, József kir. herceg uca 30. 962

Fiatal
ügyes engros segédet, azonnalra keresek. — Csillag cukorka üzlet, Rákosi Jenő uca 4. sz. 947

Kifutófiut
keresek, Lukács, Piac uca 41. szám. 971

Nagyobb fiu
kifutónak, fűszerüzletbe felvétetik, Árpád tér 10. szám. 966

Alkalmazást keres férfi

Házmasternek
ajánlkozik gyermek-telen házaspár, Székely uca 17. (A)

Alkalmazást keres nő

Magános nő
házmesteri állást keres. Kigyó uca 11. 911

Deutsches
Fräulein sucht Stelle zu kleineren Kindern in Debrecen oder Umgebung. Zu schriften: Trude Trauntschnigg, Leányfalu (Pestmegye) Dávid villa. 835

Intelligens
gyermekszertő fiatalasszony őrisesaládnál kisgyermek nappali felügyeletére — ajánlkozik. Cim a kiadókban. 876

Alkalmazást nyer nő

Keresek
azonnali belépésre egy kimondott jó munkás hölgytördrész kisasszonyt, aki vas- és vizondulát és manikűröz. Major Pál, Vásárosnamény. 1007. 9. 19.

Megbízható
szakácsnő hosszú bizonyítvánnyal azonnal felvétetik. Jelentkezni: Péterfia uca 31. 759

Német kisasszony
délutánra, 7 éves fiúhoz felvétetik Vár uca 7. szám. 385

Bejárónót
keresek délelőtti órákra, Lindenfeld, Rákosi Jenő u. 6. II. emelet 3. 836

Kifutóleányt
kerékpározni tudó 15-20 éveset felvesz Halász Magoss György tér. 837

Bejárónó
kerestetik napi 2 órai munkára. Károly Ferenc József ut 52. 848

Magános
nőnek kis szobát adok udvartakarításért. Bé-gány u. 22. Boldogkert. 795

Mindenes
főzőnő felvétetik október elsejére Bika bérház II. em. 5. 816

Bejárónó
jó bizonyítványokkal felvétetik. Jelentkezés 9-11-ig. Péterfia u. 42. I. emelet. 799

Kifutóleányt,
feltétlen jó megjelenésűt, ki már nem iskolaköteles, azonnal felvesz Havas Harisnyaház. 800

Megbízható
főzéshez értő mindenes bejárónót keresek október elsejére. Teleki uca 63. 1007

Étkezdébe
mindenes leány felvétetik. Simonffy u. 2/b. 887

Bejárónó
déllelőtti órákra azonnal felvétetik. Révész, Rákosi Jenő (Király) u. 8. sz. 888

Vidékre
gyermek mellé 45 év körüli főzni tudó magános asszonyt október elsejére keresek. Egyáltalán négy. 855

Hölgytördrész
segédnőt, elsőrendű munkást — állandó munkára felveszek. Komárominé. 862

Mindenesleányt
keresek, ki azonnal beáll. Gaesályné. — Kut u. 86. 875

Vidékre
német nőt keresek. — Cim a kiadókban. 861

Pénztáros
kisasszonyt felveszek Jelentkezés hétfőn 3-tól Papp hentesnél. Wiener palota. 955

Bejárónót
keresek, parketthez értőt a délelőtti órákra, koszt nélkül. Piac u. 22-24. III. em. 950

Varró
tanulóleányokat felveszek, Gáspár Anna Burgundia 7. 941

Bejárónót
keresek — délelőtti munkára lakásért — vagy pénzüért. Eötvös uca 52. 961

Fixre
és jutalékra agilis hölgyeket, urakat — felveszek. Apali 75. 964

Bejárónót
könyvvél felvesz Kovács cukrász, Kálvin tér 5. 963

Segédleány,
angol munkára, perfekt azonnal felvétetik, Felmína szalon, Piac uca 58. szám. 988

Egy gyermekleányt
déllelőtti felveszek Lehetleg német. Vértes, Szent Anna uca 29 987

Dajka
kerestetik, Krausz József, Piac uca 58. sz., földszint 12. 989

Kiszolgáló
kisasszony gyakorlattal felvétetik. Kiss cukrászda, Batthyány uca 26. szám. 994

Házikisasszonyt
önállóan főzőt, családlagként keresek. Szobaleány van. Szent Anna uca 52. szám. 991

Kifutóleányt,
italmérésbe felvétetik, Dénes, Cegléd uca 22. 977

Gyermekszertő
mindenes szobaleányt felveszek, október hó elsejére, Nyomatató uca 3. szám. 922

Varróleányok,
felvétetik, Balázs, — Kossuth uca 58. 922

Bejárónót
hosszú bizonyítvánnyal felveszek, Dobozy uca 15. szám. 914

Bejárónót
keresek, Varga uca 6., harmadik ajtó. 912

Megbízható,
úrinnök átadó egy jó forgalmú üzlet, Szepességi uca 43. 900

Tisztességes
bejárónó reggel 6 óráig délután 5 óráig felvétetik, Bethlen uca 54. szám. 936

Perfekt
gép- és gyorsírónő, lehetőleg ügyvédi irodai gyakorlattal kerestetik, Deák Ferenc uca 6. sz. emelet. 939

szakácsnőt,
vagy jól főző minde- nest, éves bizonyítvány nyal felveszek, Deák Ferenc uca 6. I. emelet délelőt 8-10 óráig és délután 2-4-ig. 940

Mindenes
bejárónó egésznapra felvétetik azonnal, Péterfia uca 4., cukrászda. 924

Házmasterpár,
kinek nagyobb nő családtagja van s aki fizetésért takarítást vállalna, felvétetik. Maróthy György uca 5. sz. 928

Deutsches
Fräulein gesucht. Rákóczi uca 25. 929

Kereskedelmi
végzettségű és gépirónót keresek. Halmágyi József kereskedelmi iroda. Piac uca 32. 923

Német nevelőnőt
elsejére felveszek. — Fischer, Ferenc József út 16. szám. 931

Ajánlat

„Vezuv” kályhák
1 és 2 aknás és zománcozott tüzhelyek gyári lerakata Kormos József vállalatában, Csapó u. 15 szám. 1776 10. 1.

Ciánosztasson
bizalommal — CSALA ciánozó vállalattal, Rákóczi uca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11. 1.

Poloskairtás
csángázzal, zsisziktelenítést felelősséggel vállalom. Kiss Zoltán, Kigyó uca 5. sz. 440. 10. 12

„LELA”
zománctüzhelyek leg-tökéletesebben sütnék, s főznek, szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levensik Lajos tüzhelyüzeme, Árpád tér 17. 1908 10. 3.

Sodrony-
ágybetétek, összecukos vaságys, mosdók, álló fogasok stb. készülnék Ottónál, Rákóczi uca 13. szám. 353 10. 11

Épületbontásból
tégla, cserép, laanyagok, ajtók, ablakok, deszkák, redőnyök üzlet-ajtó, tetőlemezek eladók. Csapó uca 3. 704 vv

Bontásból
származó tégla s cserép ajtók és ablakok kaphatók. Ferenc József út 32., mérnöki iroda. 574 10. 24.

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túltreklámozott szavatolt arkozmetikumok által. Földes, Vigmozsinál.

Iparművészeti,
vagy egyéb célra keveset használt fűvögő „Spritaparát” eladó. Szent Anna uca 5. sz., műterem. 769

Gyári maradvékban
legszebb újdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac uca 42. (Pannonia udvarban). 55+

Tisztelettel
értesítem a n. é. közönséget, hogy 10 évi külföldi tapasztalattal és Brüsszelben szerzett szabászati diplomával hazatérve, **úriszabóságot nyitottam.** Péterfia uca 8. sz. alatt. Szíves pártfogást kérek Hofgartner János szabómaster. 59+

Kutszivattyuk,
használtak és újak olcsón kaphatók — Kassai ut 5. 918

Pénzt adok

pinelomért, padlásomért, használt butorért, zálogjegyért, varrógépjegyért, mindenféle ingóságért Barnáné, Csapó 16. Hivására jövök. Telefon 32-11. 22+

Tenniszlabda,

állanykorle csere, s gramofonlemez. Mindezt cserélünk, Vaytonmentő. Hunyadi u. 18. szám 59+

Tükrök

előszoba, fürdőszoba, varró szalonokba, hibás tükrök újjáöntése, üvegciszolás, üvegezés Sipkovits, Nagyvárad u. 15. sz. 866 vv.

Kaktuszok

eladók Bethlen u. 58. 757

Sirkövek

műköből, gránitból, homokköből legelősebben beszerezhetők a Debreceni Működgyár R. T. Fürdő u. 2. sz. a. teleph. 26+

Börkabátfestés, cipő, ritikül, öv stb., villanygéppel fest —

Nagy Károly, Batthyányi u. 10. 898

Persaszőnyeg művészeies javítása jutányosan, garanciával csak Tűtündjiánnal, Arany János u. 34. 925

Paplanokat

legújabb minta szerint készítem. Régi vattáját géppel portalanitom. Nagy Julia, Burgundia u. 9. szám. 965

Galamb, baromfi pusztító kártékony állatokat díjtalanul gépeimmel kifogom. Ertekezni Széchenyi uca 50., hentesüzlet. 949

Előleg

nélkül vásárolhat 10 ha vi lefizetésre rubázati árúkat, vásznat, szőnyeg, paplant, szelontakarót, függönyt, — Reichnál, Jókai uca 6. 993

Kereslet

Raktár- és üzlethelyiséget, belterületen keresünk, — Vár uca 7. 384

Aktomodell,

jóalakut keresek. Cím a kiadóban. 839

Használt

ajtók, ablakok megvételre kerestetnek telepi házakhoz. — Gazdak Bankja Kossuth uca. 850

40—50 pengős förllesztéses kis csúfai bázat megvételre keresek azonnali beköltözésre pár száz pengőt azonnal fizetek bele, a nagyállomás közelében — Szent Anna uca 33. lépcsős lakás. 873

50 éves ur

keres magános nőnél lakást és ellátást. — Előre fizet jelige a kiadóhivatalba. 907

Traikbérletet

keresek betétkönyvkaucióval, Cím a kiadóban. 938

Teljes ellátás

Kellemes lakás finom kozt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra**, Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1

Eloimiszter ital

Borpince megnyitás Tóby József nagybirtokeos sajáttermésű borai 40 fillértől literenként beszerezhető, Arpad tér 5. 1660 9. 17.

Borsajtó,

szőlődaráló, hordó, — eresztőkötél Nagy vasüzletben, Csapó kanyar. 701

44 fillér

literje a híres ceglédi kadarkának asztali bor 40 fillér. Csapó uca 31. szám. 758

Ótévés

tokaji bor literje 70 fillér, Tokaji borozóba, Vár uca 2. 785

Eladó

1 mázsa dió, — egy sport gyerekkocsi Ót-malom u. 2/b. 899

Oktatás

Okleveles tanítónök polgári elemi iskolás gyermekek melé, vidékre is elmennének, „Kettő” jeligére. 779

Cimbalom

órákat megkezdé Al-mási Lenke okl. cimbalomtanár, Hid u. 2. nagyállomásnál. 906

Iroda

Két szoba, orvosi rendelőnek, irodának, műhelynek kiadó. Miklós uca 4. sz. esetleg bútorozva. 775

Rádió

Rádió 3+1 beépített hangszóróval, olesón eladó. — Búsi uca 17. 4. ajtó. 765

Eladó

2+1 Orion rádió. Ber-csényi u. 22. 754

Hangszer

Eladó egy Lanberger hangverseny zongora, páncéltökés, keresztthuros. — Egy amerikai íróasztal, egy ingaóra. Fésüs, Kosuth u. 28. 891

Rövid

zongorát vagy pianinót kibővelni keresek Erdeklődni Péterfia 25. sz. III. ajtó. 915

Zongorát,

vagy pianinót vennék, kizárólag magánostól. Ajánlatokat „Késpénz” jeligére a kiadóhivatalba. 972

Bútor

Modern új dió hálók, konyhaberendezések olesón eladók. Péterfia 52. 816

Autó, motor kerékpár

Modern kis autó és egy Puch motorkerékpár olesón eladó. Hadházi utca 10. 893

Racó,

250 köbcentis olesón eladó. Kerékpárt beveszek. Magyar u. 6. 865

Autók

jókarban, kis kocsi és egy 6 üléses nagy, olesón eladó Matcosz garage, Ispóty u. 3/a. 877

Segédmotor, „Elfa” 170 köbcentis, eladó. Marzi. Kálvin tér 2., rádióüzlet. 908

Eladó

kifogástalan állapotban levő AJS szőlő motorkerékpár, Miklós uca 53. szám. 916

Motorkerékpár 500-as oldalkocsis — prima állapotban eladó, kisebb szőlő motorkerékpárt beveszek. Skoda képviselő, Mácsay Sándor 2. Garage. 970

Vegyés

Salgótarján „Perpetum” folytonógó samottal bélelt vaskályhatalan. A kiadóhivatalban. vv

Növédkeremhát 60 darab részestartásra vállalok, előnyös feltételek mellett elsőrangú takarmányozás és gondozás mellett, Ujvárossi István, Folyás. 289

Grafológusnő multiról, jelenről felvilágosít. Jövőjét boldogulása felé irányítja. Széchenyi 43. 842

Jókarban levő karikahajós varrógépet 1 évre megbízható házhoz kikölcsönözöm. — Erdeklődni Hatvan u. 1. betonbódé 1007. 9. 22

Fejésre tehenet vállalok. Faragó uca 19. 826

Eladó egy 6x5 méteres lebontandó épület. Faragó u. 24. szám. 980

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Modern üzlet raktárral, W. C. és vízvezetékekkel azonnali kiadó. Hunyadi uca 11. 753

Borpince bevezetett termelői borkimérés Piac 83. Király u. sarok, kiadó. 820

Atadó üzlet vendéglő

Központban legjobb helyen fűszerüzletes ház olesón eladó. Ertekezni lehet: Maróthy György uca 2. szám. 1339 vv

Fűszerüzlet kitünő helyen október 1-re kiadó. Kétmalom 16 802

Betegség miatt atadó központban levő hatalmas vevőkörrel rendelkező fűszer, csemege és italárú üzlet, a megélhetés biztosítva. — „Biztos pénz” jeligére a kiadóhivatalban. 905

Kiadó lakás egyszobás

Egy kis szoba kiadó Rothermere u. 25. 852

Kiadó városi lakás. A város tulajdonát képező Rakovszky u. 40. sz. bérház 8. sz. egyszobás mansard lakása f. évi október hó 1-re kiadó. Ertekezni lehet a hivatalos órák alatt Városháza I. em. 38. sz. helyiségben. Polgármester. 831

Kiadó két szoba, konyha, s spájzos lakás, október elsejére. Pacsirta uca 16. szám. 981

Kiadó kertés családi ház — Szabolcs u. 39. Ertekezhetni Bezeredy u. 38. Köntöskert. 794

Kiadó szoba, konyha, előtér, speizos lakás Jerikó 13. Ertekezhetni kislakás. 811

Szoba, konyha, éléskamara, jószágtartásra külön udvarral okt. 1-re kiadó. Tócsókert, Acél u. 8. 810

Egy szoba, konyha, speiz kiadó József kir. hg. u. 75. 1144

Ucai egy szoba, konyha speiz kiadó. Honvéd u. 70. 867

Egy magasföldszintes ucai szoba előszobával burorzat nélkül kiadó Zöldfa uca 9. 895

Pincelakás október elsejére kiadó. Ugyanott ház-mester felvétetik — Nemzetőr uca 3/a. 926

Szent Anna 33. alatt októberre egyszobás, konyhás speizos 20 pengőért kiadó 942

Egy szoba, konyhás lakás, villany, gáz, vízzel, kiadó. Hatvan uca 30. 975

Rendelőnek, irodának stb. nagy ucai szoba erkélyes előszobával kiadó — Piac 8. 960

Ucai szoba, elsejére kiadó — Temető uca 16. sz. (A) 833

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel novemberre, tisztva, virágos udvar. Hatvan u. 24. délelőtt 11—3-ig. 840

Egy és kétszobás lakás kibérelhető. Bercsényi uca 64. 879

Ucai kétszoba, előszoba, konyha, speiz okt. elsejére kiadó. Homok 74. 813

Kiadó 2 szoba, előszoba, konyha, speiz mellék helyiségekkel november elsejétől Kandia u. 5. 814

Két szép világos ucai szoba október 1-ére kiadó. Rákóczi u. 17. sz. 869

Ferenc József út 81. II. emelet, két szoba kiadó azonnalra irodának vagy orvosi rendelőnek. Ugyanott zsolnai fehér fajencakandalló eladó. 831

Kiadó november 1-től 2 szoba, előszoba, konyha havi 35 pengőért Simonffy uca 25. 956

Kiadó két szoba, konyha, s spájzos lakás, október elsejére. Pacsirta uca 16. szám. 981

Kiadó két szoba, előszobás és egy szoba, előszobás, s mellékhelyiségekkel, október elsejére, Bercsényi uca 36.

Kiadó lakás háromszobás

Kiadó 3 szobás ucai lakás mellékhelyiségekkel, november 1. Herceg uca 8. Vargakert. 839

Kiadó lakás nagyobb

Központi fűtéses ötszobás ucai lakás, november elsejére atadó. Piac uca 26. A. II. 8. 779

Négyoszobás lakás teljes komforttal november 1-re kiadó. Vár uca 4. 878

A Poroszlai u. 87. sz. alatti 5 szoba, konyhás, fürdőszobás, vízvezeték, alsóépületes villa azonnali beköltözésre kiadó. Ertekezni lehet F. Varga Lajos tulajdonossal Karcag 806. sz. alatt. Megtekinthető Meklri Ferenc poroszlai ut 71. sz. alatti lakos közbejöttével. 863

Kiadó Szent Anna 51. sz. épületben az emeleten négyoszobás lakás Ertekezni lehet Szent Anna 53. 951

Lakást keres

Egyetem közelében keresek kétszobás lakást. Jelige: „Komfortos”. 833

Gyermektelen házaspár 3 szobás mellékhelyiségekkel álló lakást keres belterületen. Ajánlatokat „Állami” jeligére a kiadóba. 797

Butorozott szoba

Butorozott szoba, ellátással is 15-re kiadó. Csap u. 66. 686

Két elegánsan berendezett, esetleg csak egy szoba kiadó. Piac uca 58. I. 16. 761

Szolid leányt vagy asszonyt, kinek foglakozása van albérletbe keresek, árva előnyben. Vasöntőde u. 1. Pozsonyi útnál. 801

Ucai butorozott szoba kiadó. Hatvan uca 18. II. balra. 798

Butorozott ucai szoba kiadó Bol-dogfayla u. 9. sz. dél-előtt 10—12 megtekinthető. 815

Különálló butorozott szoba mellékhelyiségekkel komolyabb urinőnek, esetleg urnak kiadó Domokos L. u. 18. 793

Különbejáratu ucai butorozott szoba október elsejére kiadó. Honvéd uca 16. 858

Különbejáratu butorozott szoba teljes ellátással is kiadó. Folyóvíz. Simonyi ut 11-a. 871

Urileánynak, fehér szoba, központi fűtéssel, folyóvízzel kiadó. Ferenc József út 41. I. em. 3 ajtó. 935

Teljesen különbejáratu ucai bútorozott szoba, lakónélküli udvarban kiadó. Maróthy György uca 36. szám. 948

Különbejáratu ucai butorozott szoba kiadó. Varga uca 6. sz. Különbejáratu butorozott szoba is. 901

Butorozott tiszta udvari szoba, 20 pengőért kiadó. Rákosi Jenő uca 5. Balázs. 910

Kiadó azonnalra is szép butorozott szoba lépcsőházi különbejárattal, villamosmegállónál. Simonyi ut 6. 943

Csinosan butorozott szoba, különbejárattal, fürdőszoba használatlall kiadó. Jókai uca 6. 992

Kapualatti különbejáratu komfortos butorozott szoba kiadó. Bethlen uca 40. 990

Ingóságvétele

Megvételre keresünk egy négykerékű féderes kézikocsit Piac uca 34., bútorüzlet. 714

Vadászlegyvert, keveset használt, kakas nélküli tizenhatost keresek. Cím a kiadóban. 939

Ingóság eladás

Trógép Protos kifogástalan, eladó. Rákosi Jenő uca 4. sz. I. em. Megtekinthető 8—10-ig s 3—4-ig. 828

Fűszerberendezés szép kiállításban jutányosan eladó. Cím a kiadóban. 821

BALÁZS ANDOR

INGATLANFORGALMI IRODA - RAKOSI JENŐ - U. 5.

Csokonai uca 38. sz. 14.000 P.
Gölya uccában 7000 P.
Pesti uccában 10.000
Zsák uccában 6000 P.
gazdálkodóknak mind alkalmas.
Hajnal uca 19. ital-méréses, nagy bérjövdelemmel 8000 P.
Vénkertben kétszobás gyümölcsös 6000 P.
Vasútasoknak alkalmas házak: Késes uca 42., Bégány uccában adómentes. Uszó uca 12. B. Oláh Károly és Harsányi Gusztáv uccában, mind 5000 P. Balaton uca 80. 1800 P. Bujdosó uca 31 4000 P. Villatellék, adómentes villák erdő alatt.

Szőlők: Bodán, Boeskaiban, Keresztési uca 47. szám. 6000 öl gyümölcsös, szőlő épülettel 1400 P. Vágóhíd mellett 4 hold föld úrilakkal, gazdasági épülettel 15.000 P.
Földek tanyás és tanyátlanok fekete és homoki részben már 5 holdtól kezdve minden nagyságban.
Házak, telkek, földek minden igénynek megfelelőek előjegyzésben.
Libakerti házas ingatlan-écsereklünk ráfizetéssel, beltelki házra. Ingatlan-ételekhez kölesönt folyósítatok. 910

Teljesen jó állapotban levő „Zephir” kályhát elecsereklnek folytonos szénkályhára, esetleg el is adom. Domokos Lajos uca 6. szám. 1009

Irodába, fizetbe alkalmas tejűveg, villanylámpa ernyő (gömb 40 cm. átmérőjű), tartó rudakkal, foglalatokkal. Domokos Lajos uca 6. 1003

Alig használt Singer varrógép eladó. Cim a kiadóban. 824

Eladó szürke rövid bunda sapkával, muffal, szövetsejlem ruhák. Bekötött „Uj idők”. Cim a kiadóban. 827

Eladó párnázott két szárnyú ajtó. Irodára vagy orvosi rendelőre. Csapó uca 1. 796

Mákdaráló, ázliteres ködedények, használt leánykabát, iskolaruhák, prémgallér, tubusos olajfestékek jutányosan eladók. — Rothermere 38. II. ajtó. 362

Eladó szép ebédő, fotelek, sütlőknő, Török Bálint 15. 806

Szobafenyő, fikus, filodendrin és más dísznövény eladó. Baross uca 26. 807

Kutszivattyú nagy hengerű, jókarban levő eladó. Csige kert u. 9-b. 809

Eladó egy diófa kredenc. — Varga u. 29. II. em. 817

Eladó Meidinger vaskályha, közép nagyságú. Varga uca 45. Lovász. 889

Eladó egy jó állapotban levő kútszovattyú. Boldogkert, Eprekerti uca 11. E. szám. 917

Használt férfi és nőruhák, tölki kabát stb. eladó. Péterfia uca 17. 929

Eladó olesón egy esereklálya, Borz uca 3. 903

Eladó két vaskályha, asztali takaréktűzhely, gyermek álló. Késes uca 52 909

Étkezdének, kávéháznak, székkel, s asztalok, állófogas, s könyvszekrény, íróasztal, ebédlőszekrény. — Csapó uca 13. 894

Üzletberendezés mindenféle üzletalapításra alkalmas, teljesen új, eladó. Méliusz tér 3. 912

Méhesládok, nagyboconádi kaptárak banmézescannák, tizedes mérleg eladók. Rákóczi uca 19. 913

Egy jókarban levő rolós ajtó eladó. Értekezni: Vigkedvü Mihály uca 67., vendéglő. 896

Irógép, süllyesztett varrógép, s írodaberendezés, keveset használt kabátok, Lunaspór, vitrin, hálószoba, tükrök, vegyes bútorok, eladók. Csapó uca 16. 954

Kereskedőknek alkalmas három nagy polcos szekrény eladó. Cim a kiadóban. 973

Rollós üzletajtó, kétszárnyú üvegajtó, kibenyilő ablak eladó Huszár Gál u. 2. 968

Uj modellű „Royal” írógép olesón eladó. Rákóczi uca 23. 985

Gazdasági eszközök

Boroshordók eladók. Javítások gyorsan készülnek. Káposztás kádakat veszek. — Nap uca 4. Telefon: 12-83. szám. 788

Használt boroshordók igen olesón eladók. Jókai 20. 854

Eladó 20 darab három méteres akáéfa oszlopnak. Diófa uca 23. 934

Boroshordók használtak, kifogástalan töltőképes, eladó. Rákosi Jenő uca 1. sz. borosince. 959

Uj 50—100 literes boroshordók eladók Homok u. 14. 904

Boroshordók, kisebb-nagyobb eladó. Cegléd uca 22. 978

Eladó egy szüretelő kád 500 literes. Szegfü uca 33. sz. 952

Egy jó szőlőprés eladó — Nagy Pál uca 11. Péterfiai temetőnél. 946

Göré nyolc méter hosszú, három méter magas kiadó. Értekezni Huszár Gál u. 2. 967

Gazdasági termények

Szamócapalánta óriásszemű, korai, — fajazonos Mme Mautot és Laxtons noble még e héten kapható. Piribauer, Bethlen uca 28. 883

Eladó házhely

Közműves villatellék! 25 éves adókedvezményvel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkívül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön aavállalásával eladók — Felvilágosítást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12. 1575. vv

Eladó a derecskei állomás mellett 400 □ öl házhely. Érdeklődni lehet Debrecen Pacsirta 43. (Benceze) 576

PIACI ÁRAK

ÉLŐBAROMFI ÁRAK:	
Liba s. drb	3.50—5.60
Liba k. kg	1.25—1.40
Kacs s. drb	1.30—2.00
Kacs k. kg	1.10—1.20
Csirke kg	0.90—1.00
Tyúk párja	3.80—5.30
Jérce párja	3.00—3.70
Csirke párja	1.20—3.30
Tojás drb	0.07—0.08
Tojás kilója	1.40—1.50
GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK:	
Alma kilója	0.30—0.42
Apró alma	0.14—0.26
Körte kilója	0.40—0.65
Birsalma kilója	.32—44
Szilva kilója	0.36—0.60
Szőlő kilója	0.16—0.40
Ószi barack	0.40—0.60
Dió kilója	0.55—0.60
Citrom drb	0.08—0.12
KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI:	
Vereshagyma	0.08—10
Fokhagyma	0.36—0.45
Retek drb	0.02—0.03
Burgonya	1.50—2.00
Rózsa kilója	0.07—0.08
vegyes kilója	0.04—0.06
Fejeskáposzta	0.15—0.24
Kelkáposzta	0.16—0.40
Savanyúkáposzta kg	.32
Karfiol drb	0.25—0.50
Kalarabé drb	0.03—0.05
Petrezselyem sárgarépa csomója	0.08—0.10
Bab száraz kg	0.24—0.28
Zöldbab kg	0.10—0.16
Borsó literje	—0.60
Tök drb	0.12—0.40
Ugorka 100 darab	1.50—2.00
Spenót és sóska csom.	0.02—0.03
Saláta feje	0.03—0.05
Zöldhagyma cs.	0.03—0.05
Gomba kg	0.50—0.60
Paradicsom kg	0.06—0.10
Paprika 100 darab	0.60—1.20
Zöldtengeri cs.	0.02—0.03
Zeller drb	0.02—0.05
Török paprika	0.06—0.12
KENYÉR ÁRAK:	
Fehér kenyér kg	0.42
Félbarna kilója	0.38
Barna kenyér kg	0.34
Rozs kenyér kg	0.26
Péksütemény drb	0.05
LISZT ÁRAK:	
Búzaliszt 00-ás kg	0.38
Búzaliszt 0-ás kg	0.36
Búzaliszt 2-ös kg	0.34
Búzaliszt 4-es kg	0.32
Rozs liszt kilója	0.30
Korpa kilója	12 fillér.
Búzadara kilója	0.44

Belvárosban, Libakertben Viola uca 17. sz. alatti 203 öl sarokvillatelek, olesón eladó Szabályozásba nem esik, építkezni lehet. Szent Anna uca 33. (R).

Eladó ház

Adómentes

új családiház, mélyfűrésű jövizű kúttal eladó, vagy belvárosban hasonlóval ráfizetéssel elcsereklhető. Csapó kert. Jánosi u. 7. 1871 9. 18.

Eladó

háromszobás, komfortos villa, 448 négyszögöl parkkal, gyümölcsösökkel, szőlővel. Ugyanott 327 négyszögöl villatellék. Értekezni: Nap uca 4. szám. 789

Adómentes!

Uj ház jutányosan eladó. Homokkert Ovoda utca 11-b. 844

Eladók

városi, telepi, kertési házak, tanyás földek, házhelyek, szőlők havi részletre is. Kölcsönöket folyósít, betétekre magas betétkamatot ad a Debreceni ágárdák Bankja Kossuth utca 17. 851

Eladó

adómentes új ház, kedvező fizetési feltétellel. Jerikó u. 67. 791

Háromszobás

adómentes családi ház eladó. Apafi utca 111. 805

Eladó

Boldogkertben családi ház 570 négyszögöl gyümölcsösökkel, Uszó uca 25. sz. 812

SAMU JÁNOS

OFB ENGÉLYES HIRDETÉSEI IRODA HUNYADI - UCCA 24

Eladó ingatlanok:

Házak:
Teleki uccán szép 4 szobás úriház, fürdőszobával. — Tiszviselőtelepen négyszobás úri villa, vételár felével is megvehető. — Vilmos császár körúton négyszobás, adómentes úri villa. — József kir. herceg uca 32. számú háromszobás úriház, parkettes szobákkal, teher van 10.000 pengővel is megvehető a terhen kívül, tulajdonos nem lakik ott. Bemutatja Samu János. Károly Ferenc József út 6. szám alatt egyszer 4 és egyszer háromszobás, külön-külön telken, a két épület 1200 öl telken fekszik, építkezésre is igen alkalmas, jutányosan eladó. Eladó nem lakik ott, személyes bemutatást irodám esz-

közi. — Izsó uca 13. szám alatt 300 öl szép villatelek — Szepességi uca 3. számú üzletház, jutányosan. — Gye püör 29. számú olesó vétel. — Ujvárosban háromszobás úriház eladó vagy elcsereklendő, ráfizetéssel. — Csillag u. 63. számú, igen jó ház, jutányosan eladó. Simonyi úton hatszobás nagyon szép úrivilla, nagy telekkel, előnyös vétel, kedvező fizetéssel. — Vigkedvü Mihály uca 30. — Ispóty u. 3 szobás ház 1500 pengővel megvehető, hat százalék törlesztendő, egy hold prima szőlő a Kossuth kertben. — Boeskaiban 2891 öl. — **Földek:** feketén és homokon, kisebb-nagyobb.

Iroda: Hunyadi uca 24. szám.

Három szobából, konyhából álló ház sürgősen eladó. Kender u. 19. 819

Hajduböszörményi ut 53—55. számú házak hatalmas telkekkel olesón eladók. Értekezni dr. Zalányi ügyvédnél. Piac uca 43. 818

Eladó Galamb uca 6. számú adómentes sarokház 3 szoba, előszoba, veranda, sok mellékhelyiséggel, istállóval, jövizű új tűrött kúttal, villannyal elköltözés miatt sürgősen eladó. 890

Jól berendezett adómentes családi ház azonnal eladó. Sámsoni ut Szedes u. 8. 857

Eladó nagyobb sarokház forgalmas helyen. — Lorántffy uca 46. Cegléd u sarkán. 836

Eladó jól jövedelmező ház lakással, fűszerüzlettel, koresmával Kondor uca 6. 930

István ut 58. számú ház vagyongoszotts miatt eladó. 937

Eladó föld

Két és fél holdas termő szőlős, gyümölcsös és egy 300 öl villatelek eladó. Cim a kiadóban. 829

Eladó egy hold 1600 kvadrát öl szőlőföld, 250 pengő. Hajdubágon, Veres uca 12. 825

Eladó Halap 23. sz. alatt 33 hold föld. Értekezni Boldogfalya u. 10. 52

Eladó 23 hold fekete föld az Ondódon. Értekezni Ajtó u. 43. 594

Boeskaikertben szőlő, 600 □ öl, terméssel eladó Szappanos u. 20 sz. 927

Eladó birtok. Hajdúnánáson köves út mellett a várostól öt kilométernyi távolságon egy 81 holdas és egy 109 holdas tanyás birtok részletekben is eladó. Cim: Soós Samuel Hajdúnánás Horthy tér 3. sz. 864

Eladó 534 négyszögöl szőlő és gyümölcsös, 20 mézben gazdag méheslád kaptárakban. — Értekezni Diófa u. 35-c. 813

Földbérlet

Kiadó 16 hold tanyás föld, folyóviz mentén, kerteszetnek, vágóhidhoz 1 kilométerre. Bellegelő 188. Vilmányi tanya. 808

300 kat. hold földbirtok — kitünő termő állapotban — bérbeadó. Értekezhetni: dr Gájassy ügyvédnél. Kossuth u. 39. Telefon: 33—25 935

Kiadó Pac 1. sz. tanyával 25½ hold föld és a vámospécsi útfélen 21 hold. Értekezhetni Kigyó u. 28. 945

Eladó állatok

Fajtiszta angoranyulak igen olesón eladók Török Bálint uca 22. 822

Eladó tíz család méh. Ugyanott akácmez Árpád tér 18. sz. 859

Jó fejű kacske van eladó. Töcsöskert, István út 47. sz. 952

Malac tíz hónapos, igen szép, eladó Mörce u. 24. sz. 933

Felolós szerkesztő: PÁLFY JOZSEF. Fiszántúli Könyv- és Lapkiadó. Kiadása.